

REPUBLIKA SLOVENIJA

Varstveno delovni center Tončke Hočevar

Vodnikova cesta 56, 1000 LJUBLJANA

**POROČILO O DELU
VDC TONČKE HOČEVAR
ZA LETO 2010**

Ljubljana, februar 2011

KAZALO:

1	STATISTIKA	4
1.1	Uporabniki	4
1.2	Zaposleni	5
2	POSLOVANJE VDC	9
2.1	Svet VDC.....	9
2.2	Poslovodni organ VDC.....	10
2.3	Strokovno vodenje VDC	12
2.4	Strokovni svet VDC.....	13
2.5	Svet staršev in zakonitih zastopnikov.....	14
3	DNEVNO VARSTVO.....	16
3.1	Storitve dnevnega varstva.....	19
3.2	Zdravje in varnost pri delu.....	35
3.3	Vzdrževalna dela, dostava materiala, manjši nakupi.....	39
3.4	Vodenje dnevnega varstva.....	39
4	DELO TEHNOLOGA	41
5	CELODNEVNO VARSTVO	44
5.1	Oblike obravnave.....	44
5.2	Osnovna oskrba	47
5.3	Socialna oskrba.....	50
5.4	Aktivnosti celodnevnega varstva.....	54
5.5	Recepcija	57
6	SLUŽBA ZDRAVSTVENE NEGE IN ZDRAVSTVENE OSKRBE	59
6.1	Psihiatrična obravnava.....	59
6.2	Splošni zdravnik	59
6.3	Zobozdravstvene storitve.....	60
6.4	Ukrepanje ob izrednih situacijah	62
6.5	Storitve zdravstvene nege opravljene v dnevnem varstvu.....	62
6.6	Potrebe in težave.....	63
7	DELOVNA TERAPIJA.....	67
8	FIZIOTERAPIJA.....	69
9	PROSTI ČAS	70
9.1	Kontinuirane dejavnosti in krožki	72
9.2	Prosti čas v domu in bivalnih skupinah	73

10	SVETOVALNA SLUŽBA	77
11	RAČUNOVODSKA SLUŽBA.....	80
12	ZAPOSLENI.....	80
12.1	Letni razgovori.....	82
12.2	Supervizija	82
12.3	Varstvo pri delu.....	82
13	SODELOVANJE V PROJEKTHNIH SKUPINAH	84
13.1	Projekt teden odprtih vrat.....	84
13.2	Projekt informativni dan za starše in skrbnike.....	85
13.3	Projekt preureditve vrta v Zeleni jami	85
13.4	Rekreacija v telovadnici pod okriljem športnega društva.....	85
13.5	Društvo Sožitje Ljubljana	85
13.6	Družbeno koristno delo.....	85
13.7	Uporaba računalniškega programa 3SZO	85
13.8	Sodelovanje z Zvezo Sonček	86
13.9	Sodelovanje s CUDV Draga	86
13.10	Sodelovanje z zakonitimi zastopniki	86
14	DELO S ŠTUDENTI IN DIJAKI NA PRAKSI	86
14.1	Obvezna praksa študentov Fakultete za socialno delo.....	86
14.2	Pripravniki na področju socialnega varstva	87
14.3	Klinična praksa dijakov Srednje zdravstvene šole Ljubljana	87
14.4	Pripravniki – zdravstveni tehnik	87
14.5	Mentorstvo pripravnikom iz Zavoda Zarja	87
14.6	Sodelovanje s Fakulteto za zdravstvo-smer delovna terapija	87
15	DELO S POGODBENIKI.....	88
16	POHVALE IN PRITOŽBE NA STORITVE.....	88
17	PROSTOVOLJSTVO IN DRUŽABNIŠTVO	89
18	VKLJUČEVANJE V OKOLJE	90
19	NABAVE IN INVESTICIJE	91
20	STROKOVNE DILEME, PRIPOMBE IN PREDLOGI.....	91
21	ZAKLJUČEK.....	92

UVOD

Varstveno delovni center Tončke Hočevar je ustanovljen s poslanstvom – skrb za odrasle osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, ki pri ustvarjanju socialne varnosti potrebujejo partnerstvo v obliki pomoči.

Varstveno delovni center Tončke Hočevar je socialno varstveni zavod, največji VDC v Sloveniji, s 92 zaposlenimi in 250 vključenimi uporabniki. Dejavnost izvajamo na različnih lokacijah v Ljubljani.

Doseženi rezultati v letu 2010:

- uspešno izvedena investicija - prenova 3. nadstropja,
- odprtje nove stanovanjske skupine,
- podpis najemne pogodbe za novo enoto dnevnega varstva,
- uspešno izveden teden odprtih vrat,
- revizijsko poročilo izkazuje zakonito poslovanje,
- pridobljeni pripravniki na področju socialnega varstva,
- širjenje prostovoljstva,
- uspešno izvedena letovanja in zimovanja.

Dosežki uporabnikov:

- razstava slik naših uporabnikov,
- gledališka predstava,
- uspešni športni dosežki (evropski prvaki),
- uspešne prodajne stojnice z izdelki uporabnikov.

Vsi doseženi rezultati so posledica vztrajnosti, odgovornosti in usmerjenosti v zadovoljstvo uporabnikov na eni in zaposlenih na drugi strani.

1 STATISTIKA

1.1 Uporabniki

Tabela 1: Številčna razporejenost uporabnikov po lokacijah v letu 2010 na dan 31.12.2010

OBRAVNAVA	CELODNEVNA	DNEVNA
BEŽIGRAD	/	58
BRAJNIKOVA	8	/
DRUGA DRUŽINA	2	/
FUŽINE	2	/
MOSTE	/	32
ŠIŠKA	58	Šiška 1: 71 Šiška 2: 71
VODNIKOV DVOR	4	/
VRHOVCI	5	/
ZELENA JAMA	16	18
SKUPAJ	95	250

Tabela 2: Podatki o sprejemih in odpustih uporabnikov v letu 2010

	SPREJEMI		ODPUSTI	UMRLI
	STALNI	ZAČASNI	STALNI	
CELODNEVNA	2	7	1	1
DNEVNA	5	0	2	3

1.2 Zaposleni

Tabela zaposleni na dan 31.12.2010

ZAPOSLENI DELAVCI NA DAN 31.12.2010

T.S.	NAZIV DELOVNEGA MESTA	ŠT. DEL.	INSTITUCIONALNO VARSTVO		DNEVNO VAR. Z ZAPOS.	
			CELODN.VAR.	ZDRAVSTVO	DNEVNO VAR.	ZDRAVSTVO
II	ČISTILKA	6	3		3	
	PERICA II	3	3			
	STREŽNICA II (1)	2 + 1 x 4 ure		1,88	0,62	
IV	ADMINISTRATOR	1			1	
	VZDRŽEVALEC IV	1,5			1,5	
	VOZNIK OSEB S POS.POTR.	1,5	0,5		1	
	DEL.INŠTR.II	3			3	
	BOLN.NEG.I NEGA III + IV	3		3		
	VARUHINJA II	6	5		1	
V	DEL.INŠTR.I	19	0,12		18,88	
	VARUH.SPEC.ZNANJA	14	7,88	1	4,12	1
	SRED.MEDIC.SESTRA	3		3		
	FINAN.RAČ.DEL.	2	0,38		1,62	
VI	POSLOVNI SEKRETAR	1	0,62		0,38	
	VIŠ.STR.SOD.V SPL.SL.	1			1	
	VODJA V	1	0,37		0,63	
VII/1	DELOVNI TERAPEVT	4		0,5	3	0,5
	MEDIC.SEST.-VODJA TIMA	1	1			
	FIZIOTERAPEVTKA	1		0,5		0,5
VII/2	SKUPINSKI HABILITATOR	10 + 2 x 4 ure	1	1	8	1
	SOCIALNA DELAVKA	1			1	
	PSIHOLOGINJA	0,5			0,5	
	TEHNOLOGINJA	2			2	
	VODJA II	2	1		1	
	DIREKTORICA	1			1	
SKUPAJ		92	23,87	10,88	54,25	3

INSTITUCIONALNO VARSTVO 34,75 od tega ZDR. 10,88

DNEVNO VARSTVO 57,25 od tega ZDR. 3

SKUPNO ŠTEVILO 92 od tega tehnične službe 21 delavcev ali 22,83%.

Struktura zaposlenih zagotavlja multidisciplinarni proces in celostno obravnavo uporabnika v zavodu. Še vedno pa kadri niso usklajeni s kadrovskimi normativi, kar je dolgoročni cilj zavoda.

V tem letu smo kadrovali v skladu s potrebami delovnega procesa in zagotavljanjem kvalitete storitve, zato smo kadrovali dodaten kader za nadomeščanje bolnih in drugih odsotnosti iz dela. Pokazal se je pozitiven učinek, saj je bilo manj izostajanj drugih delavcev.

Kadrovanje v letu 2010

1. FIZIOTERAPEVT Zavod in mediji DOLOČEN ČAS

Datum in šifra objave: 22.12.2009; CR 36047; nastop dela: 1.3.2010
sprejet-a: ga. Dragana ALAGIĆ

2. ZDRAVSTVENI TEHNIK -Zavod in mediji DOLOČEN ČAS

Datum in šifra objave: 12.3.2010; CT 06272; nastop dela: 12.4.2010
sprejet-a: ga. Mojca IMPERL

3. ZDRAVSTVENI TEHNIK -Zavod in mediji DOLOČEN ČAS

Datum in šifra objave: 12.3.2010; CT 06272; nastop dela: 12.4.2010
sprejet-a: ga. Nina MUROVEC

4. PSIHOLOG-SKUPINSKI Zavod in mediji NEDOLOČEN

Datum in šifra objave: 23.4.2010; CU 01377; nastop dela: 2.8.2010
sprejet-a: ga. Mojca KASTRIN

5. ZDRAVSTVENI TEHNIK -Zavod in mediji DOLOČEN ČAS

Datum in šifra objave: 4.6.2010; CU 97866; nastop dela: 5.7.2010
sprejet-a: g. Duje MATULIĆ

6. ČISTILKA Zavod in mediji NEDOLOČEN
(arhiv)

Datum in šifra objave: 18.12.2009; CR 34228; nastop dela: 24.2.2010
sprejet-a: ga. Đuja PAVLOVIĆ

7. BOLNIČAR-NEGOVALEC, VARUH Zavod in mediji DOLOČEN ČAS

Datum in šifra objave: 10.9.2010; CX 39860; nastop dela: 14.10.2010
sprejet-a: ga. Tanja HRUP

8. ČISTILKA Zavod in mediji DOLOČEN ČAS

Datum in šifra objave: 10.9.2010; CX 39721; nastop dela: 23.11.2010
sprejet-a: ga. Ivica MAROLT

9. VOZNIK - VZDRŽEVALEC Zavod in mediji NEDOLOČEN

Datum in šifra objave: 10.9.2010; CX 40243; nastop dela: 25.10.2010
sprejet-a: g. Rok VELEPEC

10.	ZDRAVSTVENI	TEHNIK	-Zavod in mediji	DOLOČEN ČAS
-----	-------------	--------	------------------	-------------

Datum in šifra objave: 24.9.2010; CX 67946; nastop dela: 1.11.2010
sprejet-a: ga. Janja BUTKOVIĆ

11.	ZDRAVSTVENI	TEHNIK	-Zavod in mediji	DOLOČEN ČAS
-----	-------------	--------	------------------	-------------

Datum in šifra objave: 24.9.2010; CX 67946; nastop dela: 1.11.2010
sprejet-a: g. Gregor MIKLIČ

12.	SOCIALNI DELAVEC - PRIPRAVNIK Zavod in mediji			DOLOČEN ČAS
-----	---	--	--	-------------

Datum in šifra objave: 23.11.2010; CZ 25472; nastop dela: 1.11.2010
sprejet-a: ga. Melita VARGA

13.	SOCIALNI DELAVEC - PRIPRAVNIK Zavod in mediji			DOLOČEN ČAS
-----	---	--	--	-------------

Datum in šifra objave: 23.11.2010; CZ 25472; nastop dela: 1.11.2010
sprejet-a: ga. Ines HEINE

14.	GOSPODINJA - OSKRBOVALKA		Zavod in mediji	DOLOČEN ČAS
-----	--------------------------	--	-----------------	-------------

Datum in šifra objave: 12.11.2010; CZ 06293; nastop dela: 1.1.2011
sprejet-a: ga. Marija RESNIK

15.	GOSPODINJA - OSKRBOVALKA		Zavod in mediji	DOLOČEN ČAS
-----	--------------------------	--	-----------------	-------------

Datum in šifra objave: 12.11.2010; CZ 06293; nastop dela: 1.1.2011
sprejet-a: g. Damir SEDLAK

16.	GOSPODINJA - OSKRBOVALKA		Zavod in mediji	DOLOČEN ČAS
-----	--------------------------	--	-----------------	-------------

Datum in šifra objave: 12.11.2010; CZ 06293; nastop dela: 1.1.2011
sprejet-a: ga. Živa KARNER

Iz tabele je razvidno, da je bilo kadrovanje obsežno.

Prekinitve delovnega razmerja v letu 2010

delavec	vzrok	datum prenehanja
Ivana Gerlica	sporaz. odpoved	14. januar 2010
Igor Pavlič	določen čas	24. marec 2010
Tjaša Fajfar	določen čas	24. junij 2010
Franc Rogač	določen čas	30. junij 2010
Nataša Zadnik	izredna odpoved	4. junij 2010
Drago Matkovič	izredna odpoved	30. september 2010
Osman Harbaš	sporaz. odpoved	10. oktober 2010
Dragana Alagić	sporaz. odpoved	10. oktober 2010
Igor Pavlič	določen čas	24. decembra 2010

BOLEZNINE V LETU 2010

M e s e c	Št.ur na mes.	Sk.št.del.ur na mes.	Št.del.iz del.ur	Bol.v naše breme	Bol.v breme ZZS	Skupno št.ur bol.	%	Št.del.
I.	168	15.756	93,79	1.140,0	230,0	1.370,0	8,7%	8,15
II.	160	14.904	93,15	590,0	86,5	676,5	4,5%	4,23
III.	184	17.272	93,87	750,0	272,0	1.022,0	5,9%	5,55
IV.	176	16.528	93,91	1.237,5	264,0	1.501,5	9,1%	8,53
V.	168	15.824	94,19	1.113,5	196,0	1.309,5	8,3%	7,79
VI.	176	16.544	94,00	1.005,5	397,5	1.403,0	8,5%	7,97
VII.	176	16.376	93,05	488,0	288,0	776,0	4,7%	4,41
VIII.	176	16.456	93,50	705,0	129,5	834,5	5,1%	4,74
IX.	176	16.498	93,74	1.861,0	194,5	2.055,5	12,5%	11,68
X.	168	15.360	91,43	1.127,0	432,0	1.559,0	10,1%	9,28
XI.	176	16.920	96,14	734,0	320,0	1.054,0	6,2%	5,99
XII.	184	17.768	96,57	552,0	397,0	949,0	5,3%	5,16
SKUP.	2.088	196.206	93,97	11.303,5	3.207,0	14.510,5	7,4%	6,95

Pohvalen je odstotek zaposlenih, ki niso imeli boleznin, to je 37% vseh zaposlenih. Na letni ravni je v primerjavi z lanskim letom odstotek boleznin narasel za 1.5 %, vendar je povezan z dalj časa trajajočo odsotnostjo petih delavcev.

2 POSLOVANJE VDC

2.1 Svet VDC

V letu 2010 se je Svet zavoda sestal štirikrat, imeli so štiri redne in eno korespondenčno sejo.

Na 19. redni seji 16.2.2010	je bilo sprejeto poročilo inventurne komisije v predlagani obliki in potrjen predlagani odpis osnovnih sredstev. Sprejeto je bilo računovodsko poročilo za leto 2009, poslovno poročilo, plan nabav in osnovnih sredstev za leto 2010.
Na 20. redni seji dne 4. 3.2010	je bilo potrjeno poročilo o delu VDC Tončke Hočevar za leto 2009 in delovni načrt za 2010.
Na 21. redni seji 16.6.2010	so se člani Sveta seznanili z revizorskim poročilom, potrdili sklep korespondenčne seje in potrdili ceno institucionalnega varstva od 1.6 2010 dalje, ki znaša 35,12 EVR na oskrbni dan.
Na 22. redni seji 10.11. 2010	je bilo predstavljeno računovodsko poročilo za devet mesecev in potrjen predlog imenovanja komisije za volitve predstavnikov delavcev v Svet VDC T.H. Potrdili so pravilnik o nagrajevanju oseb s posebnimi potrebami in razpis volitev za predstavnika delavcev v Svet VDC TH. Volitve so bile izvedene 14. januarja 2011. Predsednik Sveta staršev g. Pajalić je predstavil aktivnosti Sveta staršev v letu 2010. Člane je seznanil s pobudo g. Divjaka glede krajše možnosti bivanja oseb s posebnimi potrebami v obliki institucionalnega varstva.
Na 11. korespondenčni seji 15. marca 2010	so potrdili predlog Pravilnika o kriterijih za

	povečanje letnega dopusta zaradi dela pod posebnimi pogoji.
--	---

Ob zaključku našega mandata menim, da smo bili dovolj konstruktivni, da smo delovali zlasti v zadnjih dveh letih pomirjujoče in razumevajoče za probleme, ki niso bili zanemarljivi. Vsekakor želimo, da se maksimalno uredijo oz. izboljšajo medsebojni odnosi, da bo dobro sodelovanje s starši in da so vse aktivnosti in prizadevanja namenjena predvsem dobremu počutju uporabnikov, pa tudi njihovi ustvarjalnosti in sodelovanju, seveda v okviru njihovih sposobnosti. Vse to pa zagotavlja dobro počutje in dobri odnosi med zaposlenimi.

(Silva Grilanc Kitek, predsednica Sveta zavoda)

2.2 Poslovodni organ VDC

Poslovodno vodenje zavoda temelji na gospodarnem in socialnovarstveno usmerjenem procesu.

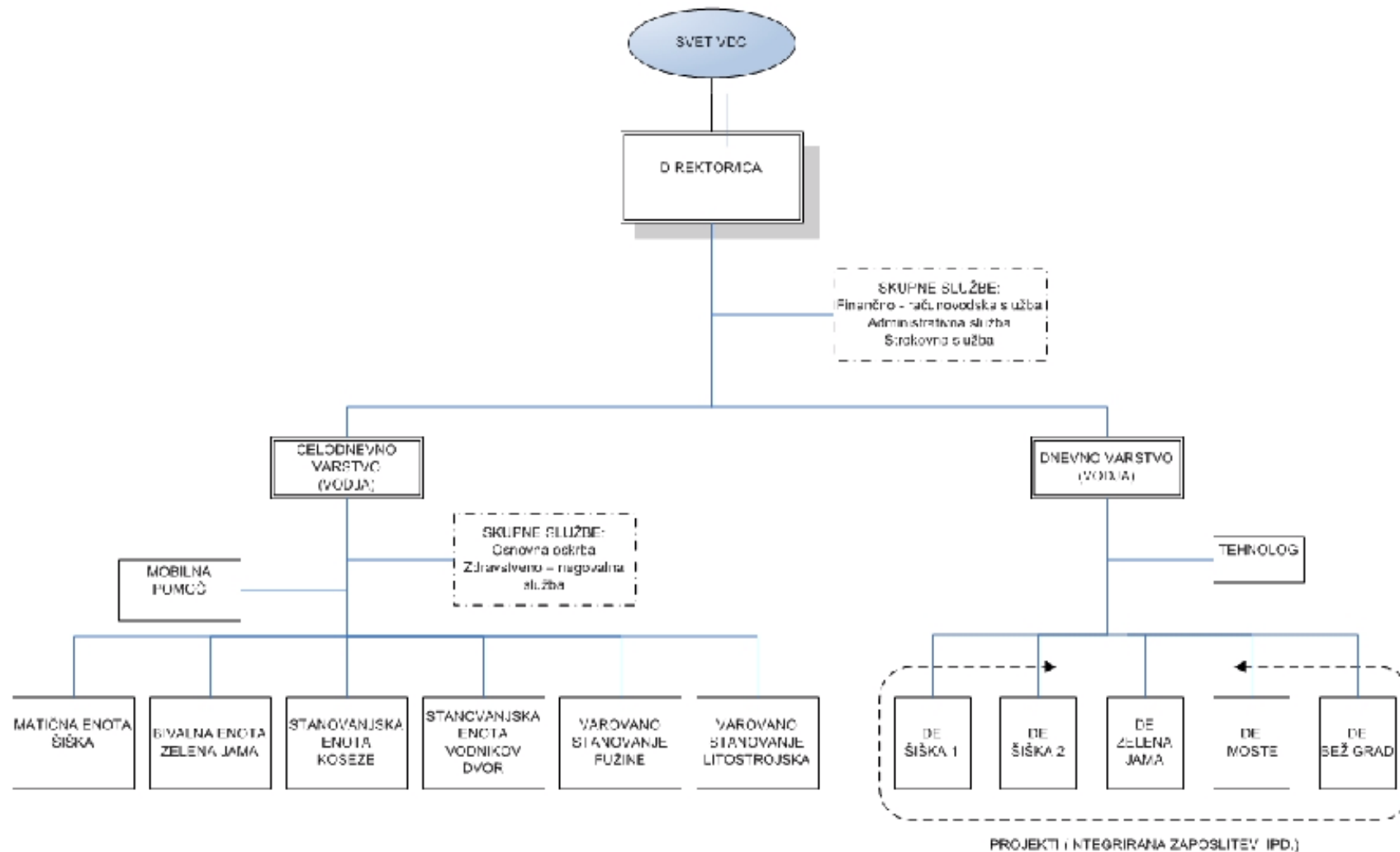
Delovni proces zavoda združuje izvajanje dveh socialnovarstvenih storitev:

- varstvo, vodenje in zaposlitev pod posebnimi pogoji,
- institucionalno varstvo.

Delovni čas

Zavod je odprt vse dni v letu, 24 ur na dan.

Dnevno varstvo nudimo od ponedeljka do petka od 6.00-16.00, vsaka enota ima svoj delovni čas, ki je prilagojen potrebam uporabnikov.

Organigram Varstveno delovnega centra (VDC) Tončke Hočevar

2.3 *Strokovno vodenje VDC*

Strokovno vodenje zavoda je potekalo v skladu z doktrino dejavnosti. Sodelavci so lahko svoje predloge, dileme in vprašanja postavljali na delovnih srečanjih, sestankih po enotah, strokovnem svetu, osebno v razgovorih s strokovno vodjo ali po elektronski pošti.

Za izboljšanje prenosa in dostopnosti do informacij so vsa pomembna obvestila posredovana na e-mail oglasna deska.

Zaposleni nakazujejo največje dileme pri svojem delu v zvezi z zahtevnejšimi uporabniki, kako pristopiti in kako uveljavljati način dela, ki bo enoten na nivoju zavoda. Večkrat se porajajo vprašanja v zvezi s kršitvami uporabnikov, kako postavljati meje na eni strani in zagotavljati individualnost, samostojnost in sobivanje v skupnosti na drugi. Konflikti med uporabniki so pogosti in zaposleni se različno odzivajo na njih, zato se v bodoče pričakuje postavitev načel in navodil za ukrepanje.

Zavod potrebuje za razvoj stroke tudi vizijo in strategijo, zato bo v tem letu potrebno načrtovati aktivnosti kot so: skupna postavitev vrednot dela v zavodu, kaj je kvalitetna storitev, kaj je profesionalen odnos do uporabnika in kako bomo skupaj dosegli, da bo zavod z izvajanjem storitev uporabnikom v zadovoljstvo in da bodo zaposleni pri svojem delu imeli možnost sodelovati in odgovorno opravljati svoje delo.

Uporabniki so svoje predloge podali na Kolegijih uporabnikov, ki jih je vodila direktorica.

Starši in zakoniti zastopniki so najmanj dvakrat letno obveščeni o dejavnostih v zavodu, vabljeni so tudi na dan odprtih vrat in srečanja po enotah.

Vsa pomembna obvestila ali vabila na naše dogodke so starši prejeli po pošti.

V spodnji tabeli so prikazani organizirani sestanki na nivoju zavoda.

SESTANEK	TERMIN	SKLICATELJ	UDELEŽENCI
Strokovni svet	1. torek v mesecu	direktorica	člani strokovnega sveta
sestaneke vodij enot dnevnega varstva	2. in 4. torek v mesecu	vodja DV	Vodje enot, strokovni delavci / vodje enot, tehnolog
sestaneke strokovnih delavcev	3. torek v mesecu	direktorica	strokovni delavci vodje enot
jutranji sestaneke dnevnega varstva	vsak ponedeljek ob 7.10 uri	vodja DV	delavci v DV
raportni sestaneke	pon.-čet. ob 13.30	vodja ZNO	delavci v CV
pralnica	zadnji ponedeljek 9.00-9.45	vodja CV	perice
čistilke	prvi ponedeljek 9.00-9.45	vodja CV	čistilke
vzdrževalci	drugi torek ob 10.00	vodja CV	vzdrževalci, vodja DV
uporabniki	1. petek vsaka dva meseca	direktorica	Kolegij uporabnikov
sestaneke zdravstveno negovalne službe	1. četrtek v mesecu	vodja ZNO	delavci v CV
Komisija za sprejeme, premestitve in odpuste	1. petek v mesecu	predsednik komisije	člani komisije
sestanki enot dnevnega varstva	enkrat tedensko	vodja enote	zaposleni v enoti
ožji kolegij	enkrat tedensko	direktorica	vodja DV in CV
sestaneke delovnih inštruktorjev	enkrat mesečno, 1. sredo v mesecu	vodja DV in tehnolog	tehnolog, delovni inštruktorji, vodja DV
sestaneke vodje CV z BE in SS	vsako sredo ob 15.	vodja CV	zaposleni v CV
pogovorne ure po enotah	po dogovoru (zloženka)	vodje enot	starši, skrbniki
sestaneke svetovalne službe	vsak ponedeljek od 11-12 ure		zaposlene v svetovalni službi

Z organizacijo sestankov po nivojih in vsebini želimo izboljšati optimizacijo časa in učinkovitost.

2.4 Strokovni svet VDC

Direktorica sklicuje in vodi sestanke Strokovnega sveta.

V letu 2010 smo imeli 16 rednih sej strokovnega sveta in 1 izredno sejo. Spremenila se je tudi sestava Strokovnega sveta, saj sta se kot članici pridružili tudi fizioterapevtka in delovna terapevtka. Seje Strokovnega sveta so bile vse prevečkrat namenjene informiranju zaposlenih o aktualnih aktivnostih, kar pa želimo v bodoče spremeniti, saj bo način dela Strokovnega sveta bolj strukturiran, dnevni red vsebine seje Strokovnega sveta pa bo v naprej določen. Lani smo že uvedli 1 krat mesečno strokovni svet in tedenske sestanke, ki so določeni na vsebino in strukturo zaposlenih.

Zapisniki sej Strokovnega sveta so dostopni v tajništvu, potrjeni zapisniki pa so bili posredovani po elektronski pošti.

2.5 Svet staršev in zakonitih zastopnikov

Svet staršev se na sejah redno sestaja. V tem mandatu so imeli skupaj 18 sej (v tem letu tri seje). Na teh sejah sodeluje tudi direktorica s strokovnimi sodelavci. V letošnjem letu so imeli v ekipah (predsednik, člani Sveta iz enot) z vodji enot skupno pet sestankov. Sodelovali so tudi na roditeljskih sestankih in dnevih odprtih vrat.

Na ta način so seznanjeni s problematiko varstva, vodenja in zaposlitve uporabnikov in imajo tudi možnost neposredno podati pobude in predloge vodstvu zavoda.

Svet staršev VDC Tončke Hočevar deluje od 14.02.2007 v sestavi:

Predsednik	Marijan Pajalić	Šiška I
(namestnik)	Martin Artelj	Bežigrad - do 17.02.2010
	Vladimir Vujasin	Šiška II. - do 13.02.2008
	Lojze Habjan	Šiška II
	Marjeta Plevčak	Šiška II
	Anton Miler	Bežigrad - do 25.02.2010
	Vanja Kržan	Zelena jama
	Marija Vehovec	Zelena jama
(namestnica)	Katja Lapajne	Moste
	Anton Lajkovič	Moste

Prisotnost na sejah 2007 - 2011 je 72%.

Kratek povzetek delovanja Sveta staršev VDC Tončke Hočevar

1. Konstituiranje Sveta staršev
2. Sprejeli smo poslovnik o delu Sveta staršev
3. Obravnavali smo pismo zakonite zastopnice
4. Razpravljali smo o hišnem redu - 24.10.2007
5. Seznanitev z odločbo socialne inšpekcije
6. Obravnavali smo pismo Sožitja
7. Obravnavali smo drugo pismo zakonite zastopnice
8. Anonimno protestno pismo
9. Sodelovali smo pri pravilniku o nagradah (z uporabniki)

10. Obravnavali smo pritožbo zakonitega zastopnika
11. Pismo vodje enote
12. Mnenje o prehrani

Dali so pobude za:

1. Organizacijo prevozov uporabnikov
2. Izplačilo nagrad uporabnikom
3. Izboljšavo spletne strani
4. Naziv »Svet staršev in zakonitih zastopnikov uporabnikov«
5. Izbor predstavnikov uporabnikov za »Kolegij uporabnikov«
6. Skrb za zdrave in čiste zobe
7. Uskladitev pravilnikov
8. Možnost štiridnevnega (tedenskega) bivanja
9. Sprehodništvo
10. Prostovoljstvo

Veseli smo, da je vodstvo zavoda odprto za naše pobude in želje ter da jih v okviru svojih možnosti skuša uresničiti v dobro uporabnikov. Prav tako podpiramo prizadevanja za izboljšavo bivalnih razmer. V bodoče bomo to sodelovanje še razširili in poglobili.

(Marijan Pajalić, predsednik Sveta staršev)

3 DNEVNO VARSTVO

Opis storitve varstvo, vodenje in zaposlitev pod posebnimi pogoji.

Enote dnevnega varstva VDC Tončke Hočevar

Matični enoti:

Enota Šiška 1: Enota je bila odprta vse delovne dni v letu 2010.

Enota Šiška 2: Enota je bila odprta vse delovne dni v letu 2010.

Dislocirane enote:

Enota Zelena jama: Enota je bila v skladu z letnim načrtom zaprta štiri tedne, in sicer od 19.7. do 13. 8. 2010. V tem času so bili trije uporabniki vključeni v varstvo in zaposlitev v enoti Bežigrad, dve delovni inštruktorici pa sta bili tri tedne vključeni v vodenje skupine.

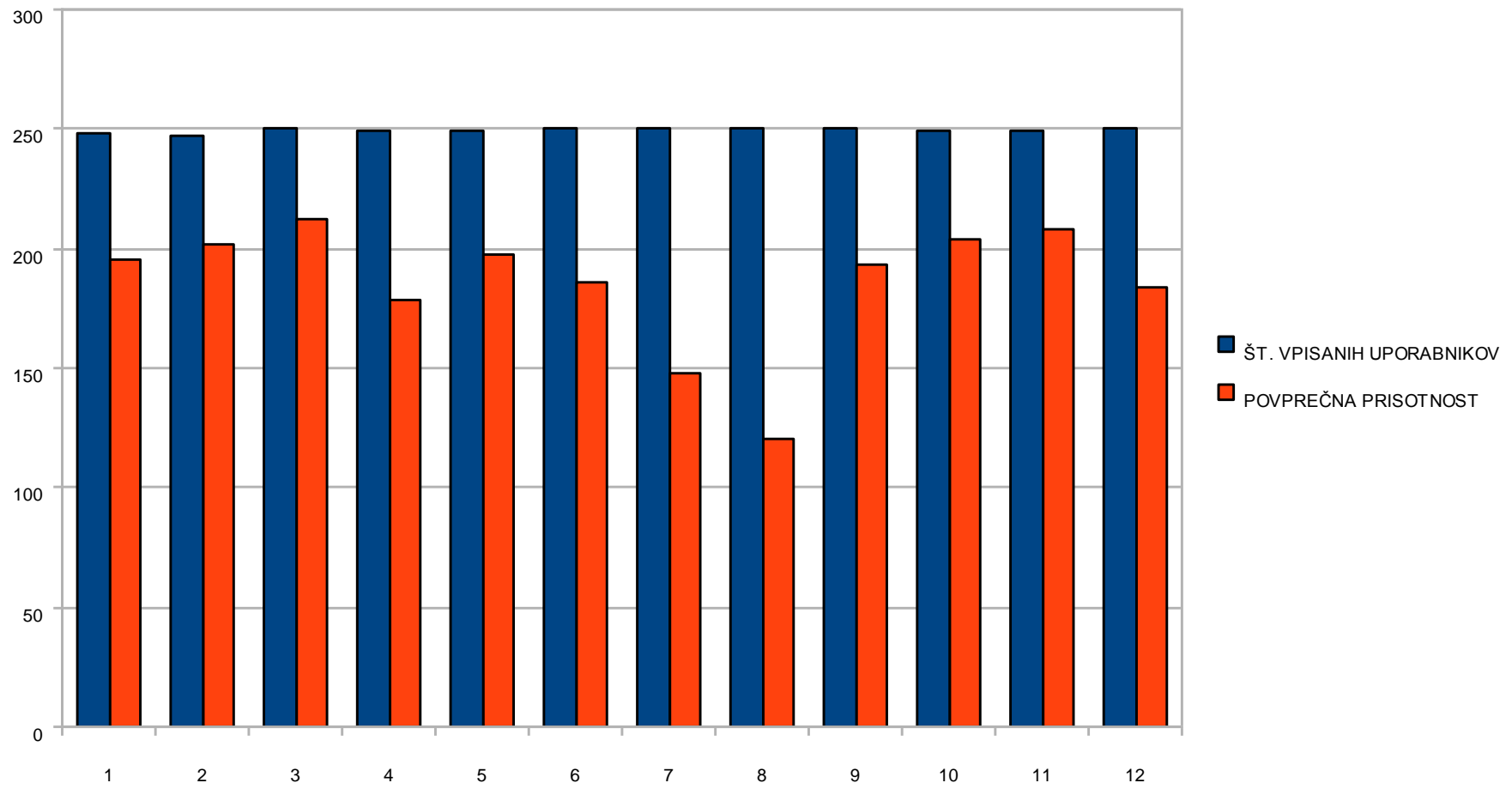
Enota Bežigrad: Enota je bila odprta vse delovne dni v letu 2010. V času zaprtja enot Zelena jama in Moste je bila v enoti Bežigrad organizirana storitev varstva in zaposlitve za uporabnike celodnevnega varstva, ki so sicer zaposleni v vseh treh dislociranih enotah. Povprečno je bilo na dan prisotnih 26 uporabnikov. Pri delu sta jih spremljala dva delovna inštruktorja. Strokovni delavec je bil prisoten štiri ure dnevno.

Enota Moste: Enota je bila zaprta v skladu z letnim načrtom, v poletnem času od 19. 7. do 13. 8. 2010 ter od 27. do 31. 12. 2010.

Tabela Prisotnost uporabnikov

SKUPAJ VSE ENOTE

Mesec	ŠT. VPISANIH	POVPREČNA PRISOTNOST	% PRISOTNOSTI	NOVI VPISI	IZPISI	OBČASNO VPISANI	PREMESTITVE	UMRLI	PRISOTNI IZ DRUGIH ENOT - DNI	KROŽENJE ŠT.	KROŽENJE ŠT. DNI	ŠT DEL DNI
JANUAR	248	195	79,24%	0	1	7	0	1	18	0	60	20
FEBRUAR	247	202	81,63%	2	0	8	0	1	12	2	80	19
MAREC	250	212	85,85%	0	0	8	0	0	10	2	98	23
APRIL	249	178	73,50%	0	1	8	0	0	10	1	21	20
MAJ	249	198	80,63%	1	0	8	0	0	11	1	21	21
JUNIJ	250	186	75,11%	0	0	8	0	0	6	1	21	21
JULIJ	250	148	61,08%	0	0	8	0	0	15	1	20	22
AVGUST	250	121	51,12%	0	0	8	0	0	10	1	10	22
SEPTEMBER	250	193	78,23%	2	1	9	0	0	14	1	22	22
OKTOBER	249	204	81,92%	0	0	9	0	0	1	3	29	21
NOVEMBER	249	208	83,53%	1	0	9	1	0	10	2	41	21
DECEMBER	250	184	73,60%	1	0	9	0	0	3	2	38	23
SKUPAJ	249,03	181,49	74,04%	7	3	99	1	2	120	17	461	255

3.1 Storitve dnevnega varstva

VODENJE

Oblikovanje, izvajanje in vodenje individualnih načrtov, evalvacije in poročila.

Individualni načrti za uporabnike so opravljeni, tudi evalvacije se izvajajo sproti. Letno se pripravljajo poročila.

Obravnavna in sodelovanje z uporabniki ter drugo strokovno delo

Zaradi specifičnih stanj uporabnikov se zaznava vse večja potreba po individualnem spremljanju uporabnikov. Vodimo jih pri razreševanju konfliktov, odpravljamo težave pri uvajanju v delo, spremljamo pri proizvodnem delu ter izvajanju lastnega programa.

Strokovno delo je bilo usmerjeno v kakovostne medsebojne odnose in medosebno komunikacijo uporabnikov in delavcev.

Reševali smo konfliktne situacije in se trudili, da so uporabniki manj obremenjeni odhajali domov.

Intenzivno je bilo delo z uporabniki za odpravljanje ponavljajočih se ter motečih oblik vedenja. Za rešitev nekaterih težav smo sodelovali s starši in zakonitimi zastopniki, pa tudi starši so se obračali na nas v pričakovanju pomoči ali usmeritev za razrešitev določenih težav, ki so se dogajale v družini in se nanašajo na uporabnika.

Več individualnega pristopa potrebujejo uporabniki:

- zaradi zdravstvenih in blažjih vedenjskih odklonov,
- dnevno spremljanje in individualno delo pri težjih vedenjskih odklonih /agresijah,
- uporabniki z dodatnimi komunikacijskimi ovirami /gluhota oz. naglušnost,
- uporabniki s težavami vida /močna slabovidnost,
- uporabniki s težavami pri gibanju (invalidski vozički ter hodulje), težave pri ravnotežju,
- neorientirani uporabniki (v prostoru in času),
- begavi uporabniki (visok dejavnik tveganja, če uporabniki ne zmorejo upoštevati navodil, popoln nadzor pa je nemogoče zagotavljati),
- opaža se potreba uporabnikov po večji komunikaciji. Ta bi morala potekati počasi in razumljivo. Zaradi povečanega števila teh potreb in manjše zaposlenosti uporabnikov

se kaže določena težava v individualni komunikaciji, saj uporabniki želijo varno okolje, brez dodatnih motenj, kar je včasih težko zagotoviti,

- nemotiviranost za delo,
- vključevanje v nova dela in učenje,
- stalne psihiatrične epizode.

Uporabnikom dnevnega varstva je ponujena možnost kroženja med enotami, kar razbije vsakdanjo rutino, uporabniki pa dobijo priložnost za spremembo okolja in učenje novih veščin.

Za zelo uspešno se je izkazala oblika sodelovanja strokovnih delavk v enoti Šiška 2, ki se enkrat tedensko srečujejo na sestankih. Izmenjajo se informacije o posebnostih pri uporabnikih, načrtuje se tedensko strokovno delo in strokovne obravnave uporabnikov. Po potrebi se zaprosi za sodelovanje tudi druge strokovne službe. Namen te oblike sodelovanja je bolj sistematičen pristop pri delu z uporabniki, boljši pretok informacij, izmenjava izkušenj, predlogov in izbira najprimernejšega pristopa ter nudenje podpore. O vsem se obvesti tudi ostale sodelavce – po potrebi sproti ali pa na tedenskih sestankih enote.

V septembru je bila na kriznem timu v enoti Bežigrad obravnavana hujša kršitev s telesno poškodbo delavca. Realizirani so bili sestanki enote, na katerih smo se skupaj pogovarjali in razreševali težave, do katerih je prihajalo (če so bile težave take, da so dopuščale tak način reševanja, sicer pa smo jih reševali individualno).

V enoti Moste je strokovna delavka, ki je hkrati tudi vodja enote, precej obremenjena, predvsem zaradi velikega števila uporabnikov in dodatne odgovornosti za štiri uporabnike v integrirani zaposlitvi v Bauhausu. V času obiska uporabnikov v Bauhausu je tveganje še povečano, ker v enoti ni strokovnega delavca. Kljub opozorilom vodje enote, nadomeščanje v primeru njene odsotnosti do sedaj še ni bilo urejeno.

V enoti Moste je bilo v preteklem obdobju potrebno intenzivnejše sodelovanje s svetovalno in socialno službo ter svojci uporabnice, ki se je ob vikendih vključevala v institucionalno varstvo. Uvajanje je povzročalo spremembe v življenju njene družine, pri uporabnici pa burne čustvene odzive z vedenjskimi odkloni. V drugem primeru je bilo potrebno intenzivno delo z uporabnikom, ki je begal iz enote. V primeru enega od pobegov je bila vključena policija. Pogosto smo reševali sproti zastavljene manjše cilje, ki so jih narekovale življenjske okoliščine, pri tem pa nismo potrebovali večjih dodatnih virov (denarnih, organizacijskih, kadrovskih ...). Uvajanje sprememb znotraj danih okoliščin in možnosti, ki jih lahko nudi enota, se v prihodnje načrtujejo tudi pri drugih uporabnikih.

V začetku leta je bil v enoti Zelena jama opredeljen delovni načrt za tekoče leto, ki smo ga pripravili skupaj z uporabniki – predvsem na področju prostega časa, izražena je potreba po večji možnosti izbire pri zaposlitvenih tehnikah, saj je skupina izrazito delovno usmerjena, zato imajo uporabniki tudi višja pričakovanja v zvezi z zaslužkom - nagrado. Nekateri uporabniki z veseljem sledijo novim pobudam, so sprejemljivi za motivacijo in potrebe po prilagajanju, nekateri pa se upirajo in potrebujejo dodatne spodbude in več individualnega dela.

V skupini je prisotna velika dinamika v odnosih, ki jo pogojuje prisotnost uporabnice s hujšimi motnjami vedenja ter heterogene sestave skupine v smislu socialne zrelosti, sposobnosti komunikacije in intelektualnega nivoja. Posameznike, ki so dnevno bolj izpostavljeni in občutljivi za moteče oblike vedenja, je potrebno motivirati za strpnost, sprejemanje drugačnosti ter jim omogočiti občasen umik iz motečega okolja, ki pa je otežen zaradi majhnih, omejenih prostorskih kapacitet. Tudi sicer so prostorske razmere take, da so ves čas prisotni številni dražljaji na področju sluha, vida in dotika. Kolikor so kadrovske pogoji dopuščali, se je za dopoldansko delo uporabljalo prostore v bivalni enoti. Na ta način smo skupino razbremenjevali v prostorskem smislu, predvsem pa skušali zmanjšati vpliv neželenih oblik vedenja posameznikov na celotno skupino.

Realiziran je bil timski sestanek z zunanjimi strokovnimi delavci (psihiater, socialni delavec) – konzultacija in dogovor o načinu vodenja in korekcijah motečega vedenja.

V septembru je bil en uporabnik zaradi izrednih domačih razmer vključen v podaljšano varstvo v bivalni enoti v Zeleni jami – potrebna je bila konzultacija s svetovalno službo in vodjo celodnevne varstva.

Opolnomočenje uporabnikov (Kolegij uporabnikov, samozagovorniške skupine, mediacija)

V Kolegiju uporabnikov sodelujejo po eden ali dva predstavnika uporabnikov iz vseh enot dnevnega varstva. Uporabnike se pred kolegijem seznanijo in motivirajo za reševanje skupinske dinamike. Opomniti jih je potrebno, da so predstavniki svoje skupine in zastopajo tudi interese drugih uporabnikov. Skupine uporabnikov so se skupaj s predstavnikom v Kolegiju uporabnikov redno pripravljale na sestanke in izpostavljale svoje težave, opažanja, potrebe, želje ... Za posredovanje povratnih informacij in hitrejši pretok informacij bi bilo smiselno zapisnik kolegija v čim krajšem času posredovati v enote dnevnega varstva.

Samozagovorniške skupine in mediacija uporabnikov v dnevnem varstvu trenutno ne potekajo, se pa kažejo potrebe po organizaciji teh aktivnosti, ki so se v preteklosti izkazale za

koristne. Uporabniki se vsakodnevno srečujejo s težavami, ovirami in nerešljivimi vprašanji, za razrešitev pa občasno potrebujejo pomoč drugih, ki niso neposredno vključeni v njihovo življenje. Potrebe po mediaciji so dnevne, zato bi bil na tem področju potreben sistematičen pristop. Imeli smo usposabljanje iz mediatorstva – delavci skupaj z uporabniki. Udeleženci bi tako lahko izvajali mediacijo in o tem vodili zapise. V enoti Šiška 1 je potekala mediacija med dvema uporabnikoma, ki sta imela zahteven medsebojni konflikt in sta potrebovala poglobljen voden pogovor, katerega cilj je bil sprejemanje drugačnosti.

3.1.1 Sodelovanje s starši in zakonitimi zastopniki uporabnikov

Veliko pogovorov s starši in njihovimi zakonitimi zastopniki se opravi po telefonu, saj je veliko staršev že ostarelih.

Sodelovanje s starši in zakonitimi zastopniki je bolj pogosto zaradi zdravstvenih težav ter težjih vedenjskih odklonov/agresij, usklajevanja načina vodenja, izmenjave izkušenj, svetovanja, pomoči pri reševanju konkretnih težav. Nekateri svojci težje vodljivih uporabnikov pogosto izkoristijo možnost za svetovalni ali razbremenilni pogovor. Opažamo, da se skrbniki občasno odločajo za pogovor zaradi spremenjenih stanj uporabnikov, s tem se izmenjajo informacije, ki izboljšajo počutje uporabnika, olajšajo delo ter razjasnijo določene stiske.

S starši in zakonitimi zastopniki smo v stiku tudi v primerih zagotavljanja ustrezne higiene, zagotavljanja primernih oblačil in podobnih osebnih potrebah uporabnikov. Nadaljevali smo z uvedenimi ukrepi za varovanje zdravja pred okužbami.

Starši in zakoniti zastopniki so povabljeni k sodelovanju oz. na obisk v enoto v času govorilnih ur in srečanj, v primeru priprave na izvedbo timov in samo realizacijo timov ob pripravi individualnega programa spremljanja uporabnikov.

Enota Šiška1: Izvedena sta bila dva obiska na domu.

Intenzivnejše je bilo sodelovanje s starši uporabnice, ki so odklanjali sodelovanje s centrom, hkrati pa pričakovali doseganje visokih rezultatov, uporabnica pa potrebuje veliko individualne obravnave ter sodelovanja.

Opažamo visoka pričakovanja staršev glede obravnave težavnejših uporabnikov, ki zahtevajo veliko prilagajanja souporabnikov in okolja, prav tako pa zaznavamo težave sprejemanja predlaganih sprememb za posamezne uporabnike.

Enota Šiška 2: Izvedena sta bila dva obiska na domu in timski sestanek s starši pred vključitvijo v bivalno enoto.

Enota Bežigrad: V septembru smo obravnavali hujšo kršitev s telesno poškodbo delavca v okviru kriznega tima. Pri reševanju omenjene problematike so bili opravljeni tudi telefonski pogovori s svojci.

Enota Moste: Pri eni od uporabnic se je po skoraj dvajsetih letih pojavila mama in v sodelovanju s pristojnim CSD-jem smo uspešno obnovili njune stike.

Enota Zelena jama: Sodelovanje s starši in zakonitimi zastopniki je pogostejše tudi zaradi zdravstvenih težav ter težjih vedenjskih odklonov/agresij. Povabljeni so bili k sodelovanju oz. na obisk v enoto v času govorilnih ur in srečanj.

Aktivnosti vseživljenjskega učenja, prosti čas in rekreacija

Strokovni delavci in delovni inštruktorji pripravljamo, organiziramo in izvajamo aktivnosti vseživljenjskega učenja, pristočasne aktivnosti ter rekreacijo. Te aktivnosti potekajo v skupinah/delavnicah, glede na interes uporabnikov, razpoložljiv čas in možnosti ter ustvarjalnost in interes zaposlenih. Uporabniki imajo možnost vključitve v aktivnosti tudi v drugih skupinah, če za to pokažejo interes. Izbor aktivnosti je pester in vsak uporabnik lahko najde kaj zanimivega zase. V nekaterih delavnicah te aktivnosti potekajo večino delovnega dneva, medtem ko v drugih, kjer so uporabniki bolj storilnostno naravnani, le občasno, predvsem ob pomanjkanju delovne zaposlitve.

Večjo pozornost delavca zahtevajo težje zaposljivi uporabniki, predvsem v obdobju, ko ni primerne delovne zaposlitve. Zaradi pomanjkanja dela smo se neposrednemu delu, vodenju in motivaciji skupine intenzivneje posvetili – uporabniki potrebujejo več individualne pomoči, prav tako ob izvajanju ustvarjalnih tehnik.

Vse dejavnosti so namenjene spodbujanju, razvijanju in ohranjanju kognitivnih sposobnosti, kar je pri staranju naše populacije zelo pomembno.

Aktivnosti vseživljenjskega učenja:

- računalništvo, računalniške igrice, učenje uporabe interneta in elektronske pošte,
- spremljanje aktualnih dogodkov, izboljšanje splošne razgledanosti (branje dnevnega časopisa, poslušanje radia, ipd.),
- tematski pogovori,

- gospodinjske aktivnosti (kuhanje, priprava enostavnih obrokov ter toplih in hladnih napitkov, postrežba, pomivanje in brisanje posode, zbiranje receptov, pospravljanje in urejanje čajne kuhinje po pripravi obrokov),
- kulturni dan,
- obiski gledaliških predstav (predstava Pepelka OŠ Horjul na Škofijski gimnaziji Ljubljana),
- obiski razstav (v UKC, Cankarjev dom, Vrhnika, Vodnikova domačija, ogled fotografij v Galeriji Kresija),
- ogledi turističnih zanimivosti,
- obiski drugih prireditev (sprejem športnikov v jedilnici VDC, obisk pisateljice Berte Golob, predstava igralko Nataše Konc Lorenzutti),
- obiski sejmov in uličnih predstav,
- ogledi filmov (kino v jedilnici),
- obiski knjižnic (interna knjižnica VDC, splošni knjižnici v Šiški in v Mostah),
- branje, pisanje,
- branje in poslušanje pravljic, pesmi, kratkih zgodb, radijske igre posnete na CD-jih (tudi kot oblika kontinuirane dejavnosti),
- učenje ročnih spretnosti (izdelava blazin, kvačkanje, vozlanje),
- ustvarjalne delavnice (oblikovanje iz različnih materialov),
- športne in rekreativne dejavnosti (tedenski obisk telovadnice Judo društva Sokol na Pokopališki ulici),
- skrb za živali (hranjenje zajca, hrčka, ribe, pomoč pri čiščenju kletke),
- skrb za psa (vsakodnevno sprehajanje, druženje in nega),
- skrb za rastline (presajanje in zalivanje rož v delavnici in na balkonih),
- skrb za zdravje in osebni videz,
- sezonsko urejanje in nega gredic,
- skrb za urejenost okolice,
- delavnice druženja z živalmi na obisku (pes, zajec), predvsem v sprostitvene namene.

Prostočasne dejavnosti:

- šport in rekreacija (balinanje, elementi košarke, obiski telovadnice v VDC),
- razgibavanje v delavnicah,
- uporaba sobnega kolesa in orbitreka (samostojno ali ob vzpodbudah),

- redna uporaba masažnega stola v enoti Bežigrad,
- sprehodi po bližnji okolici, krajši izleti (Zambratija, Arboretum, Rakitna, Ankaran, Bled, Urh),
- obisk grobov uporabnikov,
- ples, poslušanje različnih zvrsti glasbe, petje ob spremljavi kitare in Orffovih inštrumentov,
- družabne in namizne igre,
- risanje, barvanje,
- listanje revij,
- sestavljanje sestavljank,
- praznovanje obletnic (dan VDC), rojstnih dni, praznikov,
- druženje ob prijetni glasbi, petje, pogovori,
- izdelovanje dekoracije za delavnice,
- sprejem olimpijcev v jedilnici VDC.

Interesne dejavnosti:

- gledališka skupina: sodelovanje na AVGG v mesecu januarju in februarju s predstavo Sneguljčica in sedem palčkov ter nastop na dnevu VDC-ja,
- Radio Mavrica (ustvarjanje internega radijskega programa, štiri oddaje letno),
- priprava priložnostnih kulturnih programov (srečanja s starši, odprtja razstav ...).

Enota Moste: Izvajanje terapije s pomočjo psa. Obiski terapevtskega para in druženje s psom - pomočnikom so prerasli v izvajanje terapije s pomočjo psa. Terapevtski par prihaja v enoto vsak drugi četrtek v mesecu, srečanja pa trajajo približno eno uro. Strokovna delavka - vodja enote se je za izvajanje terapije dodatno usposobila in jo izvaja v skladu s formalnimi zahtevami in strokovnimi usmeritvami Slovenskega društva za terapijo s pomočjo psov - Tačke pomagačke. Uporabnike vključuje v skupine do osem, glede na interes. Srečanja uporabnikov s terapevtskim parom so skrbno načrtovane skupinske in individualne terapije. Za vsako izvedbo je bil izdelan načrt ter zapis z navedbo udeležencev, strokovnih ciljev, uporabljenih didaktičnih oz. medicinsko tehničnih pripomočkov ali predmetov vsakodneвне uporabe. Terapije so se izvajale enkrat do dvakrat mesečno po eno uro, odvisno od kadrovskih in prostorskih možnosti. (Poročilo o izvajanju terapij s pomočjo psa je priloga poročilu dnevnega varstva)

Enota Zelena jama: Strokovna delavka – vodja enote se je udeležila enega od srečanj na področju kinološkega izpopolnjevanja za terapevtske pare in pripravnike, ki ga je organiziralo društvo Tačke pomagačke.

Enota Bežigrad: Zaposleni v enoti so pripravili različne delavnice: lepotilni kotiček, kuharsko delavnico, spoznavanje zdravilnih rastlin in kuhanje čajev iz njih, delavnico risanja in oblikovanja gline. V kreativnih delavnicah prepoznavamo uporabnikove sposobnosti, talente in njihove želje po tovrstnih zaposlitvah.

3.1.2 VARSTVO

Uporabniki dislociranih enot zaradi zdravstvenih pregledov, kasnejših prihodov ali odhodov od doma, krožkov ter zaprtja dislociranih enot občasno ostajajo v enotah dnevnega varstva v Šiški, kjer so vključeni v delavnice. V ta namen se dopolnjuje seznam uporabnikov institucionalnega varstva, ki ostanejo v delavnicah v Šiški zaradi obiska pri zdravniku ipd.

Pomoč pri osebni negi

Enota Šiška 1	Enota Šiška 2	Enota Bežigrad	Enota Moste	Enota Zelena jama
Dodatno pomoč potrebuje 17 uporabnikov.	Dodatno pomoč potrebuje 20 uporabnikov (v okviru enote deluje VNO).	Dodatno pomoč potrebuje 5 uporabnikov.	Stalno dodatno pomoč potrebujeta 2 uporabnici, občasno pa še 3 uporabniki.	Dodatno pomoč potrebuje 6 uporabnikov.

V preteklih obdobjih se opaža naraščanje števila uporabnikov, ki potrebujejo pomoč pri osebni negi in skrbi zase pri osnovnih dnevnih aktivnostih.

V vseh enotah se s strani zaposlenih dnevnega varstva nudi pomoč pri:

- spremljanju uporabnikov (težave s hojo, orientacijo, vedenjem, uporabi invalidskega vozička, hodulje, nestabilnost, izguba vida),
- pripravi obrokov (transporti obrokov, priprava hrane na krožniku – razrezi, mazanje, odpiranje embalaže, uporaba ustreznega pribora),
- skrbi zase po prehranjevanju (umivanje rok, obraza),
- uporabi sanitarij (usmerjanje, slačenje, oblačenje, umivanje rok, posebna skrb pri dekletih v času mesečnega perila),
- izvajanju nege v primerih težav pri zadrževanju blata, urinske inkontinence,
- ohranjanju fizične aktivnosti s pomočjo pri hoji tudi težje gibljivim uporabnikom,

- ustni higieni (nekateri uporabniki izvajajo redno umivanje zob po malici),
- transferju z invalidskim vozičkom.

V dogovoru s starši in vodstvom se občasno izvaja tudi nega uporabnikov dnevnega varstva, ki doma nimajo ustreznih pogojev, pomoči ali vzpodbude. Dobro bi bilo, da bi bila nega teh uporabnikov redna, tako bi lahko vzdrževali urejenost in pripomogli k zdravju in njihovemu dobremu počutju. Tako smo uvedli nego pri uporabnici, enkrat tedensko tuširanje in pranje garderobe v VDC. Delavci posvečamo veliko pozornosti uporabnikovi urejenosti, njihovemu počutju in razpoloženju, na ta način lahko ob odstopanjih ustrezno ukrepamo.

V **enotah Šiška 1 in Šiška 2** se občasno pojavljajo težave pri negi in urejenosti uporabnikov, ki sami ne zmorejo več ustrezno poskrbeti za urejen videz.

Pomembna je ozaveščenost, da uporabniki potrebujejo čedalje več časa za samostojno izvajanje dnevnih aktivnosti. V kolikor gre za uporabnike z motoričnimi deficiti in nekaterimi dodatnimi čustvenimi stiskami, se ta čas dodatno podaljša, kar pogosto otežuje skupinsko delo v delavnicah. V okviru enot poskušamo iskati optimalne rešitve za uporabnike ter močne motivacijske faktorje.

Zaradi naštetih razlogov je bil sprejet predlog, da se v letu 2011 v matičnih enotah v Šiški zaposli negovalec/-ka tudi v dnevnem varstvu. Dodatni razlogi so še:

pomoč pri negi uporabnikov na invalidskih vozičkih,

- uporabniki se starajo in s tem upadajo njihove sposobnosti, postajajo vse bolj odvisni od drugih ter potrebujejo več pomoči pri vzdrževanju osebne higiene skozi ves dan,
- v enotah v Šiški občasno ostajajo tudi uporabniki iz dislociranih enot, ki čakajo na zdravniški pregled ter potrebujejo več nege, skrbi ter opazovanja njihovega zdravstvenega stanja,
- nekateri uporabniki dnevnega varstva potrebujejo tudi občasno pomoč, ki pa jo včasih zaposleni v delavnicah zaradi narave dela (zaposlitev drugih uporabnikov, situacije v delavnicah, ko je samo en zaposlen v delavnici, pa je ne more zapustiti, da bi opravil nego, ipd.) ne zmore izvesti,
- zdravstveni in blažji vedenjski odkloni.

V dislociranih enotah zaposleni sami izvajajo osnovno nego uporabnikov, ki jo potrebujejo.

Vključevanje v okolje

- sprehodi po bližnji okolici, izleti,
- sodelovanje in prodaja na stojnici (Zelena jama: sodelovanje na Komarjevi nedelji – uporabnica je prikazala ročno izdelavo papirja),
- ogledi razstav v mestnem središču,
- obisk gledaliških predstav v Kinu Šiška, Mini teatru, gledališka predstava učencev OŠ Riharda Jakopiča,
- obisk kina Kolosej,
- obisk urada predsednika RS na povabilo prve dame (uporabnica likovne delavnice in mentorica akad. slikarka),
- obisk pri kooperantu (na njegovo povabilo),
- obiski frizerskega salona na Pokopališki,
- obiski knjižnic,
- sodelovanje na razstavah (MOL, Sonček),
- ogled Mesarskega mostu v Ljubljani,
- manjši individualni nakupi z uporabniki,
- samostojno urejanje bančnih in poštnih zadev.

Jutranje in popoldansko varstvo

Jutranje in popoldansko varstvo v Šiški poteka v skladu z načrtom. Zaposleni (enota Šiška 1 in Šiška 2) v dnevnem varstvu se vključujejo v jutranje varstvo ob prihodih uporabnikov med 6.00 in 7.00 uro in/ali v popoldansko varstvo ob odhodih uporabnikov med 14.00 in 15.30 uro.

V dislociranih enotah je odpiralni čas prilagojen potrebam uporabnikov in njihovih svojcev.

3.1.3 ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI

Kooperantska dela

V preteklem letu smo sodelovali z naslednjimi kooperanti:

PROGRAM/ IZDELEK	ENOTA	ŠTEVILO VKLJUČENIH UPORABNIKOV
GFM d.o.o.	Bežigrad	5-15
MASTERPLAST	Bežigrad	1-40
SLOVING d.o.o.	Bežigrad	4-8
Ščipalke KROKODIL	Moste	8 - 14

Kartonažna dela	Šiška1	10
	Šiška2	14
	Zelena jama	3-5
	Moste	9 - 11
TRITECH vijachenje	Šiška 1	Do 5
	Šiška2	19
	Zelena jama	5-15
	Moste	24 - 27
Kompletiranje obešalnikov Intersport	Zelena jama	4-13
	Moste	4-8
Sestavljanje plastičnih delov - SMALL	Zelena jama	6
	Šiška1	13
Šivanje škornjev SAN ko	Šiška1	6

Srečevali smo se s pomanjkanjem kooperantskega dela, še težje pa je zagotavljati delo uporabnikom, ki imajo zelo omejene spretnosti (ločevanje barv, oblik, prepoznavanje kvalitete, slaba motorična in kognitivna sposobnost). Zato je še toliko pomembnejše sodelovanje med delavnicami in enotami, ki bi po ocenah lahko bilo še boljše. Ugotavlja se izrazita potreba po zaposlovanju uporabnikov z lažjimi proizvodnimi deli.

Pri kooperantskem delu se je kljub ekonomski situaciji, zaslužek uporabnikov bistveno povečal. Delo je za uporabnike nujno potrebno, vendar zaradi sprememb njihovega stanja pogosto vse težje izvedljivo oziroma ga uporabniki ne zmorejo, zato pa potrebujejo veliko pomoči zaposlenih za kakovostno izvedbo.

V delavnicah, kjer so uporabniki vajeni zaposlitve s kooperantskim delom, izpadi dela povzročajo nezadovoljstvo, saj ima večina uporabnikov visoka pričakovanja v zvezi z zaslužkom, hkrati pa se zmanjšuje njihova delovna pripravljenost.

Motivacija za izvajanje delovnih opravil – enoličnost dela, predvsem montažnega, je vzrok za nezainteresiranost nekaterih uporabnikov. Povedo, da bi si želeli bolj pester izbor del, predvsem pa možnost izbire. Pri nekaterih uporabnikih s spodbudami ne uspemo in ponujeno delo zavračajo, s tem pa jim upadajo tudi motorične in kognitivne sposobnosti. S prostočasnimi dejavnostmi vseh vrzeli ne moremo zapolniti, saj si želijo zaposlitve in občutka koristnosti. Zaradi pogostih izpadov dela opazamo tudi upadanje motivacije za izvajanje zahtevnejših delovnih opravil.

Občasno nam povzroča težave tudi prevelik obseg naročila, ki ga je težje izpolniti in zahteva veliko vključenost delavcev. Plačilna disciplina kooperantov se glede na lansko leto izboljšuje.

Lastni program

PROGRAM/ IZDELEK	ENOTA	ŠTEVILO VKLJUČENIH UPORABNIKOV
Lesni program	Šiška 2	9 + 1
Tkanje	Bežigrad	6
	Moste	2
	Šiška 1	7
Polstenje volne	Moste	1 - 2
	Zelena jama	5
Šivanje	Bežigrad	1-2
Klekljanje	Šiška 1	inštruktor
	Bežigrad	2
Izdelava voščilnic	Bežigrad	3-7
	Moste	4 - 7
	Šiška 1	6
	Šiška 2	1- 2
	Zelena jama	3
	Šiška 1	4
Izdelava papirja	Zelena jama	2 – 3, do 8 uporabnikov
Slikanje	Šiška 1	do 5
Glina in keramika	Bežigrad	4+1
	Moste	1 - 3
	Šiška 1	do 8 uporabnikov
Tiskarski program	Šiška 2	1
	Bežigrad	1-2
Pletenje kitk iz rafije	Moste	2
Izdelki iz slanega testa	Šiška 1	5

Enota Šiška 1: V okviru enote se razvijajo vedno novi in novi izdelki predvsem na področju oblikovanja gline in keramike. Išče se preproste izdelke, pri katerih se da izdelavo razdrobiti na manjše faze, v katere se lahko vključi večje število uporabnikov, ki so med seboj različni tudi po sposobnostih. Izdelki se dobro prodajajo, uporabniki pa uživajo pri delu.

Heterogenost skupin je občasno ovira za nemoten proces izpeljave dela, kontinuiranost dela pa je ovirana tudi zaradi drugih delovnih obveznosti.

Enota Šiška 2: Po daljšem premoru so bili pridobljeni dodatni prostori, tako da je mizarska delavnica ponovno oživila program lesne delavnice. Pričelo se je z izdelavo manjših lesenih izdelkov. Zaradi večjega prostora se lahko v hladnejšem času zaposli večje število uporabnikov, česar prej zaradi pomanjkanja prostora in zagotavljanja varstva pri delu ni bilo mogoče izvesti. Sodelavci so pripravili nove izdelke lastnega programa in jih posredovali komisiji v potrditev. Poskusno izdelana serija voščilnic je bila takoj razprodana in povpraševanje je preseglo pričakovanja.

Enota Bežigrad: Nekaj let načrtovanega razvoja lastnega programa je pripeljalo do zadovoljivih rezultatov.

Tkanje: Ob vodenju uspešno izdelajo izdelek po naročilu. Izdelki so preproge, zavese, prtički. Pri tkanju povzroča težave predvsem zaključevanje izdelkov, potrebna je namreč pomoč šivilje.

Kvačkanje: Dve uporabnici kvačkata oblekice, klobučke in copate za punčke iz tkanega blaga.

Klekljanje: Dve uporabnici sta pri klekljanju dokaj samostojni, dve pa se učita osnov. Klekljajo se izdelki po naročilu.

Oblikovanje gline: Z vključitvijo nove sodelavke se je za delo z glino usposobilo še štiri uporabnike, en uporabnik pa sodeluje pri pripravi gline za nadaljnjo obdelavo. Uporabnike učimo tudi samostojnega glaziranja.

Izdelava voščilnic: Na tem področju se še dela na izboljšanju organizacije in izdelavi voščilnic skozi vse leto.

V prihodnjem letu se pričakuje imenovanje interne komisije za oceno izdelkov ter podajanje smernic. V enoti Bežigrad se bo program lastnih izdelkov še nadgrajeval, pričakuje pa se podpora pri trženju in iskanje naročnikov.

Enota Moste: Pri izvajanju lastnega programa se srečujemo s težavo manjše vključenosti uporabnikov in zelo intenzivnega sodelovanja delovne inštruktorice zaradi korekcij in vzpodbud. Izvedba je vezana predvsem na obdobja, ko ni na voljo proizvodnega dela in so prisotne vse delavke iz enote. V okviru prostočasovnih zaposlitev in samega lastnega programa so se uporabniki naučili novih tehnik za izdelavo novoletnih voščilnic.

Enota Zelena jama: Pri snovanju izdelkov lastnega programa se intenzivno sodeluje z delovno inštruktorico – oblikovalko. Skupaj z njo se pripravi barvne palete za izdelovanje papirja, usposablja eno uporabnico za poslikavo ročno izdelanega papirja, ki bo uporabljen za izdelavo voščilnic ter še ene uporabnice za šivanje perl. Dogovarja se za pripravo novih sit za izdelovanje papirja in novih dimenzij papirja za pripravo ponudbe na trgu v obliki setov izdelkov iz papirja. Naročilo je bilo realizirano.

Ena uporabnica je bila zaradi usposabljanja štirikrat vključena v likovno delavnico v Šiški. V izdelavo papirja so vključeni 2 - 3 uporabniki, v pripravo materiala za papirno kašo pa do osem uporabnikov.

Vodja enote se je udeležila predstavitve strojne opreme za izdelavo papirja v enoti Bežigrad. S tehnologom sta obiskala tudi Mojstrsko delavnico Jožeta Valanta ter pridobila informacije za izpopolnjevanje tehnološkega postopka za izdelavo papirja.

Na obisku sta bila tudi mizarja (enota Šiška 2), ki sta se seznanila z delovnim procesom izdelave papirja. V mizarški delavnici so izdelali nova sita, napenjanje mrež pa je opravil zunanji izvajalec.

Za zaposlene so spremljajoča dela časovno zahtevna (sušenje ob zaključku dela, obtrgovanje, priprava papirja za stiskanje, veliko je neposrednega vodenja, preverjanja postopka dela, upoštevanja navodil za delo – enakomerno dodajanje materiala, kar zagotavlja kvaliteto papirja ...). Z nakupom pralnega in sušilnega stroja je olajšan postopek vzdrževanja krp, ki jih uporabljamo pri izdelavi papirja. V enoti smo poskrbeli tudi za pridobitev materiala za delo – barve in klejivo (donacija Papirnica Vevče in Melamin Kočevje).

Uslužnostna dela

Uporabnike vključujemo v dejavnosti, ki jih zmorejo opravljati pod vodstvom, kasneje pa nekatera dela tudi samostojno. V preteklem letu je bilo pod mentorstvom delovne terapevte uvedenih precej novih del, ohranjamo in nadgrajujemo pa že utečene primere dobre prakse. Nova dela - aktivnosti se vpeljujejo predvsem zaradi zagotavljanja pestrosti, potreb po spremembah ter želja uporabnikov po novih dejavnostih.

V letu 2010 so bile v okviru projekta Zeleni program izpeljane aktivnosti urejanja okolice. Projekt je bil dobro sprejet med uporabniki, zato se pričakuje nadaljevanje tudi v prihodnje.

Uslužnostna dela potekajo v vseh enotah dnevnega varstva.

PROGRAM	ENOTA	ŠTEVILO VKLJUČENIH UPORABNIKOV
Delo v pralnici	Šiška1	3
	Šiška 2	3
	Bežigrad	2
Delo v telefonski centrali	Šiška 1	1
Delo v razdelilni kuhinji	Moste	8
	Zelena jama	7
Delo v jedilnici	Bežigrad	4-5
	Šiška1	5
	Šiška 2	8
Ločevanje odpadkov	Moste	4
	Zelena jama	2
	Šiška 1	2
Pomoč pri čiščenju	Bežigrad	2
	Šiška1	2
	Šiška 2	2
	Moste	6
	Zelena jama	4
	Bežigrad	5-10
Pranje in likanje	Moste	4-6
	Bežigrad	1-2
Izdelki iz lesa	Šiška 2	9
Tiskarske in grafične usluge	Šiška 2	1
Prodaja na stojnicah		
Maximarket	Vse enote	14
Festivalna dvorana	Šiška 2	1
Dan odprtih vrat	Šiška 2	1
Letni vrt	Šiška 2	1
Zeleni program	Moste	
	Šiška1	4 + 2 občasno
	Zelena jama	4
Urejanje okolice enote	Bežigrad	5

Integrirane oblike zaposlitve

PROGRAM	ENOTA	ŠTEVILO VKLJUČENIH UPORABNIKOV	IZPLAČILO NAGRADE (€)
Bauhaus	Moste	4	8.594,25
Slorest	Šiška 2	1	3.840,00
	Šiška 1	1	Vključen novembra 2010 104,40
Pralnica VDC	Šiška 2	1	2.037,00

Integrirane oblike zaposlitve so se do decembra 2010 izvajale le v enotah Šiška 2 in Moste, decembra pa smo v integrirano zaposlitev podjetja Slorest vključili še uporabnika iz enote Šiška 1.

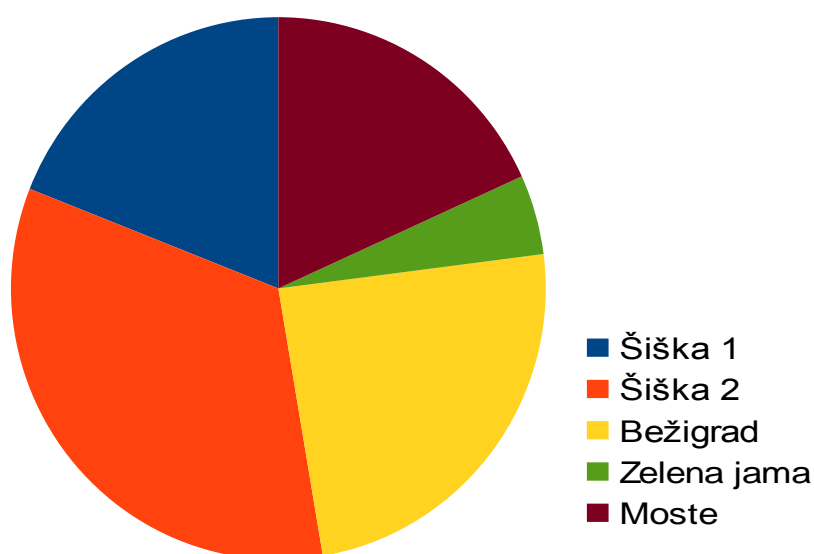
Enota Moste: Specifično področje strokovnega dela v enoti predstavljajo obiski uporabnikov v integrirani zaposlitvi v Bauhausu. Največkrat sta potrebna dva obiska tedensko, po uro ali več. Smo na dobri poti do zastavljenega cilja, en obisk tedensko. Uporabniki imajo stalno možnost podpore preko mobilnega telefona, kar jim predstavlja varnost. Obiski v Bauhausu so namenjeni reševanju nejasnosti, manjših konfliktov med uporabniki, pojasnjevanju zahtev dela in mediaciji med zaposlenimi v Bauhausu in skupino ali posameznikom. Podpora je še vedno nujna po obsegu in vsebini in je zastavljena zelo fleksibilno. Enkrat mesečno, praviloma na pobudo uporabnikov, se sestanemo v matični enoti, rešujemo nastale probleme, predvsem pa uporabniki ostajajo z enoto in souporabniki povezani. Sodelovanje z vodstvom trgovine Bauhaus je obdobjno, poteka ob naključnih srečanjih ali po telefonu. Strokovne podpore pri spremljanju integrirane zaposlitve strokovna delavka ni imela, nekajkrat sta v njeni odsotnosti obiske v trgovini opravila vodja dnevnega varstva oz. tehnolog.

V času obiskov uporabnikov v Bauhausu enota Moste nima nadomeščanja strokovnega delavca, kar predstavlja visoko stopnjo tveganja.

Enota Šiška2: V integrirano zaposlitev sta vključeni dve uporabnici (pralnica VDC, Slorest). Za eno uporabnico je bil sklican interni tim. Zaradi težav v domačem okolju, ki so prisotne pri obeh uporabnicah, je potrebno stalno sodelovanje s svetovalno službo, občasno tudi z vodjem dnevnega varstva. Potekajo redni tedenski razgovori z uporabnicama v integrirani zaposlitvi (usmerjanje, svetovanje ...) ter sodelovanje z zaposlenimi v pralnici in osebjem v kuhinji (integrirana zaposlitev).

Nagrajevanje uporabnikov in poraba prihodkov

Enota	Nagrade (€)	Nagrade (70%) (€)	Rezervni sklad (€)	Skupna poraba (20%)(€)
Šiška 1	12.519,11	8.763,37	1.251,91	2.503,82
Šiška 2	22.215,33	15.550,73	2.221,53	4.443,06
Bežigrad	15.359,20	10.751,44	1.535,92	3.071,84
Zelena jama	3.001,60	2.101,12	300,16	600,32
Moste	11.483,65	8.038,56	1.148,37	2.296,73
SKUPAJ	64.7578,89	45.205,22	6.457,89	12.915,77

Izplačila nagrad po enotah

3.2 Zdravje in varnost pri delu

Delovni prostori

V enotah in delavnicah zaposleni in uporabniki sami poskrbijo za urejeno delovno okolje (pospravljanje po mizah, čiščenje garderobnih omar, pometanje delavnice, dvorišča, odnašanje smeti).

V letošnjem letu smo pričeli s postopnim uvajanjem ločevanja odpadkov. Na tem področju usposabljammo zaposlene in uporabnike. V ta namen je bila imenovana tudi projektna skupina. Projekt ločevanja odpadkov se bo nadaljeval, potrebno pa bo še nekaj osveščanja in izobraževanja, da bo projekt zaživel v popolnosti.

V preteklem letu so se zgodile tudi nekatere prostorske spremembe. Tako se je kletna delavnica (enota Šiška 1) iz dokaj neprimernih prostorov v kleti preselila v sejno sobo v 1. nadstropju. Povezano s tem so se zgodile tudi nekatere druge spremembe prostorov v enoti Šiška 2. Z načrtovanimi selitvami kartonažnega programa v novo enoto na Viču se bo razširil varstveno negovalni oddelek (porast potreb) ter sprostile druge prostorske možnosti, tudi v dislociranih enotah, predvsem v Mostah in Zeleni jami.

Delovna obleka in obutev ter zaščitna sredstva

V preteklem letu je bil izveden nakup zaščitne obleke za uporabnike in zaposlene. V nekaterih enotah so zamenjave opravili že leta 2009. Zaznane so bile potrebe po dodatni dopolnitvi zaščitne obleke in obutve za novo sprejete uporabnike in zaposlene.

Delovna sredstva (varnostna zaščita strojev, vzdrževanje orodja in strojev)

Na tem področju se sodeluje z ustreznimi službami, predvsem z inšpektorjem za varstvo pri delu. Ob nakupu novih strojev jih pregleda strokovnjak ter odloči, ali jih je potrebno opremiti še z dodatnimi varnostnimi sredstvi - stikali. Pregledani so bili tudi stroji, ki so v uporabi že dalj časa.

V enotah, kjer se ukvarjajo z oblikovanjem izdelkov iz gline, so bile peči primerno dograjene z odsesovalnimi napravami. Vse ostale naprave in stroji (mizarska delavnica, kartonažna in tkalsko – šiviljska delavnica) se uporabljajo pod nadzorom delovnih inštruktorjev.

Zdravniški pregledi in obvezna cepljenja

V letu 2010 ni bilo organiziranih dodatnih cepljenj, prav tako ne zdravniških pregledov za zaposlene.

V času boleznin smo v delovno razmerje za določen čas sprejeli nadomestnega sodelavca. Delavcu, ki je pogosto bolniško odsoten, so bile v okviru njegove enote (Šiška 1) ponujene različne možnosti zaposlitve in sodelovanja ter razgovor o njegovem zadovoljstvu na delovnem mestu.

V enoti Bežigrad so bili v mesecu februarju 2010 seznanjeni, da je uporabnik, vključen v dnevno obravnavo, zbolel za hepatitisom. Obveščeni so bili odgovorni v VDC-ju. Uporabnikom je bila odvzeta kri za preiskavo o možnostih okužbe.

3.2.1 OSNOVNA OSKRBA

Prehrana (pogodbenik Slorest)

Uporabniki dnevnega varstva imajo na voljo topel ali hladen obrok. V kuhinji se naročilo oddaja do 8.30 ure, težave pa nam občasno povzročajo neobveščeni prisotnosti uporabnikov.

Glede sodelovanja pri sestavi jedilnikov je bilo sprva dogovorjeno, da bomo jedilnike pregledali in sporočili želje ter predloge, vendar je v zadnjem času dogovor zamrl. Na začetku leta jedilnikov nismo redno prejeli, v zadnjem času pa smo relativno dobro obveščeni. Objavljajo se na spletni strani VDC, prejemo jih tudi po elektronski pošti.

Zaposleni opozarjajo na doslednejše izvajanje diet ter predlagajo pestrejšo ponudbo hrane tudi za zaposlene.

Med uporabniki in zaposlenimi je bila dobro sprejeta popestritev s tematskimi dnevi nacionalnih kuhinj. Ob teh priložnostih smo tudi širše predstavili dežele, predvsem z zgornjim slikovnim gradivom (Indija, Grčija, slovenske pokrajine).

V enotah Šiška 1 in Šiška 2, ki sta v neposrednem stiku z osebjem Sloresta, je bilo v tretjem tromesečju ponovno zaznati slabši odnos s strani nekaterih delavcev v kuhinji. Organiziranost pri postrežbi hrane in pijače za pultom je občasno na nezadovoljivi ravni, kakovost hrane ni vedno primerna. Pojavlja se težava s postrežbo delavcev, ki malicajo v času malice uporabnikov, saj so postreženi prepozno in pogosto tudi z nezadovoljstvom strežnega osebja.

V dislocirane enote Bežigrad, Moste ter Zelena jamo se hrana dnevno pripelje iz matične kuhinje Sloresta. Glede razdeljevanja malice uporabnikom so enote samostojne in ustrezno organizirane, usposobljeni so tudi uporabniki. V dislociranih enotah se dosledno upoštevajo navodila in vodenje dokumentacije HACCP sistema.

S strani Zavoda za zdravstveno varstvo so bili opravljeni pregledi in odvzeti brisi, izveden je bil inšpekcijski pregled Zdravstvenega inšpektorata RS.

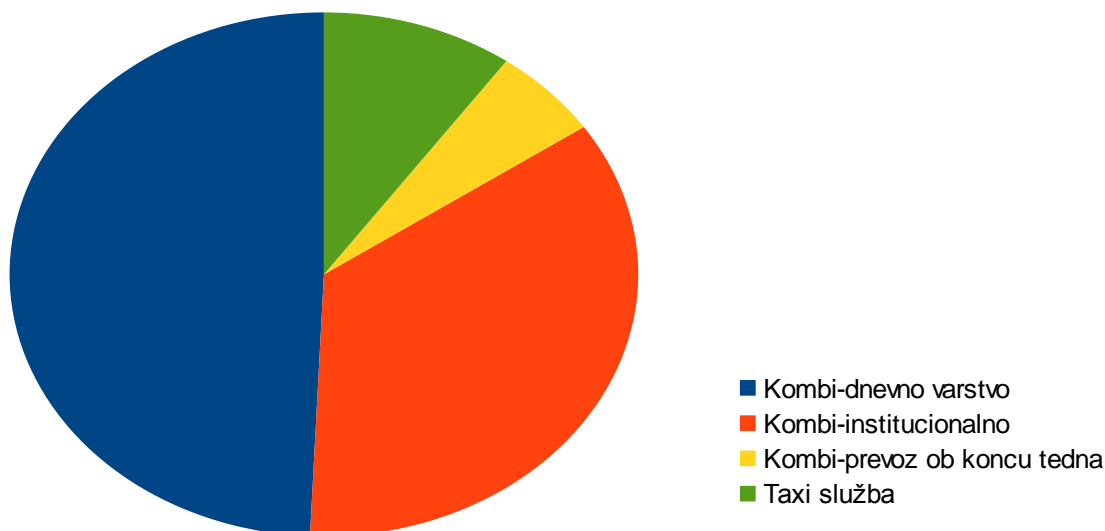
Predlaga se ponovno interno izobraževanje na temo delitve in strežbe hrane v razdelilnih kuhinjah dislociranih enot (izvajalec Slorest) ter seznanitev delavcev Sloresta s posebnostmi naše populacije.

Pregled izvedenih aktivnosti:

- Zavod za zdravstveno varstvo – odvzem brisov;
- Zdravstveni inšpektorat RS – inšpekcijski pregled;
- Vodja dnevnega varstva – interna verifikacija odgovorne osebe;
- realizirano je bilo interno izobraževanje – izvajalec SLOREST.

Prevozi

Kombi-dnevno varstvo	35
Kombi-institucionalno varstvo	25
Kombi-prevoz ob koncu tedna	4
Taxi služba	7

V prevoze je bilo konec leta vključenih 71 uporabnikov, izvajamo pa jih s štirimi kombiji in dvema osebnima voziloma.

35 uporabnikov je vključenih le v dnevno varstvo, 25 tudi v institucionalno, 4 peljemo domov le ob koncih tedna, 7 pa jih na delo vozi pogodbeni taxi služba Winner.

Prevozi potekajo vsak dan od 6.00 do 15.30 ure.

S povečanjem obsega prevozov (uporabniki so dlje časa na poti) se je posledično skrajšal čas, ki ga uporabnik preživi v dnevnem varstvu (in s tem nudenje storitev dnevnega varstva). Uporabniki v delavnice prihajajo do 9.30 ure in jih pričnejo zapuščati kmalu po 12.00 uri. Nekateri so prisotni le malo več kot tri ure. To pa povzroča tudi težave pri vključevanju v delo in zaposlitev, saj uporabniki potrebujejo določen čas, da se pripravijo za izvajanje določenih aktivnosti.

Vključenost v prevoze olajša staršem in skrbnikom vsakodnevno skrb. Zaznavamo, da so potrebe po prevozih še naprej v porastu.

Občasno prihaja do težav (zamujanje, vedenjski konflikti), ki pa jih šoferji sami uspešno razrešujejo.

3.3 Vzdrževalna dela, dostava materiala, manjši nakupi

Sodelovanje z vzdrževalno službo VDC poteka dobro, veliko manjših popravil pa izvedejo tudi zaposleni sami.

V dislociranih enotah ugotavljamo, da so manjša vzdrževalna dela sproti odpravljena. V dogovoru z zdravstveno službo so vzdrževalci – šoferji dostavljali sanitetni material ter opravljali manjše nakupe.

Nekatera vzdrževalna dela so bila opravljena z zunanjimi izvajalci:

- servisiranje snežne freze,
- pooblaščen servis pomivalnega stroja,
- napeljava vodovodne in elektro instalacije za priklop pralnega in sušilnega stroja,
- čiščenje kanalizacije,
- servis ročne stiskalnice za papir.

3.4 Vodenje dnevnega varstva

Vodenje zahteva redno koordinacijo in usklajevanje dela med enotami, reševanje kadrovskih vprašanj ter spremljanje in urejanje nadomeščanj delavcev. Vodja DV sodeluje v Strokovnem svetu zavoda in Komisiji za sprejeme in odpuste. Skrbi za sodelovanje s kooperanti, tehnologom in sodeluje z vsemi službami zavoda. Planira in načrtuje delo po enotah v sodelovanju z vodji enot.

Zaradi odsotnosti vodje dnevnega varstva sta v juniju 2010 naloge prevzela direktorica VDC v strokovnem ter tehnolog v organizacijskem smislu. Novembra in decembra pa se je v vodenje, na predlog direktorice, vključila strokovna delavka, ki opravlja dela in naloge vodenja dnevnega varstva.

3.4.1 Vodenje enot dnevnega varstva

Vodenje enote zajema naslednje aktivnosti:

- koordiniranje, načrtovanje in izvajanje strokovnega in proizvodnega dela v enoti,
- koordinacija dela z ostalimi enotami,
- zagotavljanje strokovne podpore sodelavcem, pomoč, podpora in sodelovanje pri reševanju konfliktnih in drugih nastalih situacij pri uporabnikih,
- priprava poročil, letnega načrta za leto 2010 za enote,

- vodenje sestankov za zaposlene v enoti,
- seznanjanje sodelavcev z vsebinami strokovnih svetov in sestankov vodij enot,
- sodelovanje s strokovnimi službami VDC – svetovalna služba, delovna terapevtka, fizioterapevtka, tehnolog, finančno računovodska služba, institucionalno varstvo,
- udeležba na rednih in izrednih sejah Strokovnega sveta, na sestankih vodij enot,
- usklajevanje nadomeščanj, dopustov in ur zaposlenih v enotah,
- vodenje evidenc za uporabnike in zaposlene (prisotnost, dopusti ipd.),
- urejanje tekočih zadev in seznanjanje po elektronski pošti,
- udeležba na skupnem roditeljskem sestanku staršev,
- priprava seznama za nakup zaščitnih sredstev za uporabnike,
- sodelovanje pri noveliranju Pravilnika o nagrajevanju uporabnikov,
- seznanjanje drugih služb o socialni in zdravstveni problematiki uporabnikov,
- sodelovanje pri reševanju socialne in zdravstvene problematike uporabnikov,
- delo s starši uporabnikov (govorilne ure, srečanja s starši),
- uvajanje novih sodelavcev in uporabnikov, konzultacije z novimi sodelavci, predstavitev enot in uporabnikov v njej,
- sodelovanje pri uvajanju novih programov in aktivnosti,
- organizacija krajših izletov za skupine uporabnikov,
- mentorstvo, organizacija in vodenje študentov na praksi,
- predlogi Komisiji za sprejeme, odpuste in premestitve,
- konzultacije s tehnologom,
- spremljanje in poročila za uporabnike ZUJL na praksi,
- predlogi za izvedbo kriznih timov,
- vodenje skupnih sestankov uporabnikov v dislociranih enotah,
- vodenje in sodelovanje v projektnih skupinah,
- izdelava plana investicij in nabav za naslednje leto,
- realizacija nakupov za potrebe enote,
- koordiniranje pomoči psihologinje za družinsko terapijo in staršev uporabnice ter sodelovanje na prvem srečanju,
- realizacija sestanka s predstavniki staršev v Svetu staršev.

4 DELO TEHNOLOGA

Seznanitev z organiziranostjo in delovanjem

- seznanitev z letnimi poročili, delovnimi načrti ter revizijskimi poročili (tudi na osnovi teh dokumentov smo skupaj z vodjo dnevnega varstva določili prednostne naloge tehnologa za tekoče leto),
- seznanjen z opisom delovnih nalog tehnologa,
- obisk VDC Zagorje (spoznavanje organizacije, ravnanja z ljudmi pri delu, osnovna predstavitev sistema e – qalin, ki zagotavlja mednarodno in nacionalno primerljivost ustanov, predstavitev poslanstva in vizije),
- obisk enote Sonček v Kranju ob odprtju novih delovnih prostorov (predstavitev programa dela ter faz in delovnih postopkov, predstavitev organizacije in novih prostorov),
- redna tedenska udeležba na jutranjih sestankih in v drugi polovici leta vodenje sestankov (aktualna problematika in organizacija dela v enoti Šiška),
- redno obiskovanje posameznih enot in delavnic ter seznanjanje z izzivi za prihodnost,
- seznanjen z načinom evidence dela in obračunavanja nagrad, ki jo vodijo posamezne delavnice (posamezne delavnice vodijo različno evidenco dela in pri izračunu nagrad upoštevajo različne kriterije, zato bi bilo potrebno postaviti nova orodja za evidenco in obračun),
- udeležba na dogodkih in prireditvah, ki jih organizira zavod v okviru dela z uporabniki,
- sodelovanje na prodajni stojnici,
- ustvariti si celovitejšo podobo zavoda in tako na neformalen način spoznati pričakovanja in želje uporabnikov (na osnovi pogovorov z uporabniki).

Operativne aktivnosti na osnovi potreb zavoda in nalog tehnologa:

- predstavitev smernic za razvoj delovnih postopkov delovnim inštruktorjem, vodjem enot, vodji dnevnega varstva in direktorici (s predstavitvijo tem nakazal aktivnosti, ki bodo v prihodnosti potrebne za vzpostavitev sistema, ki bo zagotavljal večjo preglednost nad delom posameznih delavnic, lažje načrtovanje dela, večjo fleksibilnost zavoda na trgu, spremljanje zalog izdelkov in materiala, poenotil evidenco dela in omogočal enoten izračun nagrade uporabnika po vseh delavnicah),

- postavitve formularja za načrtovanje (v prihodnjih treh mesecih) in poročanje (o delu v preteklem tromesečju),
- vzpostavitev sodelovanja s podjetjem Tritech (priprava kalkulacij za delo, razporejanje dela med posameznimi delavnicami, tekoče sodelovanje in uvajanje novih storitev za naročnika ...),
- vzpostavitev nekaj deset stikov s podjetji z namenom iskanja novih trgov za naše izdelke in storitve (ponudba primernega kooperacijskega dela za širši krog uporabnikov je majhna, bolj smiselna je usmeritev v lastni program izdelkov in storitev, kjer lažje prilagajamo delo). Vsekakor bi bil na tem področju potreben bolj metodološki in celovit pristop, vendar mora imeti zavod predhodno razvit enovit sistem vrednotenja in evidence dela,
- usklajevanje, koordiniranje dela med posameznimi delavnicami (pospeševanje sodelovanja med delavnicami, ki so udeležene pri izdelavi določenega izdelka: npr. izdelava novoletnih čestitk, delovnih pripomočkov). Delavnice imajo potrebne materiale za izdelavo čestitk, kartonažna delavnica je seznanjena s potrebnimi podatki za vrsto in količino izsekov,
- razporejanje dela med delavnicami, tako da je zasedenost posameznih delavnic optimalna (predvsem dela s področja kartonažne delavnice v ostale enote),
- priprava konkretnih ponudb za naročnike (Tačke pomagačke, Slorest, Embagraf, Rodas marketing ...),
- priprava evidence dela v excelu za posamezne delavnice, kar se v nekaterih delavnicah že uporablja,
- priprava kalkulacij kot osnova za vodenje evidence dela (na osnovi kalkulacij posameznih delavnic v pisni obliki pripravil elektronske kalkulacije. Ker nov sistem evidence dela zahteva elektronske kalkulacije in ker se je pojavilo konkretno povpraševanje po znanjih s področja priprave kalkulacij, v ta namen pripravljam tudi interno izobraževanje za delovne inštruktorje z namenom, da pridobijo ta znanja),
- sodelovanje z obstoječimi naročniki (kjer so delavnice potrebovale pomoč: npr. zapadle terjatve, količinsko in časovno razporejanje dela ...),
- opredelitev programa dela posameznih delavnic (opredelitev izdelkov ter količin), delavnice usmerjam k razvoju novih, aktualnih izdelkov, ki so prilagojeni delovnim sposobnostim uporabnikov,

- iskanje ustreznih prostorov in sodelovanje pri pripravi projektne dokumentacije za novo delovno enoto Vič, priprava prilagoditev prostorov, pogajanje pri pripravi najemne pogodbe,
- novoletne voščilnice (sodelovanje pri nakupu materiala, izboru, organizacija in koordinacija izdelave po posameznih delavnicah),
- vezene voščilnice (ponudba pri obstoječih poslovnih partnerjih),
- od junija do novembra nadomeščanje vodje dnevnega varstva v času bolniške odsotnosti (organizacija dela, dopustov, prevozi uporabnikov, razporejanje delavcev, komisije za sprejeme in odpuste, sodelovanje za VCV predvsem glede kadrovske pokritosti zavoda ...),
- priprava pravilnika o nagrajevanju (usklajevanja z vodji enot, vodstvom). V novembru je bil pravilnik potrjen s strani Sveta zavoda,
- organizacija razstave izdelkov lastnega programa v nakupovalnem centru Qlandia (oktober),
- organizacija prodajne stojnice v nakupovalnem centru Maximarket,
- organizacija in udeležba na prodajni stojnici Festivalne dvorane v Ljubljani,
- od avgusta priprava nagrad za uporabnike,
- varstvo pri delu – nova zadolžitev (organizacija usposabljanja zaposlenih iz varstva pri delu, priprava nove pogodbe s službo za varovanje prostorov, priprava požarnega reda in ureditev dokumentacije po enotah, pregledi novih aparatov, ureditev pomanjkljivosti iz zapisnika Zavoda za varstvo pri delu po enotah ...),
- sodelovanje pri projektu »Vaja dela mojstra« (kader, organizacija), sestanki z delavci, ki delajo na področju keramike,
- sodelovanje pri organizaciji tedna odprtih vrat (delavnice, priprava daril, vodenje skupin, stojnica),
- aktivno sodelovanje pri pripravi ponudb in izvedbe »Miklavževih vrečk«,
- priprava analize ocene prevozov uporabnikov,
- sodelovanje na sestanku Sveta staršev,
- vključen v projektno skupino vključevanja uporabnikov v delo v pralnici (sestanki, cenik),
- obisk papirnice Vevče (izobraževanje za izdelke iz papirja),
- sodelovanje pri pripravi poslovnih daril in voščilnic na nivoju zavoda.

5 CELODNEVNO VARSTVO

5.1 Oblike obravnave

V skladu s *Pravilnikom o standardih in normativih socialno varstvenih storitev* zagotavljamo v institucionalnem varstvu vse oblike obravnave: v zavodu, v bivalni enoti, v stanovanjskih skupinah in v drugi družini.

Tabela: Vključenost uporabnikov v institucionalno varstvo na dan 31.12.2010

OBLIKA BIVANJA	Moški		Ženske		Vsi	
	Število	Procent	Število	Procent	Število	Procent
ZAVOD	34	58,62%	24	41,38%	58	100%
BIVALNA ENOTA	9	56,25%	7	43,75%	16	100%
STAN. SKUP.	9	47,37%	10	52,63%	19	100%
DRUGA	1	50%	1	50%	2	100%
SKUPAJ:	53	55,79%	42	44,21%	95	100%

Vsaka oblika bivanja ima svoje značilnosti. Uporabnikom skušamo omogočiti najbolj ustrezno obliko bivanja glede na njegove sposobnosti, zdravstveno stanje in želje. Pričakujemo, da bo v bodoče na vključitev v določeno obliko obravnave pomembno vplivala tudi cena storitve, ki je bila doslej enotna za vse uporabnike. Cena bo različna tudi glede na standard, ki ga nudimo – eno ali dvo posteljna soba.

V **zavodsko obliko** so vključeni uporabniki, ki potrebujejo največ podpore. V **bivalni enoti** so tisti uporabniki, ki zmorejo bolj skrbeti zase, vendar potrebujejo stalen nadzor. V **stanovanjskih skupinah** stanujejo uporabniki, ki so samostojnejši, mlajši in sposobni učenja novih veščin. V **drugo družino**, ki nadomešča funkcijo lastne družine, sta vključena dva uporabnika. Iz sledeče tabele, ki prikazuje povprečno starost po različnih oblikah bivanja, je razvidno, da so najstarejši uporabniki vključeni v zavodsko obravnavo, mlajši pa v oblike, ki omogočajo bolj samostojno življenje.

Tabela: Povprečna starost uporabnikov institucionalnega varstva po oblikah bivanja

OBLIKA BIVANJA	Moški	Ženske	Vsi
ZAVOD	49	50	49
BIVALNA ENOTA	45	45	45
STANOVAN. SKUPINE	40	40	40
DRUGA DRUŽINA	31	33	32
SKUPAJ:	46	46	46

Tabela: Najstarejši in najmlajši uporabnik po spolu

Najmlajša ženska	23 let
Najstarejša ženska	68 let
Najmlajši moški	23 let
Najstarejši moški	69 let

Tabela: Število uporabnikov glede na plačnika storitve institucionalnega varstva

PLAČNIK STORITVE	ŠT. UPORABNIKOV
Doplačilo občina	88
Občina	1
Samoplačniki	6

5.1.1 OBRAVNAVA V ZAVODU

Na dan 31.12.2010 je bilo v zavodski obravnavi 58 uporabnikov. Povprečna prisotnost na mesec je 48 uporabnikov, kar je za enega več kot v lanskem letu, če upoštevamo, da smo zmanjšali kapaciteto za dva uporabnika.

Tabela: Število povprečno prisotnih stanovalcev v letu 2010 v zavodski oskrbi doma Šiška na mesec in na leto

MESECI	Št. stanovalcev
januar	50
februar	49
marec	53
april	50
maj	50
junij	45
julij	44
avgust	39
september	49
oktober	49
november	49
december	47
Povprečje v letu 2010:	48

Graf: Povprečna prisotnost stanovalcev doma Šiška v letu 2010

5.1.2 OBRAVNAVA V DRUGI DRUŽINI

Institut druge družine pomeni podaljšano rejništvo ob zagotavljanju strokovne pomoči s strani zavoda. V storitev sta vključena dva uporabnika. En uporabnik je vključen v storitev dnevnega varstva v našem zavodu, vendar na delo ne prihaja. Razlog so psiho-socialne okoliščine v družini. En uporabnik je vključen v dnevno varstvo izven našega zavoda. Z delovno enoto tesno sodelujemo. Izvedli smo dva strokovna tima. Obe družini redno strokovno spremljamo in izvajamo hišne obiske 3 – 4 krat letno. Vabljeni sta bila na vse aktivnosti, ki smo jih organizirali v zavodu, in se občasno odzvala z obiskom.

5.1.3 OBRAVNAVA V DRUGI ORGANIZIRANI OBLIKI

Druge organizirane oblike predstavlja ena bivalna enota ter štiri stanovanjske skupine. V septembru 2010 smo odprli novo dodatno stanovanjsko skupino Vrhovci, in sicer za 6 uporabnic. Preselili smo 4 uporabnice iz zavodske oskrbe ter eno uporabnico iz čakalne liste. V bivalni enoti Zelena jama smo zaradi prostorske stiske zmanjšali kapaciteto za enega uporabnika.

Tabela: Število zaposlenih v institucionalnem varstvu na dan 31.12.2010

OBLIKA BIVANJA	ZAPOSLENI
ZAVODSKA OSKRBA ŠIŠKA	Služba ZNO: 19, pripravniki: 5, skupinski habilitator: 2, vodja CV, v delo se vključujejo: fizioterapevt, delovni terapevt, psiholog, socialni delavec, koordinator prostega časa
BIVALNA ENOTA ZELENA JAMA	Služba ZNO: 5, vodja tima ZNO, v delo se redno vključujeta: skupinski habilitator
STANOVANJSKA SKUPINA KOSEZE	Služba ZNO: 1, v delo se redno vključuje: skupinski habilitator
STANOVANJSKA SKUPINA VRHOVCI	Služba ZNO: 1, v delo se redno vključuje: socialni delavec
STANOVANJSKA SKUPINA VODNIKOV DVOR	Služba ZNO: 1, v delo se redno vključuje: psiholog
STANOVANJSKA SKUPINA FUŽINE	V delo se redno vključuje: skupinski habilitator

5.2 Osnovna oskrba

5.2.1 Bivanje

Na dan 31.12.2010 je bilo vključenih 95 uporabnikov, kar je za enega več kot v enakem obdobju v letu 2009. Odprli smo novo stanovanjsko skupino na Vrhovcih, ki sprejme šest uporabnikov. V letu 2010 smo imeli dva dodatna sprejema v institucionalno varstvo. En uporabnik je umrl.

Zavodska oblika institucionalnega varstva se zagotavlja v zavodu kot dnevno (popoldan) in celodnevno varstvo. V dnevno varstvo se je v popoldanskem času redno vključevalo sedem uporabnikov ter prav tako sedem v celodnevno varstvo v različnih časovnih obdobjih. Vzroki za začasno vključevanje so bili različni. Največkrat je šlo za odsotnost svojcev zaradi dela, zdravstvenih težav, smrti v družini ali oddiha.

Kapacitete v zavodu so bile v preteklem letu povsem zasedene, zato smo začasno sprejete uporabnike nameščali na začasna ležišča. V zavodu smo ob odprtju nove stanovanjske skupine zaradi prezasedenosti zmanjšali kapaciteto za dva uporabnika ter za enega v bivalni enoti Zelena jama. Tako smo dve tri-posteljni sobi spremenili v dvo-posteljni. Tehnični normativi za osebe z motnjo v duševnem razvoju zahtevajo le eno-posteljne in dvo-posteljne sobe. Ker sledimo normativom, skušamo postopoma doseči zahteve. Dve tri-posteljni sobi imamo še v bivalni enoti Zelena jama, ostale kapacitete ustrezajo tehničnim normativom.

Tabela: Število eno, dvo in tri posteljnih sob v institucionalnem varstvu, kapaciteta in zasedenost

OBLIKA BIVANJA	Št. eno - posteljnih	Št. dvo - posteljnih	Št. tri - posteljnih	Kapaciteta	Zasedenost
ZAVODSKA OSKRBA ŠIŠKA	16	22	0	60	59
BIVALNA ENOTA ZEL. JAMA	4	3	2	16	16
STANOV. SKUPINA KOSEZE	6	1	0	8	8
STANOV. SKUPINA VRHOVCI	4	1	0	6	5
STANOV. SKUPINA VODNIKOV DVOR	0	2	0	4	4
STANOV. SKUPINA FUŽINE	0	1	0	2	2
SKUPAJ:	30	30	2	96	94

5.2.1.1 Organizirana prehrana

Pet obrokov dnevno pripravljajo v kuhinji zavoda, najemnik je podjetje Slorest. Obroke vozimo tudi v dislocirane enote. Dogovori so potekali tudi glede raznovrstnosti, kvalitete in količine prehrane ter ustreznega časa dostave obrokov v dislocirane enote.

Vodja kuhinje je v mesecu aprilu ponudila staršem in skrbnikom testiranje prehrane. Pobude svojcev so bile, da je potrebno sprotno obveščanje uporabnikov o spremembi jedilnika, več tekočine pri obrokih, raznovrstnost in pestrost prehrane ter redne objave na internetu. V juniju je bil izveden piknik, ki ga je na lastno pobudo organizirala kuhinja.

Vodja službe zdravstvene nege in oskrbe redno sodeluje pri pripravi jedilnikov ter skrbi za izvajanje nalog in spremljanje sistema HACCP. Kuhinja pripravlja različne obroke glede na zdravstveno stanje uporabnikov (različne diete in način priprave jedi).

V enoti Šiška se zaradi večjega števila obiskovalcev jedilnice pojavljajo dnevne težave glede nepravočasnih podatkov o številu prisotnih uporabnikov in številu posebnih diet.

V jedilnici enote Šiška sodelujejo pri strežbi hrane tudi uporabniki, ki jih vodita in organizirata dva zaposlena. Opozarjata, da je potrebno uporabnikom nuditi več opore s strani zaposlenih.

Sistem vodenja evidence odsotnih uporabnikov dnevnega in institucionalnega varstva ter posledično pravočasna odjava obrokov, še nista ustrezna.

5.2.2 Podporne dejavnosti

5.2.2.1 Vzdrževanje

Vsa vzdrževalna dela ter prevoze uporabnikov izvajajo štirje vzdrževalci/vozniki oseb s posebnimi potrebami (OPP). Imenovan je vodja enote. Vzdržujejo osem objektov na različnih lokacijah. V vsakodnevne prevoze od ponedeljka do petka je vključenih 71 uporabnikov, od tega jih sedem vozi zunanji prevoznik.

Tabela: Število uporabnikov, ki so vključeni v prevoze

UPORABNIKI	ŠTEVILO
dnevno varstvo	42
institucionalno varstvo	25
prevozi domov samo ob petkih	4
SKUPAJ:	71

Zaradi preobremenjenosti enote smo imeli več sestankov, kjer smo usklajevali delo in skušali reorganizirati službo. V prevoze so se občasno vključevali delovni inštruktorji. En delavec je zaradi potreb po vožnjah v dopoldanskem in popoldanskem času začel delo z deljenim delovnim časom. Več specialističnih opravil smo zaupali zunanjim izvajalcem na področju: požarne varnosti, klimatov, elektro-napeljav, telefonije, računalniške mreže, varovanja, servisiranja dvigal.

Popis večjih vzdrževalni del v letu 2010 je podan v poročilu vzdrževalne službe.

5.2.2.2 Pranje

Pranje perila in osebne garderobe se izvaja v večji pralnici enote Šiška ter v vseh stanovanjskih skupinah in v bivalni enoti.

V pralnici so zaposlene tri delavke. Imenovana je tudi vodja enote. Ena uporabnica je vključena v redno delo preko integrirane zaposlitve. V okviru delovne terapije se po uro in pol dnevno vključujejo v lažja dela, kot je zlaganje perila, še nekateri drugi uporabniki. Delo poteka v dopoldanski izmeni.

Druge naloge pralnice so: označevanje perila in garderobe, popravljanje in šivanje, skrb za zalogo in izdajo zaščitnih oblačil za zaposlene ter planiranje nabave posteljnine, brisač ipd.

Prostore pralnice bo potrebno prenoviti in omogočiti več delovnih površin za zlaganje in odlaganje perila. Ugotavljamo, da je potrebno označevati tudi perilo začasno sprejetih uporabnikov in od svojcev zahtevati popis oblačil in obutve.

Delavke so bile vključene v enodnevno izobraževanje o pravilnem rokovanju s čistili in perilom.

V enoti je bilo zaradi težav v medsebojnih odnosih in neustrezni komunikaciji med zaposlenimi izvedenih več pogovorov z vodjo celodnevnega varstva in direktorico.

5.2.2.3 Čiščenje

Čiščenje se izvaja v vseh enotah dnevnega in institucionalnega varstva. Zaposlenih je šest čistilk za nedoločen čas ter ena čistilka za določen čas zaradi nadomeščanja delavke, ki ima daljši bolniški stalež. Ker kadrovski normativ ne zadostuje, sodelujemo z zunanjim izvajalcem. Eno delovno enoto tako čisti čistilni servis. Tudi večja generalna čiščenja občasno opravi čistilni servis. Imenovana je vodja enote. Delo poteka v dveh izmenah.

Zaradi letnih dopustov ter bolniške odsotnosti zaposlenih so se generalna čiščenja opravljala dlje kot običajno.

Nabavili smo stroj za sesanje vode in dodaten sesalec za prah, ki delavkam nudi pomoč pri opravljanju vsakodnevnih nalog.

Delavke so bile vključene v enodnevno izobraževanje o pravilnem rokovanju s čistili in čiščenjem. Ocenjujemo, da je enkrat letno potreben natančnejši pregled dela, obnova znanj in morebitna reorganizacija.

5.3 Socialna oskrba

Socialna oskrba uporabnikov institucionalnega varstva zajema varstvo, posebne oblike varstva, zdravstveno varstvo ter vodenje. Storitve izvajajo skupinski habilitatorji, delavci zdravstvene nege in oskrbe, delovni terapevt, fizioterapevt, psiholog in socialni delavec.

5.3.1 Varstvo

Varstvo pomeni pomoč pri reševanju osebnih in socialnih stisk, vzdrževanju osebne higiene, vstajanju, oblačenju, premikanju, komunikaciji, orientaciji ter organiziranju prevozov, ki niso zdravstveno pogojeni.

Pri uporabnikih zaznavamo precej osebnih stisk, ki se pojavljajo zaradi družinskih odnosov, odnosov med delavcem in uporabnikom, odnosov med uporabniki. Stiske so se pojavljale tudi zaradi psihofizičnega stanja pri tistih uporabnikih, ki se zavedajo svojih omejitev in bi jih radi presegli, pa tudi pri tistih uporabnikih, katerih funkcije so zaradi staranja ali bolezenskega stanja v upadu. Rešujemo jih s pogovori in vključevanjem svetovalne službe ter psihiatra.

Vse več uporabnikov in svojcev izraža potrebo po prevozih na dom. Storitve zaradi povečanega obsega ne bomo mogli več izvajati, bomo pa poskrbeli za ustrezno organizacijo prevoza, ki bo samoplačniške narave.

Pri vzdrževanju osebne higiene, oblačenju in skrbi zase se poleg zaposlenih v zdravstveni negi vključuje tudi delovna terapevtka. Poskrbi za ustrezne pripomočke, držala, nederseče podloge in pomaga pri učenju ustrežnejših gibov uporabnikov, ki imajo telesne omejitve. Uči varno uporabo invalidskih vozičkov, dvigala, hojo po stopnicah in podobno. Pomaga in svetuje pri prilagoditvah prostorov. Skrbi za primerno ortopedsko obutev. V kolikor v okviru obravnave v delovni terapiji oceni, da je potreben pregled pri določenem specialistu, predlaga posvet z lečečim zdravnikom. Tako v veliki meri poskrbi predvsem za varnost in preventivo uporabnikov.

5.3.2 Posebne oblike varstva

Posebne oblike varstva nudijo možnost za ohranjanje in razvoj samostojnosti, razvoj socialnih odnosov, zaposlitev, korekcijo in terapijo motenj, aktivno preživljanje prostega časa in zdravstveno varstvo.

Splošna odvisnost uporabnikov od institucije običajno pušča posledice na njihovi samostojnosti. Pri razvoju in ohranjanju samostojnosti je zato potrebno veliko dodatnega dela pri vseh uporabnikih, predvsem pa pri uporabnikih v varstveno negovalnem oddelku. Tem zaradi bolezni in staranja sposobnosti hitro upadajo, kar lahko vodi k težavam s samopodobo, vedenjskim odklonom, pasivnosti. Uporabnike zato spodbujamo, da so čim dlje samostojni pri hranjenju, presedanju z vozička na stol/posteljo in obratno, pri rokovanju z denarjem in dokumenti, opozarjamo na varno hojo, spodbujamo k skrbi za rastline, ohranjanje pismenosti in podobno. Pri sposobnejših uporabnikih se spodbuja ohranjanje osvojenih in razvijanje novih veščin. Vse pa je odvisno od individualnega načrta, od potreb posameznika, njegovih želja in pričakovanj svojcev. Spodbujamo tudi zavedanje in izražanje občutkov, pripovedovanje o njih, sposobnost predstaviti nek dogodek, ki prizadene. Opažamo, da so

uporabniki takšen način dela sprejeli. Vse manj imajo zadržkov pri sporočanju oz. predstavitvi nekega problema, ki jih teži. Njihova samozavest oz. samostojnost pri sporočanju se je povečala. Verjetno tudi zato, ker poskušamo njihove težave in dileme skupaj z njimi ali s sodelavci čim hitreje razrešiti.

Strokovno delo v stanovanjskih skupinah in bivalni enoti se nekoliko razlikuje od načina dela v zavodski oskrbi. Dopuščamo več samostojnosti, a se pričakuje tudi večja stopnja odgovornosti uporabnikov. Poudarek je na utrjevanju naučenega in osvajanju novih opravil, kot so npr. uporaba sušilnega stroja, mikrovalovne pečice, priprava obroka ipd. Uporabnike spodbujamo k temu, da imajo pravico do uravnavanja svojega življenja. Prav tako pa imajo tudi pravico ter dolžnost do dobrega počutja znotraj stanovanjske skupine, kjer vsak izmed njih k temu nekaj pripomore.

Socialni odnosi se ohranjajo in razvijajo preko različnih aktivnosti, kot so vodeni pogovori na različne teme, učenje reševanja konfliktov z mediacijo ali igro vlog. Pomembno je uporabnikovo poznavanje primerne oblike govornega sporočanja, spodbujanje medsebojne pomoči, učenje bontona, sodelovanje pri izbiri vsebin prostega časa, navajanje uporabnika, da skrbi za dobre medsebojne odnose in pomaga vsem, ki so potrebni pomoči.

Ob popoldnevih se je v letošnjem letu v zavodu formiral drugačen način dela z uporabniki in samo druženje med uporabniki. Vzpostavljali smo druženje po nadstropjih oz. gospodinjski tip bivanja. Uporabniki se počasi navajajo na zadrževanje v nadstropju, kjer bivajo. Prav zaradi novega načina dela so se pri nekaterih uporabnikih pojavili problemi, ki smo jih poskušali reševati z individualnimi pogovori. Opažamo, da uporabniki vedno bolj čutijo pripadnost neki skupini oz. razvijajo trdnejše socialne odnose v skupini, v nadstropju. Radi se udeležijo sestankov v manjših zasedbah.

Večina uporabnikov je že v dopoldanskem času vključena v različne oblike zaposlitve, vendar pa je okupacija v popoldanskem času vezana predvsem na gospodinjska/domača opravila, kot so: pomivanje posode ter kuhinjskih površin, odnašanje smeti, kuhanje kave, pometanje stopnišča, odvažanje perila, urejanje sob.

Pri uporabnikih, ki so težje gibalno ovirani in so zato njihove funkcije zaradi starostnih sprememb v upadu, se izvajajo korekcije drže, učenje pravilne drže, pravilno posedanje in presedanje, pravilno in predvsem samostojno hranjenje, razgibavanje. Izvajamo delavnico sproščanja ob elementih snoezelna. Za nekatere preventivne programe poskrbi

fizioterapevtka, prav tako obravnava težave bolečinskih stanj in težave, ki se pojavljajo pri transferjih in gibanju.

Uporabniki so bili v primerjavi s preteklimi leti v popoldanskem času ter ob vikendih utrujeni in se niso želeli aktivno udeleževati niti v športnih niti v kreativnih aktivnostih. Radi so si ogledali filme na platnu v jedilnici, odšli v kino, gledališče in v knjižnico, hodili na kratke sprehode, sestavljali sestavljanke, igrali družabne igre, se pogovarjali o različnih temah, brali in poslušali zgodbe in poezijo. Ob sprehodih so šli tudi po nakupih, obiskali so nekaj prireditev in živalski vrt, igrali namizni tenis, badminton in se učili uporabe računalnika in interneta.

V letu 2010 so se v druženje z uporabniki veliko vključevali prostovoljci in osebe, ki jih je napotil center za socialno delo za opravljanje dela v družbeno korist. Enkrat tedensko so potekale pravljичne urice, urice namiznega tenisa in angleščine, vse to so vodili prostovoljci. Uporabniki so se jih radi udeleževali, občasno pa jih je bilo potrebno opomniti.

5.3.3 Vodenje

Vodenje vsebuje oblikovanje, izvajanje in spremljanje individualnih programov, kontaktiranje in sodelovanje s posameznikom ter svojci, sodelovanje z drugimi institucijami in strokovnimi delavci, organizacijo prostega časa uporabnikov.

Strokovni delavci so opravili evalvacije individualnih načrtov. V okviru teh so bili izvedeni tudi razgovori s svojci in skrbniki. Največ razgovorov se je opravilo preko telefona. V strokovne time so se vključevali tudi centri za socialno delo, zdravnik in psihiater.

Pri strokovnem vodenju je v ospredju individualni pristop. Uporabniki večkrat želijo ali zahtevajo individualno pozornost, predvsem tisti, ki zmorejo več in imajo veliko interesov, želja ter zadolžitev. Nekateri potrebujejo konstantno individualno spremljanje.

Običajno pa so tudi njihovi svojci zelo zainteresirani za informacije. Opaža se, da želijo biti redno obveščeni o posebnostih. Nekateri starši uporabnikov pa so ostareli, zato je včasih težje vzpostaviti stik z njimi. Večina svojcev meni, da za uporabnike dobro skrbimo in nam prepuščajo, da samostojno odločamo o koristih uporabnikov. Pogosto pridobivajo informacije preko telefona. Govorilnih ur se še ne udeležujejo. V stanovanjskih skupinah in bivalni enoti se redno organizirajo tudi družabna srečanja s sosedi in starši. Slednji so povedali, da je udeležba vodstva pomembna podpora skupini in staršem, ki se včasih, zaradi manjšega števila, počutijo manj pomembne. Pojavila so se vprašanja, kako je z nadomeščanjem v enoti.

Želijo, da se v enoti ne bi pogosto menjavali različni delavci. Tudi pri nadomeščanju se jim zdi pomembno, da delajo z uporabniki delavci, ki poznajo način dela v enoti in potrebe uporabnikov. Ustreza jim tudi neposreden kontakt z delavko in urejanje posebnosti glede počutja in zdravja.

Princip sodelovanja v institucionalnem varstvu je timsko delo vseh zaposlenih. Dodatne dragocene informacije o uporabnikih mnogokrat podajo delavci zdravstvene nege in oskrbe, čistilke, vzdrževalci, delavci v pralnici.

5.4 Aktivnosti celodnevne varstva

Leto 2010 je v celodnevem varstvu potekalo v znamenju sprememb. Uporabnikom smo želeli izboljšati kvaliteto bivanja tako na področju strokovnega dela kot bivalnega okolja. Zato smo pričeli z uvajanjem sodobnejšega koncepta dela z uporabniki, vse to s ciljem, da se krepi njihova vloga in se sliši njihov glas.

Že v mesecu aprilu smo tako na pristojno ministrstvo MDDSZ podali pisno vlogo za soglasja k odprtju in sofinanciranju nove bivalne enote za 8-10 stanovalcev, odobritvi in financiranju 4 delovnih mest gospodinje v domskem varstvu, financiranju 24 - urne obravnave 20 uporabnikov, odobritvi zaposlitve vsaj enega stalnega strokovnega delavca v popoldanskem času v domu Šiška ter odobritvi zaposlitve vratarja, varnostnika ali receptorja v popoldanskem času v domu Šiška.

5.4.1 Odprtje nove bivalne enote Vrhovci

Mlajšim uporabnikom, ki zmorejo bolj skrbeti zase in se lahko naučijo novih spretnosti, smo letos omogočili vključitev v novo stanovanjsko skupino Vrhovci. Potreba po odprtju dodatne enote je nastala predvsem zaradi dolge čakalne vrste za vključitev v institucionalno varstvo ter zaradi prostorske stiske že vključenih uporabnikov. Opravili smo ogled hiš in stanovanj za najem iz ponudbe na trgu. Za ministrstvo smo izdelali *Dokument identifikacije investicijskega projekta* (DIIP). Posebna komisija ministrstva si je ogledala štiri hiše. Izbrali smo enoto Vrhovci, in sicer za šest uporabnikov in sklenili najemno pogodbo za dobo desetih let. Uporabniki so se preselili v septembru 2010.

5.4.2 Oblikovanje različnih cen za različne oblike bivanja

S strani ministrstva smo bili ob odprtju stanovanjske skupine opozorjeni, da je potrebno oblikovati različne cene za vse oblike insitucionalnega varstva. Pripravili smo izračun cen glede na obliko bivanja in vrsto sobe (eno-posteljna, dvo-posteljna). Predvidevamo, da bodo stopile v veljavo v letu 2011.

5.4.3 Uvajanje gospodinjskega tipa bivanja v domu Šiška

Da bi izboljšali kvaliteto bivanja v zavodski obliki, smo postopno uvajali gospodinjski tip življenja. Tovrsten način se uspešno uveljavlja v tujini in doma v domovih za starejše občane. V vsakem od štirih nadstropij smo oblikovali gospodinjske enote, ki omogočajo stanovalcem večjo medsebojno povezanost in pripadnost skupini. Poudarek je na učenju samostojnosti in skrbi zase ter za bivalni prostor, na kvalitetnem preživljanju prostega časa, upoštevanju biografije uporabnika, na timskem delu, vključevanju svojcev v življenje in aktivnosti gospodinjske skupine ter vključevanju prostovoljcev in živali v terapevtske namene. Pomembna značilnost tovrstne obravnave je tudi stalnost kadra. Pristojno ministrstvo MDDSZ smo v mesecu marcu seznanili s potrebami zavoda in predstavili nov koncept dela. V decembru 2010 smo tako izbrali tri dodatne delavce na delovnem mestu gospodinje, čeprav je normativ za omenjeno delovno mesto le ena gospodinja na 222 uporabnikov. Želimo si, da bi gospodinja predstavljala ključno osebo, ki dnevno spremlja uporabnika in na nek način nadomešča vlogo starša v najboljšem smislu besede: zagotavljanje občutka pripadnosti, topline, sprejetosti.

5.4.4 24-urna oskrba uporabnikov

Ministrstvo smo opozorili na pomanjkljivosti 16-urne obravnave, saj je to edina storitev institucionalnega varstva. Približno petina uporabnikov zaradi starosti in bolezni ne zmore več dela v delavnicah, zato smo zaprosili tudi za 24-urno institucionalno varstvo. Projekt je bil odobren, vendar pa se izvedba zaradi priprave ustreznega prostora prestavi v leto 2011.

Že več let opažamo, da je stalnost zaposlenih bistvena za dobro počutje naših uporabnikov. Strokovni delavci, ki so vključeni v institucionalno varstvo, svoje delo opravljajo pretežno v dnevnem varstvu. Vsak dan v tednu se tako v popoldanskem času izmenjajo različni delavci, kar predstavlja oviro tudi z vidika organizacije dela. Realizacija se prenese v leto 2011.

5.4.5 Potreba po zaposlitvi varnostnika/receptorja

V dom Šiška v popoldanskem času pogosto vstopajo osebe, ki niso prišle z namenom obiska stanovalcev, zaidejo ali iščejo zatočišče (brezdomci, odvisniki). Neznanci precej razburijo naše stanovalce in jih delajo negotove, občasno jih to spravlja v stisko. Dom obsega štiri nadstropja bivalnega dela, pritličje in klet. Starši in sorodniki ter prostovoljci včasih ne javljajo svojih prihodov in odhodov, saj pogosto niso dovolj vztrajni pri iskanju zaposlenih, ki sodelujejo pri popoldanskih aktivnostih ter negi in oskrbi v enem od mnogih prostorov zavoda. Včasih zato nismo seznanjeni niti z odhodom oz. prihodom stanovalca, ki je prišel v spremstvu svojcev. Namen zaposlitve vratarja/receptorja v domu Šiška je predvsem povečati varnost uporabnikov in zaposlenih, zmanjšati možnost za odtujitve denarja in osebnih predmetov stanovalcev, povečati kontrolo nad gibanjem obiskovalcev zavoda ter zagotoviti stalno osebo za stik z obiskovalci in tako ponuditi prijaznejšo storitev. Kadrovski normativi za VDC-je ne predvidevajo predlaganega delovnega mesta, tako v letu 2010 ni bilo možnosti za realizacijo.

5.4.6 Prenova tretjega nadstropja doma Šiška

Tudi v letu 2010 smo nadaljevali s postopnimi prenovami bivalnega dela uporabnikov v domu Šiška. V letu 2007 je bilo prenovljeno prvo nadstropje, v letu 2009 četrto ter v letu 2010 tretje nadstropje. Pri načrtovanju smo sledili dobri praksi prenov iz prejšnjih let in skušali omogočiti čim večjo zasebnost v dvo-posteljnih sobah. Dodatno smo v dnevnem prostoru namestili električni kamin ter omogočili dva manjša prostora, kjer lahko stanovalci posedajo in se družijo. Uredili smo prehod na balkon, ki ga v toplejših obdobjih krasijo cvetlice, za katere skrbijo uporabniki ob pomoči zaposlenih. Za prenovo nadstropja je bilo po javnem razpisu izbrano podjetje Pil 2 d.o.o. Z deli so začeli v juliju in jih zaključili konec avgusta. Stanovalce smo preselili na začasna ležišča v dislocirane bivalne enote ter v prirejen prostor delavnice.

5.4.7 Nakazila žepnin uporabnikov

Pri reviziji poslovanja zavoda smo bili opozorjeni, da je potrebno vsa sredstva uporabnikov iz naslova žepnine, nagrade za delo in regresa nakazovati na njihove osebne račune. Doslej so se sredstva vodila na računu VDC TH, kar predstavlja nepravilnost zaradi pozitivnih ali negativnih obresti iz naslova finančnih sredstev uporabnikov. Prednost utečenega sistema je, da so sredstva za vsakodnevne potrebe uporabnikov vedno dosegljiva, po novem pa bodo imeli večjo vlogo, pregled nad porabo in odgovornost tudi svojci. Skozi vse leto smo aktivno

iskali rešitve ter obveščali pristojne centre za socialno delo in svojce ter skušali pridobiti številke osebnih računov uporabnikov. Soočali smo se s prenekaterimi težavami, saj centri niso postopali enotno. Predlagali smo, da bi nam izdali odločbo za poseben primer, ki bi nam omogočila odprtje bančnega računa ter razpolaganje z omenjenimi sredstvi. Na predlagani način bi se za uporabnike najmanj spremenilo. Zaradi različnih razlag zakonskih podlag, smo tako le od nekaterih centrov pridobili odločbe, saj so menili, da mora skrbniško vlogo v celoti opravljati postavljen skrbnik. Svojcem, ki so kljub temu želeli, da mi prevzamemo skrb za žepnino, smo svetovali, naj nas pooblastijo preko notarsko overjenega pooblastila, drugi so podali pisno soglasje ter prinesli bančno kartico, s katero bomo na bankomatu dvigovali denar za vsakodnevne potrebe uporabnika. Prenos sredstev smo izvedli konec meseca decembra. Predvidevamo, da bo v letu 2011 še nekaj težave glede razpolaganja z žepnino.

5.4.8 Izvedba izobraževanja za čistilke in perice

Izvedli smo eno dnevno izobraževanje za perice in čistilke. Izobraževanja, ki bi bilo namenjeno izključno njihovem delu, v zadnjih nekaj letih ni bilo. Kaže se, da delavke pri svojem delu potrebujejo tovrstne spodbude, zaradi dviga kvalitete dela in medsebojnega povezovanja. Pri svojem delu so dnevno v stiku z uporabniki, sodelavci in obiskovalci ter tako odsev zavoda. Želijo si, da bi lahko enkrat letno nadgrajevale svoje znanje na podoben način.

5.4.9 Preselitve uporabnikov

Uporabniki pogosto izražajo želje po preselitvi. V kolikor je to mogoče, željam ugodimo. Občasno izvedemo preselitev tudi zaradi upada sposobnosti uporabnika, ki zato potrebuje več nadzora in nege. Menjave so otežene zaradi zapolnjenih kapacitet. Vsako željo ali potrebo moramo natančno pretehtati, saj ena preselitev hkrati pomeni menjave drugih uporabnikov. Izvedli smo 30 menjav.

5.5 *Recepcija*

Delovno mesto receptorke se je po zahtevi MDDSZ spremenilo v administrator IV.

Opis del in nalog je ostal enak, je pa ob tem potrebno poudariti, da se delavka na tem delovnem mestu vključuje v vse dejavnosti na ravni zavoda, po potrebi tudi nadomešča delovne inštruktorje v delavnici:

- skrbi za varnost objekta,
- posreduje osnovne informacije obiskovalcem,

- vodi evidenco prijavljenih okvar in potrebnih popravil,
- telefonsko in osebno kontaktira s svojci,
- po potrebi spremlja uporabnike,
- fotokopiranje in evidenca porabe materiala,
- po potrebi vodenje uporabnika pri delu,
- sodelovanje v skupnih akcijah in projektih,
- pomoč v jedilnici,
- druga dela.

6 SLUŽBA ZDRAVSTVENE NEGE IN ZDRAVSTVENE OSKRBE

VDC Tončke Hočevar je organizirana 24 urna kontinuirana oskrba uporabnikov celodnevne oziroma institucionalnega varstva, ki bivajo v zavodu Šiška, bivalni enoti Zelena jama, stanovanjski enoti Vodnikov dvor, stanovanjski skupini Koseze, stanovanjski skupini Vrhovci in v varovanem stanovanju Fužine.

Prav tako je organizirana 24 urna zdravstvena obravnava za uporabnike celodnevne varstva ter zdravstvena obravnava v dopoldanskem času za uporabnike dnevnega varstva v enoti Šiška.

Institucionalno varstvo VDC TH uradno traja 16 ur dnevno. Kljub temu služba zdravstvene nege in oskrbe opravlja storitve 24 ur, saj to zahteva zdravstveno stanje naših uporabnikov. Normativ zaposlenega kadra ustreza 16 urnemu delu, zato se soočamo z mnogimi težavami zaradi nezadostnega števila delavcev.

Struktura uporabnikov in storitve zdravstvene nege uporabnikov celodnevne varstva Uporabniki so vse starejši, zato se zahtevnost in količine po storitvah zdravstvene nege povečujejo. 94 uporabnikov, vključenih v celodnevno varstvo ima skupno 334 medicinskih diagnoz, postavljenih kot vodilno diagnozo kronične bolezni.

6.1 *Psihiatrična obravnava*

Zdravnik psihiater je prihajal v VDC Tončke Hočevar 1x tedensko za dve uri. V letu 2010 so bili potrebni telefonski dogovori o določenih ukrepih in dodatni psihiatrični terapiji. Zdravnik psihiater je vključen tudi v timsko delo pri sprejemanju novih uporabnikov.

Pri specialistu psihiatrije se zdravi 80 uporabnikov, od tega 5% (4 uporabniki) iz dnevnega varstva in 95% (76 uporabnikov) iz celodnevne varstva. 25% uporabnikov je obravnavanih brez predpisane psihiatrične terapije in **75% s predpisano psihiatrično terapijo.**

6.2 *Splošni zdravnik*

Kurativni zdravstveni pregledi in zdravstveni pregledi na novo sprejetih uporabnikov so bili večinoma opravljeni v ambulanti centra, ob stalnih tedenskih prihodih zdravnika splošne

prakse iz ZD Šiška, ki je od meseca januarja 2010 v zavod prihajal dvakrat tedensko po dve uri. Po potrebi so bili uporabniki vodeni in obravnavani v drugih specialističnih ambulantah. Manjše posege, celostno zdravstveno nego obolelih in izvajanje zdravnikovih navodil so opravljali zdravstveni delavci za vse uporabnike, tako celodnevne kot tudi dnevnega varstva.

6.3 Zobozdravstvene storitve

Zobozdravstvene storitve so se opravljale v ZD Šiška in pri izbranih zobozdravnikih.

Cilj: Uporabnikom zagotoviti ustrezno, kvalitetno in kontinuirano zobozdravstveno storitev.

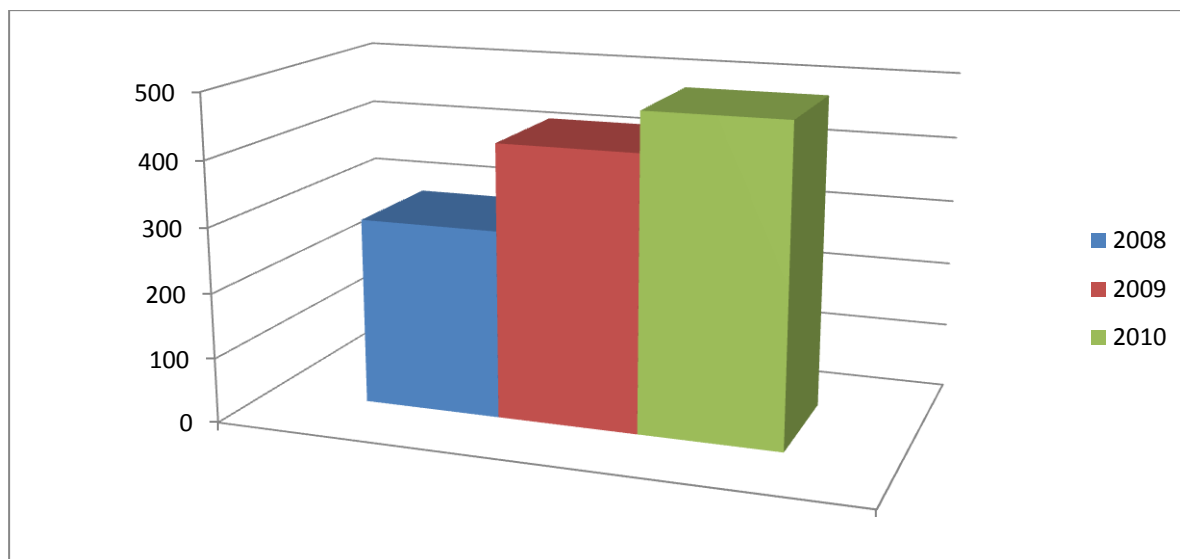
6.3.1 Zdravstvene storitve opravljene v zavodu

V zavodu poleg obeh zdravnikov opravljamo zdravstvene storitve tudi delavci zaposleni v službi zdravstvene nege in oskrbe. Vsakodnevno se opravlja nadzor, delna pomoč ali popolna pomoč pri večini življenjskih aktivnosti; delno ali popolnoma pomoč pri gibanju, oblačenju, hranjenju, izločanju, osebni higieni in komunikaciji. Pomoč in nadzor sta potrebna **v vseh treh izmenah**, za uporabnike v dnevnem varstvu pa v dopoldanskem času oz. času prisotnosti v dnevnem varstvu. Pri uporabnikih dnevnega varstva je potreben nadzor in pomoč pri zagotavljanju varnosti ter pripravi in aplikaciji terapije, v vedno večjem številu pa se pojavlja tudi potreba po zagotavljanju pomoči pri osebni higieni in hranjenju.

Vsi uporabniki so razporejeni po zahtevnosti ZN v II. kategorijo ZN (kar pomeni, da so praviloma delno odvisni pri izvajanju življenjskih aktivnosti), čeprav bi najmanj trije uporabniki potrebovali najzahtevnejšo ZN IV., in sicer zaradi hudih motenj vedenja in osebnosti ali potrebe po ZN pri najhujših oblikah somatskih obolenj. Potrebujejo neprekinjen nadzor somatskega in/ali psihičnega zdravstvenega stanja.

V zvezi s tem, smo v mesecu avgustu posredovali vso potrebno dokumentacijo na ZZZS, vendar smo za vse tri uporabnike prejeli negativen odgovor.

V VDC Tončke Hočevar smo v letu 2010 izvajali vse zdravstvene intervencije po navodilih zdravnika splošne medicine in negovalne postopke po navodilih vodje tima ZNO.

Graf prikazuje število opravljenih spremljanj uporabnikov k specialistom v primerjavi z letoma 2008 in 2009. Število spremljanj uporabnikov je bilo v letu 2009 - 421 (v letu 2008 – 289), v letu 2010 pa 482.

Število hospitalizacij v letu 2010 je 14 hospitaliziranih uporabnikov in nobene napotitve na zdraviliško zdravljenje. En uporabnik je v letu 2010 umrl.

Podaljšana pričakovana življenjska doba ima tudi pri nas za posledico večje število starejših oseb, ki potrebujejo celo vrsto zdravstveno negovalnih storitev. Aktivnosti zdravstvene nege bomo zato morali usmerjati v aktivnosti za preprečevanje bolezni, promoviranje zdravja, rehabilitacijo, akutno / kronično nego in paliativno nego. Storitve zdravstvene nege predstavljajo največji posamezni element zagotavljanja nege uporabnikom, obenem pa prispevajo tudi k vzdrževanju zdravja in preprečevanju bolezni.

Pomembni vidiki vloge zaposlenih v službi ZNO so podpiranje samooskrbe in pravica uporabnikov, da sodelujejo pri odločitvah, ki se tičejo življenjskega sloga in zdravljenja.

Uporabniki potrebujejo in imajo pravico pričakovati individualizirano obravnavo ali načrte zdravstvene nege, ki jih sestavijo sami z medicinsko sestro, in jih nato upošteva celoten multidisciplinaren tim.

6.4 Ukrepanje ob izrednih situacijah

6.4.1 Hepatitis B

V mesecu februarju smo bili s strani skrbnikov obveščeni, da je uporabnik dnevnega varstva zbolel za hepatitisom B in je bil hospitaliziran. V zavodu smo izvedli postopke pridobivanja informacij o epidemiološkem statusu, ki smo ga posredovali Centru za epidemiologijo pri Zavodu za zdravstveno varstvo Slovenije, kjer so podali nadaljnja navodila o ukrepanju.

6.4.2 Nora virus

V mesecu aprilu smo v zavodu imeli večje število stanj z diarejo, kasneje smo ugotovili, da so bila zdravstvena stanja podobna rota virusu, ki so ga strokovnjaki poimenovali Nora virus, ki je dodatno obremenil kader službe zdravstvene nege in oskrbe.

6.4.3 Sezonska gripa

V mesecu decembru smo v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Ljubljana izvedli cepljenje proti sezonski gripji.

6.5 Storitve zdravstvene nege opravljene v dnevnem varstvu

Storitve zdravstvene nege, ki so bile opravljene v ambulanti za uporabnike v dnevnem varstvu:

	Dnevno varstvo
Aspiracije	301
Inhalacije	771
Kontrola krvnega tlaka	645
Kontrola srčnega utripa	645
Kontrola telesne teže	308
Preveze ran	1150

Zgoraj naštetih storitev so bile izvedene v času med 8.00 in 14.00, bodisi v ambulanti zavoda bodisi v sobi uporabnika vključenega v celodnevno varstvo.

Na podlagi zgoraj navedenega je moč ugotoviti, da se potrebe po storitvah zdravstvene nege in oskrbe povečujejo tudi v storitvi dnevnega varstva, zato je potrebno izpostaviti, da služba ZNO že vse leto izvaja storitev zdravstvene nege 24 ur in ne 16 ur.

6.5.1 Sodelovanje z zakonitimi zastopniki uporabnikov

Zakonitim zastopnikom so na voljo informacije o spremembi zdravstvenega stanja vsak dan v času uradnih ur ambulante preko telefona ali osebno. Za spremembo terapije ali razlago

diagnoz se lahko zakoniti zastopniki posvetujejo z osebnim zdravnikom ali psihiatrom preko telefona ali osebno v delovnem času ambulate.

6.6 Potrebe in težave

Zdravstvena oskrba uporabnikov je vedno bolj zahtevna in zahteva vedno več pregledov pri specialistih. Ti pregledi se izvajajo pretežno v dopoldanskem času. Pokazale so se potrebe po spremembi kadrovske zasedbe delavcev v dopoldanskem času. Dve delavki sta polno zaposleni v dopoldanskem času, ena pa za štiri ure. Glede na to, da se uporabniki starajo in so potrebe po zdravstveni negi in kvaliteti dela vedno večje, je bilo smotrno razmišljanje o dodatni okrepitvi dopoldanske ekipe, vsaj še za dva delavca, na ta račun smo zaposlili dva pripravnika - zdravstvena tehnika. Zaradi vse večje logistike s strani ambulantne delavke in vse večje potrebe po dodatnem organiziranju dela bo potrebno v prihodnje razmišljati o uvedbi novega delovnega mesta, ki bo podpora vodji tima.

Problem z mnogimi telefonskimi klici – zaradi večjega sodelovanja s skrbniki uporabnikov se je povečalo tudi število telefonskih klicev, ki običajno motijo redni delovni proces v zdravstveni negi. Zato bi bilo smotrno uvesti uradne ure za informacije staršem ali skrbnikom preko telefona. V času, ko ni uradnih ur pa bi telefonske klice in podatke sprejemala recepcija oz. avtomatska telefonska tajnica. Prav tako pa se je pokazala potreba po stalnem dežurnem delavcu v popoldanski izmeni, ki bi bil odgovoren za delo ekipe zdravstvene nege v popoldanski izmeni, delo bi koordiniral in kontaktiral s skrbniki.

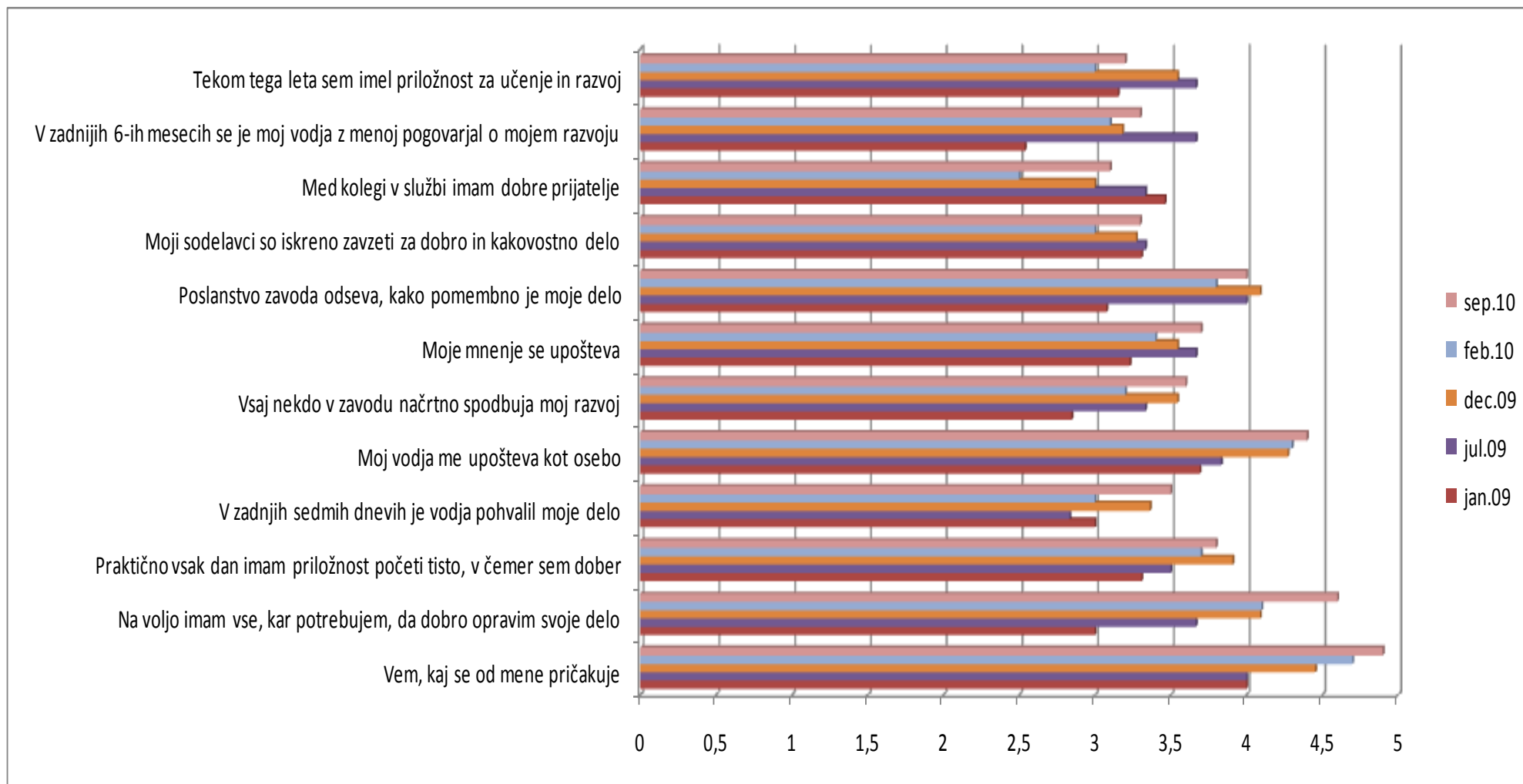
6.6.1 Sodelovanje v SOUS-u

Vodja tima ZNO se aktivno vključuje v delovno skupino SOUS-a za pripravo kadrovskih normativov in standardov v ZN v VDC-jih v Sloveniji.

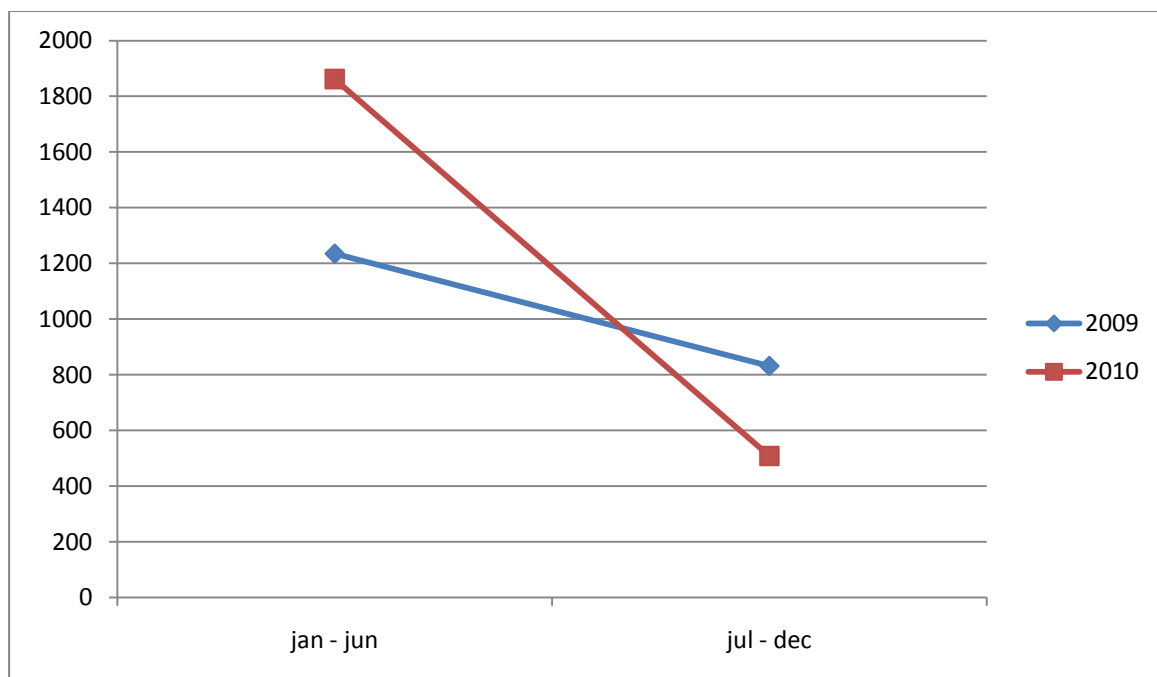
6.6.2 Skrb za zaposlene

Opazovali smo psiho-klimo v službi zdravstvene nege. Na ta način smo izvedli anketo v mesecu januarju in novembru 2010.

Anketa je bila izvedena anonimno. V mesecu januarju 2009 je anketo izpolnilo trinajst zaposlenih, v mesecu juliju 2009 šest zaposlenih, konec leta 2009 pa enajst zaposlenih v službi zdravstvene nege in oskrbe. V mesecu februarju 2010 je anketo izpolnilo petnajst zaposlenih in v mesecu septembru 2010 dvanajst zaposlenih v službi zdravstvene nege in oskrbe.

Bolniške odsotnosti so se v primerjavi z lanskim prvim polletjem zvišale za 33,67% (2009 – 1235 ur, 2010 – 1862 ur). Gledano na letno primerjavo pa so se bolniške odsotnosti zvišale za 12,8% (2009 – 2066,4 ur, 2010 – 2370 ur). Na podlagi povišane bolniške odsotnosti lahko sklepamo, da je obremenjenost kadra vse večja in je bilo potrebno resno razmisliti o dodatni okrepitvi celotne službe ZNO, zato smo v drugi polovici leta dodatno zaposlili pripravnike - zdravstvene tehnike, kar je občutno zmanjšalo število ur bolniškega staleža v primerjavi s prvo polovico leta. Glede na samo poročilo o delu je jasno razvidno, da se je potreba po zdravstveni obravnavi močno povečala in s tem dodatno obremenila kader.

6.6.3 IZOBRAŽEVANJE

V mesecu novembru smo izvedli delavnico s predavanji Prva pomoč in temeljni postopki oživljanja. V mesecu juniju smo izvedli predavanje Psihiatrične motnje in duševno manj razvita oseba.

Zaposleni v službi ZNO so se tudi v letu 2010, glede na osebne odločitve posameznikov, še naprej udeleževali supervizijskih srečanj.

V letu 2010 smo pričeli timske težave reševati v obliki intervizijskih srečanj, in sicer so bili mesečni sestanki službe razdeljeni v dva sklopa, prvi sklop je bil namenjen interviziji, drugi pa tekoči problematiki.

6.6.4 ZDRAVSTVENO VZGOJNO DELO IN PREVENTIVNO VZGOJNA DEJAVNOST

V letu 2011 se bo nadaljevalo zdravstveno vzgojno delo in preventivno vzgojna dejavnost v dnevnem varstvu v obliki predavanj in delavnic, ki pa je ob koncu prve polovice leta 2010 zastalo, saj je delavki, ki je zdravstveno vzgojno delo izvajala, prenehalo delovno razmerje.

6.6.5 SODELOVANJE S PODJETJEM SLOREST d.o.o.

Jedilniki so pripravljani v skladu z načeli zdrave prehrane in upoštevanjem želja uporabnikov. Jedilniki so bili pripravljani vsaj za en mesec v naprej in so bili posredovani po elektronski pošti znotraj zavoda ter na zavodski spletni strani za vse ostale.

Izvajanje HACCP sistema

V skladu z Zakonom o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (Ur.l. RS, št. 52/2000), mora zavod, kateri opravlja proizvodnjo in promet z živili in javno oskrbo s pitno vodo, v notranjem nadzoru spremljati in zagotavljati njihovo zdravstveno ustreznost v vseh fazah proizvodnje in prometa. Notranji nadzor mora biti vzpostavljen na osnovah HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo tveganje za zdravje, izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavlja stalen nadzor na tistih mestih v proizvodnji in prometu z živili, kjer se tveganja lahko pojavijo. Za nabavo živil, pripravo in transport je v zvezi s HACCP sistemom odgovorno podjetje Slorest d.o.o., glede samega razdeljevanja hrane pa zaposleni v VDC Tončke Hočevar. V letu 2010 je bilo organizirano letno interno strokovno izobraževanje s strani podjetja Slorest d.o.o.

6.6.6 OSTALE AKTIVNOSTI

KZZ ONLINE – kartica zdravstvenega zavarovanja

V mesecu februarju 2010 je zavod prešel na KZZ online sistem, kar pomeni, da so se vsi podatki o urejenem zdravstvenem zavarovanju preverjali preko online sistema, prav tako tudi obračun zdravstvene nege in naročila inkontinenčnih pripomočkov.

Redni sestanki službe zdravstvene nege in oskrbe

Vsak prvi četrtek v mesecu so potekali redni sestanki službe zdravstvene nege in oskrbe

Planiranje delovnega časa

Nakup računalniškega programa za planiranje delovnega časa ni bil realiziran in se prenese v naslednje leto. Realizacija ni bila izvedena zaradi rebalansa finančnih sredstev, saj smo denar raje namenili nujno potrebnim aparaturnam za zagotavljanje kakovostne zdravstvene nege za uporabnike.

7 DELOVNA TERAPIJA

Delovna terapija se v zavodu izvaja kot samostojna zdravstvena dejavnost, storitve delovne terapije se izvajajo po socialnem modelu obravnave.

Delovna terapija uporabnikom omogoča, da lahko kljub omejitvam postanejo/ostanejo aktivni člani okolja, v katerem živijo in delajo. Namen obravnav je dvig kakovosti življenja uporabnikov na vseh področjih delovanja: dnevne aktivnosti, delo in prosti čas.

Glavni cilji delovno terapevtske obravnave:

- pri uporabnikih poiskati tiste aktivnosti, ki uporabnike motivirajo, jih zmorejo in želijo opravljati (vključenost na najvišjem nivoju funkcioniranja);
- z uporabniki izvajati tiste aktivnosti, ki so za njih smiselne in imajo za njih določen pomen (individualne ali skupinske aktivnosti);
- oceniti dejavnike okolja in poiskati možnosti za adaptacije in tako omogočiti posamezniku čim večji nivo samostojnosti in zadovoljstva;
- identificirati probleme v izvajanju vsakdanjih aktivnosti s pomočjo testa COPM, načrtovati obravnavo, rezultate predstaviti sodelavcem in svojcem ter predlagati intervencije;
- sistematično poskrbeti za opremo z medicinsko tehničnimi pripomočki (ortopedska obutev, invalidski vozički ...);
- skupaj s sodelavci CV poiskati možnosti za čim večjo samostojnost uporabnikov na področju skrbi zase;
- oceniti izvajanje posameznih aktivnosti na nivoju okvare (medicinski model) v primeru poškodb, po operacijah ... in izvajati aktivnosti za izboljšanje senzomotoričnih ali kognitivnih spretnosti (učenje, trening spretnosti).

Delovna terapevtka je uporabnike obravnavala po sledečih prioritetah:

Vrsta obravnav
Ocenjevanje potreb uporabnika in iskanje možnosti za vključitev uporabnikov v vsakodnevne, njim prilagojene aktivnosti/zaposlitve.
Obravnava uporabnikov po poškodbah in spremembah zdravstvenih stanj iz različnih vzrokov.
Skrb za ustreznost medicinsko tehničnih pripomočkov: invalidski vozički, hodulje, ortopedski čevlji.
Skrb za varnost uporabnikov, prilagoditve v ožjem bivalnem in delovnem okolju, ergonomija delovnega mesta, učenje postopkov za zagotavljanje varnosti.
Individualne obravnave po strokovni oceni DT in predlogih sodelavcev, izvajanje mediacij.
Obravnave na željo uporabnikov, svojcev.
Obravnave, ki so načrtovane po COPM testih.

Skupinske obravnave (gospodinske aktivnosti, hortikulture aktivnosti, socializacijske skupine).
Aktivnosti na nivoju zavoda: projektne skupine, mentorstvo pripravnikom, študentom, svetovanje pri adaptacijah.

Koristi za uporabnike v okviru obravnave v delovni terapiji

individualna obravnava	uporabniki imajo možnost, da se jim delovni terapevt intenzivno posveča, kar posledično vodi v večje zadovoljstvo
ustrezne prilagoditve v ožjem bivalnem okolju	večja samostojnost, varnost uporabnikov
ergonomija delovnega mesta	dolgoročno preprečevanje deformacij hrbtenice ter bolečin zaradi nepravilnega položaja pri sedenju
aplikacija ustreznih pripomočkov	npr. pri hranjenju prilagojen jedilni pribor pripomore k večji samostojnosti in zadovoljstvu uporabnikov
delovni terapevt za uporabnika išče nove zaposlitve	zaposlitev, ki jo uporabnik zmore opravljati, ga veseli, večje zadovoljstvo, konfliktov je manj
ocenjevanje po COPM testu	uporabnik sam identificira probleme pri izvajanju vsakodnevnih aktivnosti, sodeluje pri načrtovanju obravnave, sam opredeli cilje
pri načrtovanju obravnave delovni terapevt upošteva potrebe in interese uporabnika	uporabnik čuti, da je pomemben člen v procesu obravnave - gre za krepitev moči uporabnika, aktivno je vključen na tistem področju, kjer želi
delovni terapevt sodelavce vzpodbuja, da izvajajo transferje z uporabniki in uporabnike vzpodbuja k samostojnosti (pri tistih, ki jim zdravstveno stanje to omogoča)	ohranjanje obstoječe stopnje funkcionalne gibljivosti, kar pripomore k večji samostojnosti pri osnovnih dnevnih aktivnostih: oblačenje, slačenje, vožnja z invalidskim vozičkom
delovni terapevt išče možnosti za vključevanje uporabnika v širše okolje	integracija
skrb za medicinsko tehnične pripomočke (invalidski vozički, hodulje, ortopedski čevlji)	večja samostojnost, varnost uporabnikov
pravilno izbrane aktivnosti/zaposlitve	uporabniki dobijo pomembno vlogo - boljša samopodoba, večja delovna uspešnost - nagrada za delo
mediacija	uporabniki začutijo, da imajo možnost sodelovati pri reševanju problemov, čutijo da so slišani in da lahko ob pomoči sodelujejo pri reševanju problema, posledično so bolj zadovoljni, se pomirijo, konfliktov je manj
v procesu rehabilitacije poleg fizioterapevta sodeluje tudi delovni terapevt	rehabilitacija po poškodbah je učinkovitejša, uporabnikovo funkcioniranje se izboljša
obrnava v delovni terapiji	popostritev rutiniranega vsakdanjika, sprememba okolja in možnost za druženje, ohranjanje preostalih sposobnosti in učenje novih spretnosti, vzpodbujanje kreativnosti
ustrezno izbrane aktivnosti, npr. gospodinske aktivnosti, delo z rastlinami	vpliv na zadovoljstvo uporabnikov, boljša samopodoba, obenem dobijo možnost za potrditev v okolju, kjer živijo in delajo

Sodelovanje delovne terapevtke s sorodnimi institucijami

Sodelovanje s strokovnimi delavkami iz CIRIUS Vipava

Skupaj z uporabniki in strokovno delavko smo izvedli neformalni obisk v CIRIUS-u v Vipavi skupaj z uporabnikom, ki je izrazil željo po obisku.

V mesecu decembru je potekalo uvajanje in testiranje uporabnikov za delo pri čiščenju, v naslednjem letu bo izdelan načrt dela.

Ostala področja dela, v katera se bodo uporabniki uvajali postopno so: lažja vzdrževalna dela, lažja administrativna dela, delo v strežbi (na tem področju vključevanje že poteka) in zeleni program.

Predlogi za izboljšanje storitev:

Glede na število uporabnikov VDC Tončke Hočevar bi bilo potrebno storitve delovne terapije zagotoviti večjemu številu uporabnikov. Trenutno je v zavodu zaposlena le ena delovna terapevtka na delovnem mestu, ki ne more obravnavati vseh, ki bi obravnavo potrebovali:

- potrebno bi bilo še izboljšati pretok informacij o uporabnikih,
- potrebno bi bilo zagotoviti boljše prostorske pogoje za delo delovne terapevtke, z uporabniki namreč dela v prostoru, ki je večnamenski, saj je v popoldanskem času dnevni prostor za uporabnike institucionalnega varstva.

8 FIZIOTERAPIJA

Fizioterapija je potekala po ustaljenem urniku za uporabnike dnevnega in celodnevnega varstva. Individualne obravnave so bile namenjene predvsem ohranjanju zmogljivosti in prekrvljivosti, izvajale so se protibolečinske terapije ter treningi za ravnotežje.

Dvakrat tedensko je fizioterapevtka obiskovala dislocirane enote. Izvajala je enak program kot v preteklih obdobjih (aktivne skupinske vaje, popestritev z animacijskim programom, igrami, plesom, izvedbo masaže v parih, avtogeni trening). Opažamo, da si uporabniki želijo različnih izzivov.

Skupinske obravnave so bile rekreativnega značaja. S tistimi uporabniki, ki so si zaželeli več aktivnosti, se je poleg aktivnih skupinskih vaj druženje popestrilo z vajami, s katerimi se ohranja in krepi gibljivost, moč, koordinacija, ravnotežje. Potekalo je učenje in utrjevanje znanj s področja gibanja, anatomije in podobno.

Kontinuirana obravnava je potrebna za tiste uporabnike, ki so močno gibalno ovirani. Pri slednjih je potrebno vzdrževati/izboljšati njihovo stanje mobilnosti, gibljivosti sklepov, ohranjati njihovo vzdržljivost, koordinacijo/ravnotežje, lajšati dihanje (invalidi in težje pokretni uporabniki).

Zavedamo se, da se naši uporabniki premalo gibajo. Zato smo v sodelovanju z zaposlenimi, ki so izkazali interes, skušali vpeljati redno dopoldansko vadbo. Uporabnike smo težko motivirali k vključevanju. V prvi polovici leta je vadba dokaj uspešno potekala. Želimo si, da

bi tovrsten način postal redna praksa. Tako bi imeli uporabniki zagotovljeno redno aktivnost, fizioterapevtska obravnava pa bi lahko bila bolj specifično usmerjena.

Planirano je bilo, da bomo v letu 2010 izvajali tudi terapijo s pomočjo psov. Žal do realizacije ni prišlo, zato bi si želeli, da bi ideja zaživela v prihodnjem letu.

Fizioterapevtka pri svojem delu največ sodeluje z delovno terapevtko, ambulanto in vodjo zdravstvene nege in oskrbe.

V mesecu novembru je prišlo do nepričakovane prekinitve delovnega razmerja delavke, ki je sicer nadomeščala delavko na porodniškem dopustu, zato smo k sodelovanju povabili zunanjo sodelavko.

9 PROSTI ČAS

Pomemben segment življenja naših uporabnikov so različne aktivnosti prostega časa. To je čas dneva, ko po opravljenih aktivnostih v delavnicah ali pa popoldan čas preživijo na bolj lahkoten, zabaven, poučen, včasih telesno aktiven način. Zapolni jim čas, nudi izzive in potrditve, omogoča skrb zase in svoje okolje ter druženje in socialne izkušnje. V vse oblike aktivnosti je vtkana ideja vseživljenjskega učenja, ob možnostih izbire in ob podpori zaposlenih za realizacijo zastavljenih ciljev ali želja.

Med letom smo se v okviru materialnih, finančnih in kadrovskih možnosti sprotno odzivali na povabila k sodelovanju in aktualno ponudbo javnih ustanov. Ob tem smo upoštevali koledarske (prazniki, posebni dnevi, letni časi ...) in vsebinske posebnosti leta 2010. Organizacijsko so to spontane dejavnosti posameznika ali skupine, so načrtovane dejavnosti z jasnimi cilji in interesi, so periodične ali pa le enkratne priložnosti. Občasno pa so to dejavnosti, ki jih izvedemo na nivoju celotnega centra. Vsebinsko sledijo aktualnim dogajanjem, koledarskim posebnostim ali interesom ter pogosto vsebujejo terapevtske elemente in učenje novih spretnosti. Včasih so meje med zaposlitvijo, učenjem ali terapijo tako prepletene, da je opredelitev težka, bistvena je korist za uporabnika in njegovo zadovoljstvo in napredek.

MESEČNI pregled dogodkov na nivoju centra

Januar: zimovanje na Arehu za smučarje, zimovanje – igre na snegu ČŠOD Medvedje Brdo.

Februar: razstava likovnih del uporabnice v KC in več skupinskih ogledov, kulturni dan: obeležje praznika po skupinah s pogovori in branjem poezije ter prireditvijo uporabnikov Š1 za ostale v jedilnici – življenje in delo Franceta Prešerna z razstavo njegovih izdanih del, valentinova pošta, sodelovanje s predstavo Sneguljčica v okviru projekta GGAV na gledališkem festivalu in slovenska večerja za vse udeležence v VDC-ju, pustni ples, CUDV Črna – turnir SOS v krpļjanju, Maribor – turnir SOS v alpskem smučanju.

Marec: Sprejem za uspešne športnike na zimskih igrah in v krpļjanju, obisk pisateljice in igralke Nataše Konc Lorenzzuti – recital in druženje, obeležje gregorjevega s spuščanjem ladjic z lučko po Gradaščici, izlet skupine v Planico – ogled treningov poletov, obisk groba Tončke Hočevār – obletnica smrti.

April: Obisk pisateljice Berte Golob v centru, sodelovanje različnih skupin v akciji Očistimo Slovenijo, regratov piknik, velikonočne dejavnosti – dekoracije, barvanje pirhov, obisk maše na povabilo Karitas Koseze, pogovori v različnih skupinah, izlet na Katarino in v Arboretum – različne skupine, udeležba na likovni koloniji v Črni, tematski teden v kuhinji – grška kuhinja in priprava predstavitve Grčije.

Maj: Udeležba na delavnicah v okviru TVU na Igu – tematsko vse o konjih, sodelovanje na mednarodnem festivalu Igraj se z mano – dva dneva z razstavo izdelkov in delavnicami za obiskovalce (tkanje, vezenje, glina), piknik Sožitja v Mostecu, sodelovanje z razstavo izdelkov na lončarskem festivalu pri Etnografskem muzeju, izlet bivalne enote Zelena jama in stanovanjske skupine Vodnikov dvor v Kranjsko Goro, ogled predstave Kraljevi smetanovi kolački v OŠ Riharda Jakopiča, pohod ob žici okupirane Ljubljane – različne skupine, Dan VDC-ja v gostišču Portal, letovanje za invalide in za starostnike/VNO v Ankaranu, regijske igre SOS Lj. - dolenske regije, Kočevje, letovanje Kolpa, letovanje Zambratija.

Junij: 15. letne državne igre SOS – Koper, obisk groba Tončke Hočevār – rojstni datum, doživljajski tabor za starejše – Sožitje, obisk enote VDC Kranj v Škofji Loki z druženjem uporabnikov, sprejem vseh uporabnikov, ki so v prvem polletju pripomogli k promociji VDC-ja – športniki atleti, košarkarji in kegljači, likovni dosežki – razstava in likovna kolonija, udeleženci projekta Vaja dela mojstra, zaključek 2. letnega sodelovanja v gledališkem projektu AGGV, piknik v izvedbi kuhinje pred poletnimi počitnicami, tematski teden v kuhinji – balkanska kuhinja.

Julij: Udeležbe uporabnikov na različnih taborih Sožitja : doživljajski tabor na kmetiji, plesni tabor Savudrija, pevsko-glasbeni tabor, dve skupini na doživljajskem taboru ob Kolpi, doživljajski tabor s konji, izleti različnih skupin: Rakitna, Močilnik in Bistra, Ankaran.

Avgust: Ogled atletskega mitinga na ŽAK-u - skupina samostojnih uporabnikov, Komarjeva nedelja – udeležba na sejmu s prodajno stojnico, demonstracijo lastnega programa in kulturnim programom (pevski zbor in recitacija), udeležba na shodu Izhod – podpora gibanju za dezinstucionalizacijo storitev, letovanje Poreč.

September: Udeležbe različnih skupin ob prireditvah pred odhodom tekmovalcev SOS na evropske igre v Varšavo in na Teku olimpijskega ognja, udeležba športnikov na evropskih igrah SOS v Varšavi, izlet Sožitja.

Oktober: Udeležba na dobrodelnem pohodu v CUDV Draga Ig, jesenski piknik z bobnarsko delavnico, različne prostočasne aktivnosti ob tednu VDC-ja, izvedba delavnice izdelovanja voščilnic za otroke iz Gaze na Inštitutu za rehabilitacijo, turnir SOS v namiznem tenisu – Litija-Šmartno, skrb za grobove.

November: Obisk grobov – pokopališče Dravlje in Žale ter drugje, kjer so pokopani uporabniki, obisk prireditve Slovenski slavček – INCE Mengeš, tematski teden v kuhinji – slovenska kuhinja in priprava predstavitve jedi po pokrajinah, ogled predstave Sneguljčica na ŠKG v Šentvidu, martinovanje.

December: Miklavževa kino predstava za vse uporabnike – ogled slovenskega filma Gremo mi po svoje, obisk uporabnikov v vrtcu Vodmat, novoletni ples, obisk dedka Mraza po vseh enotah, novoletna prireditev Sožitja v Festivalni dvorani, predstava Čebelice v izvedbi OŠ Trboje, novoletne zabave bivalnih in delovnih enot.

9.1 *Kontinuirane dejavnosti in krožki*

Pevski zbor v kombinaciji z Orffovo skupino	ponedeljek ob 13.00 uri v Šiški do 15.06.2010	*samo do junija in nastop na Komarjevi nedelji
Angleščina z druženjem	torki ob 16.00 uri v Šiški	
Multimedija – filmske predstave	četrtki po malici in na željo uporabnikov	enota Šiška in dom
Športni treningi	ponedeljek od 14.00 – 15.30	telovadnica VDC, dvorišče
Baliranje in namizni tenis	četrtek od 15.30 – 17.00	telovadnica VDC, dvorišče
Radio VDC	sreda ob 13.00	realizirane tri oddaje do junija
Uporaba masažnega stola I	v Šiški stalna možnost	
Uporaba masažnega stola II	kroženje med enotami	
Računalnik	v 4. nadstropju na voljo uporabnikom ob spremljanju računalniki po enotah	Šiška dislocirane enote, dom ZJ
Knjižnica za uporabnike	sreda in četrtek od 11.00 – 13.00	Šiška
Bralne urice - knjižnica VDC	četrtek od 15.15 – 16.00	domski uporabniki

Bralne urice	prvi četrtek v mesecu 11.30. – 12.30	enota ZJ
Bralne urice	tretji četrtek v mesecu 11.30. – 12.30	enota ZJ
Druženje z malimi živalmi	občasno	knjižnica VDC
Rojstni dnevi in sestane - dom	vsako zadnjo sredo v mesecu	za domske up.
Rekreacija	sreda od 8.00 – 10.00 v telovadnici Judo kluba Sokol	
Rekreacija	četrtek od 8.00 – 10.00 v telovadnici Judo kluba Sokol	
Sprehodništvo	dve soboti mesečno za skupino domskih uporabnikov od februarja dalje do počitnic, nato od septembra do zime	
Abonma OTH Pirniče	6 – 7 predstav letno	za domske up.
Skrb za grobove	enkrat mesečno na Žalah in v Dravljah (up. biv. enote Koseze)	vse leto

SODELOVANJE in UDELEŽBA V OKVIRU DRUGIH USTANOV

Podpora pri vključevanju v aktivnosti društva **Sožitje** nudimo predvsem domskim uporabnikom pri obiskih klubskih dejavnosti, piknika, izleta in obiska dedka Mraza ter pri realizaciji vključevanja v doživljajske tabore – letovanja. Uporabniki so izrazili željo po vključenosti v posamezno področje, skupine pa smo oblikovali tako, da so bili zaradi potreb prevozov v istih terminskih skupinah.

Vera in luč - uporabniki so obiskovali redna mesečna srečanja skupin, ki delujejo v Dravljah (2), Štepanjskem naselju (4), za Bežigradom (3) in pri frančiškanih (1), ter sodelovali na letovanjih, vikend seminarjih, izletih in priložnostnih srečanjih – priprava voščilnic, priprava igre, praznovanja ... Termine za te dogodke vodje skupin sporočajo sproti, mi pa uporabnikom nudimo podporo.

9.2 Prosti čas v domu in bivalnih skupinah

Aktivnost v celodnevem varstvu potekajo v domu in v vseh bivalnih skupinah. Uporabniki skupaj preživijo prijetne trenutke ob različnih dogodkih, praznovanjih osebnih praznikov ter posebnih dni in praznikov – velika noč, božič, novo leto, Miklavž pa jim je tudi letos prinesel darilca. Vključujejo se v aktivnosti Društva Sožitje in gibanja Vera in luč.

Vsaka skupina, tudi po nadstropjih v domu, je različno aktivna in na področjih, ki so za njih pomembnejša. Za načrtovanje in realizacijo dogajanja so ključne osebe strokovni delavci in gospodinje ter tudi ostalo osebje zdravstveno negovalne službe. Veliko popestritev dogajanja pa vnašajo prostovoljci, ki poleg vodenja manjših skupin z uporabniki preživljajo individualne trenutke in z njimi izvedejo manjše aktivnosti.

Pomembno dejstvo je, da se uporabniki starajo in s tem se spreminjajo njihovi interesi in gibalne sposobnosti. Kljub temu smo jih poizkušali čimbolj usmerjati v preživljanje časa

izven hiše, pa čeprav le na dvorišču, kjer je dovolj možnosti za športne aktivnosti ali pa le za posedanje in druženje ob klepetu.

Uporabniki v bivalnih in stanovanjskih skupinah se v prostem času posvečajo predvsem pridobivanju funkcionalnih znanj za samostojnejše življenje in komunikacijsko socialnim spretnostim ter vključevanju v bivalno okolje.

PROSTI ČAS V DNEVNEM VARSTVU

Enote dnevnega varstva so izvajale prostočasne dejavnosti v okviru enote, uporabniki pa so se vključevali tudi v razne dejavnosti in interesne skupine, ki delujejo na nivoju centra, kakor tudi sodelovali pri izvedbi aktivnosti, organiziranih za celoten zavod. Delavci dnevnega varstva so se aktivno vključevali v aktivnosti na nivoju zavoda.

ZIMOVANJA

V letu 2010 smo izvedli dve zimovanji, od ponedeljka do petka. Teden zimskih radosti na snegu smo izvedli prvič. Poleg zimovanja za boljše smučarje in športnike so starši in uporabniki izrazili željo po obliki zimovanja na snegu za tiste, ki bi se sankali, kepali, morda tekli na smučeh, krpljali ali pa se le družili na snegu. Prvotno smo poskušali združiti obe skupini, vendar smučarji za trening potrebujejo pravo smučišče z vlečnico, vožnja v smučarsko središče Cerčno pa bi vzela preveč časa in bi lahko bila tudi rizična v snežnih razmerah. Iskanje ustrezne lokacije ter termina in skupine spremljevalcev je bila zahtevna naloga, saj je bilo potrebno upoštevati veliko faktorjev – termin zimovanja za boljše smučarje, snežne razmere, termin šolskih počitnic, kadrovska pokritost ...

Obe zimovanji sta bili tudi cenovno ugodni, zlasti zimovanje na Medvedjem Brdu, saj smo uspeli avtobusni prevoz združiti s prevozom skupine otrok ene od ljubljanskih šol, ki je zimovala sočasno v drugem delu stavbe, na ta način smo si strošek sorazmerno razdeliti.

BAZA	uporabniki	spremljevalci	skupaj	termin
Areh - smučarji	16	3	19	11.01. – 15.01.2010
CŠOD Medvedje Brdo	24	4	28	25.01. – 29.01.2010
SKUPAJ	40	7	47	

Za teden zimskih radosti na **Medvedjem Brdu** je bilo potrebnih bistveno več vsebinskih priprav, saj bi bilo v primeru slabega vremena ali pomanjkanja snega potrebno ponuditi alternativne dejavnosti. Nekaj so jih sicer ponudili tudi v domu, ki je naravoslovno usmerjen. Bistveno več je bilo potrebno pripraviti športne opreme – krplji, smuči, čevlji, rezervna zaščitna oblačila, dodatna obutev. Ker vsi uporabniki niso imeli ustrezne opreme (pohodni čevlji, kombinezon ali bunda in zaščitne hlače), smo izvedli manjšo interno akcijo zbiranje rabljene opreme in nekaj sodelavcev se je odzvalo. Tako imamo sedaj manjši fond rezervnih

oblačil za tiste, ki jih sicer nimajo, jih ne morejo kupiti ali pa se zmočijo ob sami aktivnosti. Kljub temu pa ugotavljam, da so bili uporabniki dovolj dobro opremljeni tudi sicer.

Prevoz smo opravili z avtobusom. Namestitev v domu je bila udobna, sobe s kopalnicami, dovolj skupnih prostorov in manjša telovadnica. Prehrana je bila okusna, primerno uravnotežena. V vseh potrebah so se nam prilagodili. Dneve smo dobro izkoristili za sankanje, krpljanje in igre na snegu, ki ga je bilo veliko. Tako so skoraj vsi poizkusili in sodelovali pri vsaj dveh različnih snežnih aktivnostih. V domu smo se družili ob pesmi in kitari ter ostalih družabnih aktivnostih. Vsi uporabniki so bili brez posebnih zdravstvenih težav.

Končna ocena takega zimovanja je izredno pozitivna, kar je potrdila evalvacija s sodelavci in povratni odzivi zadovoljstva svojcev in uporabnikov, predvsem tistih, ki so se prvič v življenju sankali.

Za **smučarsko zimovanje** smo letos koristili kapacitete na Arehu, saj je bila ponudba cenovno ugodnejša, hotel pa stoji ob samem smučišču, na katerem se izvajajo tudi tekme SOS. Dnevi so bili ob lepem zimskem vremenu na smučišču zelo intenzivni, kakor tudi na družabnem področju, zlasti ob večerih. Priprave smučarjev tekmovalcev so bile uspešne, kar so potrdili rezultati tekmovanj.

LETOVANJA

Uspešno smo izvedli letovanja za pet skupin, s tem da sta bili skupini v Ankaranu združeni zaradi najema cele stavbe ter možnosti stalne uporabe pokritega bazena za vse, kakor tudi lažjega kadrovskega pokrivanja spremljajočih delavcev med seboj.

Vse baze so nam bile poznane, prvič smo bili le v Poreču, v domu Zavoda za letovanje in rekreacijo otrok, ki pa so sicer naši dolgoletni partnerji. Finančno smo letos ustrezno planirali akontacije, odstopanja so bila minimalna, le pri letovanju v Zambratiji je prišlo do povišanja cene, saj je ta izračunana na predvideno povprečno število udeležencev, letos pa je bilo pri tej skupini veliko naknadnih odpovedi zaradi različnih vzrokov.

Prevoze smo opravili z avtobusi, v vsaki bazi je bilo ves čas na razpolago vozilo centra. Prevoz letujočih v Ankaran smo zaradi specifičnih zdravstvenih težav udeležencev opravili z vozili centra, kar je bil izreden logistični zalogaj. V vse baze so nas prišli obiskat sodelavci ter uporabniki in z letujočimi preživeli nekaj skupnih trenutkov. Prevoz v Zambratijo je bil kombiniran s kopalnim izletom za manjšo skupino uporabnikov iz Šiške.

V vseh bazah so imeli prijetno vzdušje in zanimive aktivnosti. Povsod so bili pogoji bivanja dobri, prehrana ustrazna, osebje prijazno, okolica in narava pa omogočajo veliko različnih dejavnosti.

Posebnih zdravstvenih težav ni bilo, razen na celinskem letovanju, ko je pri dveh uporabnikih prišlo do precejšnjega poslabšanja že prisotnih zdravstvenih težav, eden pa je dobil visoko vročino zaradi šena in so starši prišli ponj.

Splošna ocena letovanj je dobra, so pa zaradi terminske sočasnosti letovanj posledično nastale kadrovske težave zaradi bolezenskih odsotnosti v centru, čeprav je ob racionalnem planiranju kadra za spremstva in velikemu številu odsotnih uporabnikov kazalo drugače. V bodoče ne bomo več izvajali dveh letovanj sočasno.

BAZA	uporabniki	spremljevalci	skupaj	termin
Ankaran – invalidi	7	9	16	05.05. – 10.05.2010
Ankaran - VNO	12	3	15	05.05. – 10.05.2010
Kolpa	32	6	38	31.05. – 05.06.2010
Zambratija	23	6	29	31.05. – 05.06.2010
Poreč	30	6	36	23.08. – 28.08.2010
SKUPAJ	104	30	134	

V letu 2010 termina za izvedbo tedna učenja v okviru **CŠOD** nismo pridobili, smo pa na naknadnem razpisu uspeli pridobiti kapaciteto za izvedbo zimovanja v januarju 2011.

Dva uporabnika sta bila z gibanjem **Vera in luč** teden dni na morju v Portorožu, za ostale, ki pa so se tudi udeleževali njihovih letovanj, pa nimamo podatka, saj so to izpeljali v lastni režiji.

Letovanja oz. tematski **tabori Sožitja** so bili zanimivi in naši uporabniki, tudi tisti, ki bivajo doma, se jih udeležujejo. Uporabnike, ki so pri nas v domskem varstvu in so brez svojcev, smo pri tem podprli, tako da so si izbrali vsebine, se prijavili, mi pa smo jim organizirali prevoze, kar je pomenilo dodatne obveznosti za nekatere sodelavce. Predvsem pa je bila to precejšnja organizacijska težava, saj so bili to počitniški dnevi z manj kadra, termini in lokacije pa zelo različni:

- Turistična kmetija Podmlačan, 03.07. – 10.07.2010 – 4 uporabniki,
- Tabor Kolpa, 11.07. – 17.07.2010 – 5 uporabnikov,
- Pevski tabor, CŠOD Planika 17.07. – 24.07.2010 – 1 uporabnica,
- Plesni tabor Savudrija, 24.07. – 30.07.2010 – 1 uporabnica,
- Konji Novo Mesto, 01.08. – 06.08.2010 – 3 uporabniki.

ŠPORT

Povzetek aktivnosti (izvajalec delovni inštruktor):

- Zimovanje na SC Areh na mariborskem Pohorju;
- Kondicijski treningi ob ponedeljkih za športnike in rekreativce;
- Krpljarski miting SOS v Črni na Koroškem;

- Alpski miting SOS – Areh;
- Atletske priprave na atl. stadionu ŽAK v Stegnah;
- Priprave na disciplino elementi košarke;
- Udeležba na 17. reg. igrah SO v Kočevju;
- Training kegljanja na kegljišču Ledina v Ljubljani;
- Udeležba na 15. državnih igrah SOS v Kopru;
- Priprave na EU igre SO v Mariboru;
- Intenzivne atletske priprave ob udeležbi na evropskih igrah Specialne olimpiade evroazijske unije;
- Udeležba na evropskih igrah Specialne olimpiade na Poljskem od 15. 9. do 24. 9. 2010;
- Priprave in udeležba na namiznoteniškem turnirju SOS v Litiji – 26. 11. 2010;
- Kondicijski treningi in priprave na zimovanje.

Na vseh tekmovanjih so naši športniki dosegli odlične uvrstitve, prav posebej pa gre poudariti udeležbo treh atletov in trenerja na evropskih igrah Specialne olimpiade na Poljskem od 15. 09. do 24. 09. 2010. Slovenska ekipa Specialne olimpiade je štela 13 tekmovalcev in 6 spremljevalcev. Naši tekmovalci so se na v posameznih disciplinah odlično uvrstili glede na močno konkurenco in si pridobili naslednje uvrstitve:

- suvanje krogle – 1. mesto (evropski prvak v svoji kategoriji);
- tek 100 m – 4. mesto, štafeta 4 x 100 m – 2. Mesto;
- tek 100 m – 6. mesto, tek 200 m – 2. mesto, štafeta 4 x 100 m – 2. Mesto.

10 SVETOVALNA SLUŽBA

V preteklem letu so bile kadrovske zamenjave na delovnem mestu socialnega delavca. V svetovalni službi trenutno dela socialna delavka in dve psihologinji. Znotraj te službe se je izvajajo:

- postopek sprejema, odpusta in premestitve uporabnika ter vodenje in sodelovanje v komisiji za sprejeme, odpuste in premestitve,
- vodila se je spisovna dokumentacija,
- vnašalo se je podatke v računalniško vodeno bazo,
- pisala so se skrbniška in statistična poročila,
- izvajala se je prijava in odjava začasnega bivališča za domske uporabnike,

- priprava podatkov za mesečni in trimesečni obračun,
- izdelovanje individualnih načrtov za posamezne uporabnike ter evalvacija le teh,
- sodelovanje na timskih obravnavah uporabnikov,
- ukrepanje in celostna obravnava uporabnikov v kriznih situacijah,
- svetovanje, psihosocialna obravnava uporabnikov, delo s starši,
- nadomeščanje delavcev v dnevnem varstvu,
- občasna dežurstva med vikendi,
- delo v podaljšanem varstvu,
- hišni obiski pri uporabnikih dnevnega in celodnevnega varstva,
- komentorstvo dvema pripravnicama – socialnima delavkama,
- sodelovanje na sejah Strokovnega sveta, na sestankih strokovnih delavcev in bivalnih enot, domskih sestankov in po potrebi sestankov dnevnega varstva,
- odpiranje nove stanovanjske skupine Vrhovci. Posebno zahtevno in dolgotrajno delo je bila priprava in podpora staršem ob odhodu njihovih odraslih otrok od doma oz. v zahtevnejše okolje stanovanjske skupine. Opravljenih je bilo zelo veliko pogovorov z uporabniki in svojci,
- strokovno vodenje bivalne enote Zelena jama in stanovanjskih skupin Vodnikov dvor in Vrhovci,
- sodelovanje z zunanjimi ustanovami:
- Centri za socialno delo (urejanje skrbništev, priprava predlogov za skrbništvo za poseben primer, oprostitev plačila institucionalnega varstva, priprava skrbniških poročil, obiski na domu skupaj s CSD-ji, urejanje denarne socialne pomoči, obravnava nasilja, medinstitucionalni timi in sprotno reševanje različnih težav),
- strokovnjaki za področje duševnega zdravja (domski psihiater in zunanji psihiatri in psihologi),
- nevladnimi organizacijami (Papilot, Društvo za nenasilno komunikacijo, Karitas, Sožitje ...),
- Upravno enoto Ljubljana (urejanje dokumentov za uporabnike, urejanje smrtovnice, prijava in odjava začasnega prebivališča ...),
- socialnimi službami drugih ustanov v okviru postopkov in skrbi za uporabnike (Zarja, Sonček, svetovalne službe VDC-jev in ustanov, v katerih se šolajo naši uporabniki (najpogosteje je ZUJL), Klinični center),
- policijo (pri obravnavi kaznivih dejanj, ki se pojavljajo pri delu z uporabniki),

- sodiščem (spremljanje uporabnikov na obravnave, zaslišanja ...).

Socialna delavka se je udeležila kongresa socialnih delavcev in skupaj z vodjo doma sta pripravili in predstavili prispevek Kvaliteta življenja stanovalcev v VDC Tončke Hočevar. Samostojno je napisala članek Pomen strokovnega dela v stanovanjski skupini, ki je bil objavljen v reviji Socialni izziv.

Psihologinja se je udeležila kongresa psihologov in pripravila ter predstavila prispevek: Posebnosti razvoja in odraslost osebe z motnjo v duševnem razvoju-vloga psihologa. Povzetek je bil objavljen v zborniku kongresa. V jesenskem roku je vložila predlog za napredovanje v naziv.

Komisija za sprejeme, odpuste in premestitve

Komisija se je v letu 2010 sestala na 25 rednih sejah in 6 izrednih sejah.

Izdala je sklepe o:

- sprejemu:
 - v varstvo, vodenje in zaposlitev (5),
 - v institucionalno varstvo (2),
- vključitev na seznam čakajočih:
 - institucionalno varstvo (9),
 - varstvo, vodenje in zaposlitev (9),
- začasne sprejeme v institucionalno varstvo (11 uporabnikov, veliko več sprejemov),
- začasni sprejem v popoldansko varstvo (5 upor.),
- vloga zavrnjena (1).
- Odpustu:
 - institucionalno varstvo (1),
 - varstvo, vodenje in zaposlitev (5).
- Premestitvi:
 - varstvo vodenje in zaposlitev (3),
 - institucionalno varstvo (4).
- **Kršitve:** (10) obravnav, največkrat smo obravnavali kršite povezane z agresivnim vedenjem uporabnikov do drugih uporabnikov ali zaposlenih.

Vodenje komisije je po sklepu direktorice prevzela socialna delavka.

11 RAČUNOVODSKA SLUŽBA

V računovodstvu so poleg rednih mesečnih obveznosti, knjiženj, poročil ter obračunov izvajali še dodatne naloge.

S podjetjem Probit se mesečno usklajuje podatke in rešuje nastale napake, ki so se pojavile z novim programom za zdravstvo in institucionalno varstvo.

Preko navodil MDDSZ so pripravili v mesecu juniju spremembe cene institucionalnega varstva ter jih ponovno posredovali na ministrstvo v mesecu septembru. Cene so bile izračunane in posredovane posebej za stanovanjske enote, bivalne enote in zavodsko varstvo.

Glede na Revizijsko poročilo za leto 2008 smo konec leta način vodenja žepnine naših uporabnikov predali v oskrbo skrbnikom oz. svojcem.

V mesecu maju smo izvedli javni razpis po odprtem postopku z objavo na Portalu javnih naročil za preureditev bivalnih prostorov 3. nadstropja v Šiški.

Pri evidenci zaposlenih mesečno usklajujemo stanje ur s prihodi in predčasnimi odhodi.

Zaposlene v računovodstvu se po potrebi vključujejo tudi v spremstvo uporabnikov na različnih aktivnostih na nivoju zavoda.

12 ZAPOSLENI

V tem letu so se zaposleni udeležili na predlog zavoda ali lasten interes naslednjih izobraževanj:

NASLOV IZOBRAŽEVANJA	IZVAJALEC	TRAJANJE	
Pravilna poročila in evidence o ravnanju z odpadki	SONČEK, dr. David Ravnik	1 dan	18. februar 2010
Predstavitev novega zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo	Socialna zbornica	1 dan	16. marec 2010
4. kongres socialnega dela	Fakulteta za socialno delo	3 dni	21. – 23. april 2010
Izobraževalni program za delovne inštruktorje	FIRIS	1 leto	skozi celo leto
1. konferenca o dolgotrajni pomoči osebam po pridobljenih možganskih poškodbah	Zavod Zarja	1 dan	19. marec 2010
Organiziranost specialne olimpiade Slovenije	Spec. olimpiada Slovenije, Sožitje	1 dan	19. marec 2010
X. likovna kolonija	Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem	3 dni	25. – 27. maj 2010
Seminar za vodje zdravstvene nege in oddelčne vodje	FIRIS	2 dneva	21. – 22. april 2010
Nadstandardne programske pravice »nadzornika«	Pro – bit	1 dan	20. april 2010
Zloraba oseb z invalidnostjo	Sonček	1 dan	11. maj 2010

Ko nas obišče delovni inšpektor	HERA	1 dan	1. junij 2010
Zaključna konferenca projekta VOSIDIS	VOSIDIS, CUDV Črna na Koroškem	1 dan	8. junij 2010
Komuniciranje z mediji	Socialna zbornica	1 dan	9. junij 2010
Prehranska oskrba starostnikov in bolnikov	KARIBU d.o.o., Fram	1 dan	15. junij 2010
Seminar za poslovne sekretarke in tajnice	FIRIS	2 dneva	9. – 10. september 2010
Vodenje postopkov sprejema, premestitve in odpusta v socialno varstvenih zavodih	Socialna zbornica	1 dan	21. september 2010
Delovna terapija v skupnosti	5. kongres delovnih terapevtov Slovenije	3 dni	16., 17. in 18. september 2010
	6. kongres psihologov	2 dni	30. september in 1. oktober 2010
Življenje oseb z Downovim sindromom-usmerjanje	SOŽITJE	1 dan	28. september 2010
Seminar za delovne inštruktorje	FIRIS	2 dni	29. in 30. september 2010
ABC test gibanja Terapevtski ukrepi pri FDCD sindromu	Univerzitetni rehabilitacijski inštitut RS - Soča	2 dni	30. september in 1. oktober 2010
Ergonomija v zdravstveni negi	Zbornica strok. društev zdravstvene in babiške nege	2 dni	1. in 2. oktober 2010
Sensitivity trening, 1. stopnja	Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov slovenije, Sekcija MVO	4 dni	6. do 9. oktobra 2010
Priprava na strokovni izpit s področja socialnega varstva	Socialna zbornica	2 dni	26. in 27. oktober 2010
Vloga in naloge mentorja v procesu pripravniškega usposabljanja	Socialna zbornica	1 dan	2. november 2010
Spretnost komuniciranja z osebami z motnjami v duševnem razvoju	Socialna zbornica	1 dan	9. november 2010
Aktualna vprašanja s področja javnega naročanja	SIB d.o.o.	1 dan	19. november 2010
Davčni obračun 2010	Verlag Dashofer, založba, do.o.	1 dan	23. november 2010
Projekt »Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju soc. varstva – pripravniki«	Socialna zbornica	1 dan	23. november 2010
Temeljni postopki oživljanja in prva pomoč	VDC Tončke Hočevar (Slavko Bolčevič)	1 dan	november 2010
Povijanje nog	VDC Tončke Hočevar (Justina Somrak)	1 dan	30. september 2010
Psihiatrične motnje pri manj razvitih osebah in farmakoterapija	VDC Tončke Hočevar (Peter Zajc in Slavko Bolčevič)	1 dan	julij 2010
Varstvo pri delu, ZVD	VDC Tončke Hočevar (Ivan Valentinčič)	3 dni	13. in 15. december 2010 5. januar 2011
Tečaj samoobrambe		1 dan	november 2010
Prostovoljstvo	VDC Tončke Hočevar	1 dan	

Varčevalni ukrepi so nam onemogočili več izobraževanj na ravni zavoda.

12.1 Letni razgovori

V mesecu decembru smo pričeli z letnimi osebnimi razgovori, tako je bilo v decembru 2010 50% zaposlenih v službi ZNO na letnem osebnem razgovoru pri vodji službe ZNO. Vsi zaposleni, ki so bili na osebnem letnem razgovoru so povedali, da jim je taka oblika komunikacije všeč in da se počutijo slišane. Izpostavljena je bila tudi vse boljša opremljenost službe s pripomočki, ki jih zaposleni potrebujejo pri vsakodnevem delu ter pripomočkov, ki močno izboljšujejo kvaliteto življenja uporabnikov (aspirator, pulzni oksimeter, inhalator, koncentrador kisika, blazine proti razjedam zaradi pritiska). Izpostavili pa so težnjo po več internih izobraževanjih in tega, da si želijo pridobiti dodatna znanja s področja računalništva. Konec leta je vodja CV opravila letne razgovore. Cilj razgovora je, da skupaj z zaposlenim pregledamo preteklo leto ter postavimo osebne in skupne cilje za naslednje leto. Letnega razgovora so se udeležili vsi zaposleni v celodnevem varstvu, v dnevnem varstvu je prišlo do izpada zaradi odsotnosti vodje dnevnega varstva.

12.2 Supervizija

Zavod je v letu 2010 imel organizirano supervizijo z zunanjima sodelavkama, ki sta tudi na Listi supervizorjev SZS.

Gospa Zorica Škorc je vodila dve skupini delavk v institucionalnem varstvu, gospa Majda Golja pa tri skupine strokovnih delavcev in sodelavcev.

Z gospo Škorc nadaljujemo sodelovanje in širimo supervizijo tudi na delovne inštruktorje.

Strokovni delavci in sodelavci pa imajo v letu 2011 organizirano supervizijo s strani g. Zorana Milivojevića.

12.3 Varstvo pri delu

Strokovni sodelavec pogodbenega podjetja za varstvo pri delu in požarne varnosti je opravil podrobni pregled opravljenih nalog in opreme s strokovnega področja. Skladno z zakonodajo je pregledal varstvene zahteve s tega področja na vseh delovnih lokacijah VDC Tončke Hočevar: izpolnjevanje zakonskih obveznosti, izjavo varnosti z oceno tveganja, periodične preiskave fizikalnih in bioloških škodljivosti, periodične preiskave kemičnih škodljivosti, periodične preizkuse in preglede delovne opreme, preizkuse in preglede sredstev in opreme za osebno varnost pri delu, usposabljanje za varno delo, zdravstveno varstvo zaposlenih, preventivne zdravstvene preglede delavcev, prvo pomoč, podatke o poškodbah pri delu,

obvestila inšpekciji dela, uporabo nevarnih snovi, požarni red, evidenčne liste o rednih pregledih ter vzdrževanju ter servisiranju opreme naprav in drugih sredstev, evidenčne liste o usposabljanju za varstvo pred požarom, evidenčne liste o požarih, intervencijah, škodi ter kontrolni listi. Bistvene pomanjkljivosti niso bile ugotovljene.

Po končani prenovi tretjega nadstropja je pogodbeno strokovna delavka pripravila nov požarni red za enoto v Šiški.

Pogodbeno podjetje je opravilo periodičen pregled hidrantov in gasilnih aparatov. Starejše gasilne aparate so zamenjali z novimi.

Skladno s priporočili pogodbenega podjetja za varstvo pri delu smo v enoti Moste prestavili glineno peč in uredili ustrezno prezračevanje. Pogodbeni strokovni delavec je vse delovne naprave, ki smo jih v tem letu nabavili, pregledal in preizkusil. Ostala delovna oprema in stroji so redno vzdrževani in pregledani.

Opravljen je bilo periodično usposabljanje zaposlenih iz varstva pri delu, ki se ga je udeležila večina zaposlenih. Za ostale bo organizirano usposabljanje v prvi polovici naslednjega leta. Zaradi daljše odsotnosti odgovornega delavca za varstvo pri delu se je periodično usposabljanje odgovornih oseb za evakuacijo iz objektov in začetno gašenje prestavilo na prvo polovico naslednjega leta.

V zdravstvenem domu Šiška, so bili skladno s Kolektivno pogodbo opravljeni vsi potrebni zdravstveni pregledi zaposlenih. Vsi novo zaposleni delavci so opravili preventivni zdravniški pregled pred nastopom dela.

Evidentirana je bila ena nesreča pri delu, ki pa ni imela trajnejših posledic za zdravje delavca. V letu 2010 je bila evidentirana ena poškodba uporabnice. Poškodba je bila ustrezno sanirana. Skladno z navodili direktorice in varčevalnimi ukrepi so bila nabavljena delovna oblačila in obutev za zaposlene in uporabnike.

Opravljen so bila vsa potrebna vzdrževalna dela vezana na varnost uporabnikov in zaposlenih. Z nakupom potrebnih delovnih naprav, priprav in zaščitne opreme je bilo poskrbljeno za optimalno varno delo.

V letu 2010 smo v sodelovanju z ZVD pripravili evalvacijo Izjave o varnosti z oceno tveganja delovnih mest.

Vodja dnevnega varstva in v drugi polovici leta tehnolog sta kot odgovorni osebi opravljala še druga tekoča dela s področja varstva pri delu.

13 SODELOVANJE V PROJEKTHNIH SKUPINAH

V zavodu imamo že dve leti ustaljeno prakso, da za pripravo novih projektov imenujemo projektno skupino. V preteklem letu so sodelavci sodelovali v naslednjih projektnih skupinah:

- projektna skupina za ureditev vrta v enoti Zelena jama,
- skupina za pripravo vsebine delovnega mesta gospodinje v VDC Tončke Hočevar,
- skupina za uvajanje delovnega mesta gospodinje v VDC Tončke Hočevar,
- skupina za pripravo poročila in delovnega načrta,
- skupina za ustanovitev enote dnevnega varstva (Vič),
- skupina za pridobitev soglasja k odprtju nove enote (Vrhovci),
- skupina za pridobitev soglasja za financiranje 24-urne obravnave uporabnikov v VDC,
- skupina za ravnanje s težavnejšimi uporabniki,
- skupina za delo v jedilnici in njeno ureditev,
- skupina za ureditev okolice VDC Tončke Hočevar,
- skupina za pripravo tedna odprtih vrat VDC T.H.,
- skupina za pripravo informativnega dneva VDC T.H..

Večina projektnih skupin je uspešno zaključila delo in pripravila poročilo o projektu.

Dve skupini nadaljujeta delo v prihodnjem letu, ena skupina pa ni delovala.

Delo v projektnih skupinah se je izkazalo kot uspešno, previdnost je potrebna v tem, da v njej sodelujejo res tisti zaposleni, ki so motivirani za delo, kompetentni in odgovorni.

13.1 Projekt teden odprtih vrat

Letos smo imeli Teden odprtih vrat. Obisk je bil izjemen. Imeli smo naslednje aktivnosti:

- dan odprtih vrat v bivalnih in stanovanjskih skupinah,
- otvoritev razstave likovnih del,
- informativni dan,
- otvoritev prenovljenega 3. Nadstropja,
- druženje med enotami.

13.2 Projekt informativni dan za starše in skrbnike

Tudi letos smo uspešno pripravili informativni dan za starše in svojce bodočih uporabnikov. Zavod so si ogledali učenci ZUJL in starši. Zelo so navdušeni nad tem, da jim to omogočimo, saj je odločitev za vključitev potem lažja.

13.3 Projekt preureditve vrta v Zeleni jami

V bivalni enoti Zelena jama smo s pomočjo sredstev donatorja Thoolen Foundation iz Švice in v sodelovanju z Društvom Tačke pomagачke delno preuredili vrt ob stavbi.

13.4 Rekreacija v telovadnici pod okriljem športnega društva

V Zeleni jami imamo na podlagi dogovora s športnim društvom JK Sokol omogočeno rekreacijo uporabnikov. V prvi polovici leta so se uporabniki iz enot dnevnega varstva Moste in Zelena jama ter bivalne enote Zelena jama redno rekreirali. V novem šolskem letu so zaradi menjave strokovnega kadra redkeje koristili telovadnico.

13.5 Društvo Sožitje Ljubljana

Z Društvom Sožitje Ljubljana redno sodelujemo. V nadzornem odboru društva imamo enega člana. Letos smo se skupaj z uporabniki institucionalnega varstva udeležili treh večjih prireditev. Bili smo na pomladanskem pikniku in se udeležili jesenskega izleta, v mesecu decembru pa smo bili na obisku pri dedku Mrazu v Festivalni dvorani.

13.6 Družbeno koristno delo

Pričeli smo s sprejemanjem oseb, ki opravljajo delo v družbeno korist. Do takšnega načina služenja kazni so upravičene osebe, ki jim je določena kazen do dveh let zapora. Njihov obseg obveznih ur je od 125 do 420. Doslej smo sodelovali s šestimi osebami, ki so delo opravile v okviru druženja z uporabniki v institucionalnem varstvu, kot pomoč v delavnicah dnevnega varstva in udeležbe na zimovanju.

13.7 Uporaba računalniškega programa 3SZO

Še vedno se kažejo problemi ob delovanju programa 3SZO – nestabilnost programa, vendar se situacija izboljšuje. Na sestanku z direktorjem podjetja smo se dogovorili za skrbnika vzdrževalne pogodbe, ki uspešno posreduje naša pričakovanja in želje med sodelavce.

Vzpostavili smo KZZ-online sistem. Dogovorili smo se za izvedbo enega svetovalnega dne, za dopolnitev programa z manjkajočimi povezavami z delavnicami dnevnega varstva. Izvedli smo interno izobraževanje za zaposlene strokovne delavce.

13.8 Sodelovanje z Zvezo Sonček

Preko celega leta smo veliko sodelovali z Zvezo Sonček. Izmenjali in srečevali smo se na internih izobraževanjih, se udeleževali različnih prireditev in razstavljali v njihovih novih prostorih.

Konec leta smo s pomočjo njihovih uporabnikov, vključenih v evropski projekt UNIQ, izvedli anketiranje naših uporabnikov o zadovoljstvu s storitvami našega zavoda. Izkušnja je bila zelo zanimiva. Pripravili bomo evalvacijo sodelovanja in skušali oceniti prednosti in slabosti anketiranja uporabnik-uporabniku.

13.9 Sodelovanje s CUDV Draga

Pet zaposlenih je uspešno opravilo preverjanje znanja - izpit ECC na področju socialnega varstva. V letu 2011 bomo izvedli preverjanje na nivoju zavoda.

13.10 Sodelovanje z zakonitimi zastopniki

V mesecu marcu in septembru smo sklicali roditeljski sestanek. Spomladi smo predstavili poročilo za preteklo leto ter delovni načrt. Ugotovili smo, da bi želeli imeti skrbniki vpliv na oba dokumenta, zato je bilo predlagano, da se prihodnje leto spomladanski sestanek skliče pred sprejemom in potrditvijo na svetu zavoda. Jeseni smo predstavili spremembo na področju nakazovanja žepnin ter prenovljen Pravilnik o nagradah.

14 DELO S ŠTUDENTI IN DIJAKI NA PRAKSI

14.1 Obvezna praksa študentov Fakultete za socialno delo

Vsako leto sodelujemo s Fakulteto za socialno delo, ki med letom napoti v naš zavod praktikante vseh letnikov. V letošnjem letu sta tako obvezno prakso opravili dve študentki.

14.2 Pripravniki na področju socialnega varstva

Uspešno smo kandidirali na javnem razpisu Socialne zbornice Slovenije, ki ga je razpisala v okviru projekta »Spodbujanje zaposlovanja iskalcev prve zaposlitve na področju socialnega varstva – pripravniki«. Z dnem 1.12.2010 smo zaposlili dve pripravnici socialnega dela za dobo enega leta. Financirani sta iz evropskih sredstev.

14.3 Klinična praksa dijakov Srednje zdravstvene šole Ljubljana

Tudi v letošnjem letu smo v zavodu izvajali klinično prakso dijakov Srednje zdravstvene šole Ljubljana, ki so v zavod prihajali dvakrat tedensko in so bili prisotni v prvem nadstropju v času od 7.00 do 10.30, vsak torek in sredo. Klinična praksa se izvaja pod mentorstvom vodje ZNO. Na ta način mlade generacije zdravstvenih tehnikov že med šolanjem spoznajo duševno manj razvito osebo in to na dolgi rok prinaša večjo integracijo in socializacijo teh oseb, prav tako pa se zavod promovira navzven in privablja potencialno nov kader. To prinaša korist že zaposlenemu kadru, saj se tako srečujejo z novimi pristopi v zdravstveni negi, na ta način pa se tudi dodatno izobražujejo.

14.4 Pripravniki – zdravstveni tehnik

V letu 2010 smo zaposlili 5 pripravnikov - zdravstvenih tehnikov, dva sta uspešno zaključila pripravništvo s strokovnim izpitom, pri ostalih pa še traja.

14.5 Mentorstvo pripravnikom iz Zavoda Zarja

V tem letu smo imeli na pripravniškem kroženju pet pripravnic delovne terapije iz Zavoda Zarja, tako smo okrepili tudi sodelovanje. V mesecu decembru so si skupaj s sodelavkami ogledali prostore za delovno terapijo in prilagoditve bivalnega okolja v našem zavodu.

14.6 Sodelovanje s Fakulteto za zdravstvo-smer delovna terapija

V mesecu maju in juniju je bilo na vajah iz področja skupinske dinamike 12 študentov 1. letnika Fakultete za zdravstvo-smer delovna terapija. V letošnjem letu smo na Ministrstvu za zdravje pridobili naziv učne baze za področje delovne terapije.

15 DELO S POGODBENIKI

Zavod ima sklenjene naslednje pogodbe:

- pogodbo za prevoz uporabnikov imamo s podjetjem P-WINNER d.o.o. iz Ljubljane,
- pogodbo za izvajanje prehrane pa imamo s podjetjem SLOREST d.o.o. iz Ljubljane,
- pogodba za varovanje nepremičnin - Group 4 iz Ljubljane,
- pogodba za varstvo in varovanje zdravja- Zavod za varstvo pri delu,
- pogodba za vzdrževanje informacijskega sistema – Ena d.o.o.,
- pogodba za vzdrževanje dvigal-Jurič, s.p.,
- pogodba za vzdrževanje klimatskih naprav-Klimaexpert,
- pogodba za vzdrževanje programa 3SZO - Pro-bit,
- izvajanje izobraževalnih programov (supervizija)-pogodbeno delo,
- pogodbo z zunanjim psihiatrom dr. Zajcem.

Pri delu s pogodbeniki iščemo ravnovesje med kvaliteto in ceno, pozorni smo, da pogodbeniki izvajajo storitev v skladu s pogodbo.

16 POHVALE IN PRITOŽBE NA STORITVE

Pritožbe in pohvale, ki smo jih prejeli s strani svojcev in obiskovalcev, s strani uporabnikov ter zaposlenih, smo preko celega leta zbirali v tajništvu. Navajamo teme, ki so bile aktualne.

Pohvale:

- svojci so pohvalili dobro skrb za uporabnike in izvedbo roditeljskih sestankov,
- uporabnica se je zaposlenim zahvalila s svojo pesmijo,
- VDC je v letu 2010 izvedel več zahtevnejših projektov. S strani obiskovalcev in zaposlenih smo prejeli pohvale za dobro izvedbo: prenove 3. nadstropja doma Šiška, otvoritve nove stanovanjske skupine in tedna odprtih vrat.

Pritožbe:

UPORABNIKI	ZAPOSLENI	SVOJCI
spreminjanja jedilnika	reševanje sporov med uporabniki	neustrezno vračilo sredstev za prehrano
žaljivo in nasilno vedenje med uporabniki	poškodovanje in odtujitev lastnine VDC-ja s strani uporabnikov	pre nizke nagrade za delo uporabnikov
opozorili so na neustrezen odnos zaposlenih do uporabnikov	vprašanja o dostopnosti neprimerne hrane za uporabnike z dietami in težavami pri požiranju	nezadostna ali neustrezno pripravljena zdravila ob odhodu uporabnikov domov
	neustrezno oblačenje uporabnikov celodnevne varstva glede na vreme	nepravočasno poročanje o posebnostih uporabnikov

	težave s prevozi uporabnikov na dom iz celodnevnega varstva	odtujitev ali izguba osebnih predmetov, denarja, oblačil in obutve uporabnikov
	neprofesionalen odnos nekaterih zaposlenih do uporabnikov	
	slabo sodelovanje med službami VDC-ja	
	težave v odnosih z zaposlenimi v kuhinji	
	nasilno vedenje uporabnikov do zaposlenih	pritožba nad neprimernim odnosom zaposlenega v DV ob kršitvi uporabnika (materialna škoda)

Vse pritožbe smo obravnavali. Za hujše kršitve Hišnega reda smo izrekli ustna in pisna opozorila, prav tako za neprofesionalen odnos zaposlenih do uporabnikov. Nekaterih pogrešanih oblačil, obutve in denarja uporabnikov nismo našli.

Veseli smo spodbud za naše delo, ki vejejo iz pohval.

17 PROSTOVOLJSTVO IN DRUŽABNIŠTVO

Preko celega leta se je baza prostovoljcev vztrajno širila. V register Slovenske filantropije smo se vpisali v začetku leta.

Spomladi smo izvedli evalvacijsko srečanje. Obiskal nas je predstavnik Slovenske filantropije gospod Primož Jamšek. Dogovorili smo se za izobraževanje v jeseni in ga uspešno izpeljali v dveh terminih. Udeležilo se ga je 11 prostovoljcev.

Sicer sodelujemo s 24 prostovoljci, ki izvajajo skupinske dejavnosti (bralne urice, sprehodništvo, namizni tenis, balinanje, angleščina) ali individualna druženja s posamezniki. Zavedamo se, da je njihovo prostovoljno delo izjemna pridobitev za naš zavod, predvsem pa velika popestritev vsakdanjika naših uporabnikov. Izjemen je delež staršev, ki so prostovoljci. V letu 2011 bi jim želeli nameniti več pozornosti in z njimi še bolj aktivno sodelovati.

Nekateri uporabniki so tudi člani organizacije Vera in luč. Z njihovimi predstavniki odlično sodelujemo.

18 VKLJUČEVANJE V OKOLJE

VDC Tončke Hočevar je član Skupnosti VDC Slovenije, včlanjeni smo tudi v Socialno zbornico Slovenije in Skupnost za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami.

V SVDC deluje:

- sekcija za direktorje (direktorica),
- aktiv dnevnega varstva (vodja DV),
- aktiv institucionalnega varstva in zdravstvene nege (vodja CV in vodja ZNO).

Zavod svojo dejavnost predstavlja preko:

- organizacije tedna odprtih vrat,
- informativnega dneva za starše oz. skrbnike bodočih uporabnikov,
- spletna stran,
- objave v medijih,
- izvajanja klinične prakse dijakov in študentov.

Zaposleni delujejo v različnih organih:

- Viktorija Pečnika Oblak je članica IO Društva Sožitje,
- Nadja Gantar in Francka Jakič sta članici Komisije za volitve in imenovanja pri SZS,
- Andreja Štajer je članica Častnega razsodišča pri SZS,
- Nadja Gantar je članica IO Skupnosti VDC Slovenije,
- Slavko Bolčevič je član delovne skupine za pogajalsko skupino pri SOUS.

Uporabniki se vključujejo v okolje na različne načine:

- vključeni so v Društvo Sožitje,
- predstavljajo se lokalnemu okolju preko svojih izdelkov na prodajnih stojnicah (Maximarket, Festivalna dvorana, informacijska pisarna MOL),
- organiziramo razstave slik in izdelkov (VDC Sonček, Qlandia),
- športno udejstvovanje (izredni dosežki naših uporabnikov),
- obiski kulturnih dogodkov.

19 NABAVE IN INVESTICIJE

Investicije in vzdrževalna dela so bila večinoma opredeljena v finančnem planu za leto 2010.

Nabave osnovnih sredstev so bile uspešno izvedene v skladu s planom.

Večja investicijska vlaganja so bila vezana predvsem na pridobljena soglasja k porabi sredstev iz preteklih let in leta 2010. Najbolj obsežen projekt je bila prenova 3. nadstropja.

(podrobneje v poslovnem poročilu)

20 STROKOVNE DILEME, PRIPOMBE IN PREDLOGI

Strokovne dileme v zavodu so vezane predvsem na vse bolj zahtevno obravnavo uporabnikov, ki se starajo, upadajo jim zmožnosti in sposobnosti, ob tem se starajo tudi njihovi svojci in skrbniki, zato je vse bolj zaskrbljujoče, kako bomo uspelo poskrbeti za naše uporabnike, ki ne bodo mogli ostati v domačem okolju in bodo potrebovali institucionalno varstvo.

Eden od predlogov je razvijati storitev pomoči na domu, ki bi podaljšala skrb na domu. Pomoč bi vključevala celostno obravnavo – specialno pedagoško, zdravstveno in socialno pomoč. Ob tem razmišljamo, kako čim bolj prilagoditi programe v dnevnem varstvu, ki bodo v večji meri nudili varstvo.

Uporabniki v skupini, kjer gre za skupinsko obravnavo, so vse bolj zahtevni, pojavljajo se agresivna vedenja, ki neugodno vplivajo na dinamiko v skupini. Potrebno bo vzpostaviti sistem dela, ki bo zagotavljal individualno obravnavo na eni in varnost na drugi strani.

21 ZAKLJUČEK

Zaposleni v zavodu smo skozi poročilo o delu izkazali realizacijo zastavljenih ciljev in trud, ki ga vlagamo v naše delo z uporabniki. Sledimo ciljem, da je zavod okolje, ki je prilagojeno njihovim zmožnostim in potrebam. Trudimo se omogočati kakovostno bivanje in obravnavo, z željo po zadovoljstvu uporabnikov in njihovih svojcev ter zaposlenih, v skupnem sobivanju.

Ob tem jih vzpodbujamo k sodelovanju in soodločanju. Prav tako so naši partnerji pri skrbi za njih njihovi starši, svojci in skrbniki, ki s svojimi predlogi in videnji ustvarjajo okolje, ki je vzpodbudno za razvoj njihovih potencialov.

Zahvaljujem se sodelavcem za izjemno delo, odgovornost in pozitivno naravnost pri delu z uporabniki.

Nadja Gantar, univ. dipl. soc.
direktorica

in
sodelavci